

AGRICULTURA

SĂPTĂMÎNAL DE ȘTIINȚĂ ȘI PRACTICĂ AGRO-SILVICĂ Anul VIII • Nr. 3 (363) • Joi 22 ianuarie 1970 • 16 pagini - 1 leu

CITIȚI ÎN

PAGINILE

**3 I. C. C. P. T.
FUNDULEA
RECOMANDA:**

**ATENȚIE
DEOSEBITĂ
CULTURILOR
DE GRÎU!**

4 CONSULTĂȚII:

**SECȚIA DE
MECANIZARE ȘI
ATRIBUȚIILE EI**

◀ Pregătiri pentru primăvară în cadrul laboratorului pentru controlul semințelor — Suceava.

INGINER ȘEF ȘI ȘEF DE FERMĂ

FUNȚII DE MAXIMĂ IMPORTANTĂ ÎN COOPERATIVA AGRICOLĂ DE PRODUCȚIE

Ing. Angelo MICULESCU

ministru agriculturii și silviculturii

Continuarea dezvoltării economiei țării noastre a determinat, în mod firesc, o evoluție corespunzătoare a modului de desfășurare a activității și în cooperativele agricole de producție, care au devenit unități cu un grad ridicat de dotare tehnico-materială, unde se înregistrează o creștere continuă a tehnicității procesului de producție agricolă. În același timp, și în cooperativele agricole este acum posibilă și se materializează din ce în ce mai pregnant concentrarea producției, începe să capete o amploare tot mai mare acțiunea de specializare. Desfășurarea activității după asemenea coordonate implică utilizarea judicioasă și cu eficiență asigurată a unor mari fonduri de producție și de investiții.

Ținând seama de aceste considerente, conducerea de partid și de stat a adoptat un vast program privind îmbunătățirea producției și a muncii în cooperativele agricole în vederea continuării lor dezvoltări ca unități puternice, bine consolidate din punct de vedere economic și organizatoric.

În noua etapă de dezvoltare a cooperativele agricole, capătă o amploare deosebită acțiunile de profilare, specializare și concentrare a producției, de organizare a subunităților tehnico-economice cu gestiune economică internă, de introducere și generalizare a tehnologiilor superioare de folosire a unor norme științifice, de muncă.

Un corolar al aplicării tuturor acestor măsuri îl constituie apariția unor noi funcții de mare importanță pentru activi-

tatea specialiștilor din cooperativele agricole de producție. Astfel, trecerea treptată la organizarea, în aceste unități, a fermelor de producție cu gestiune economică internă, cu plan propriu de venituri și cheltuieli necesită, cum este și firesc, apariția funcției de **șef de fermă**. Iar amplificarea și diversificarea întregii activități tehnice și economice a cooperativei face necesară prezența unui specialist coordonator, care să aibă răspunderea realizării tehnico-economice a producției: **inginerul șef**. Crearea acestor funcții corespunde unor necesități vitale și marchează un pas înainte pe calea dezvoltării și consolidării tehnico-economice a cooperativele agricole de producție.

Acum, când în întreaga țară s-a trecut la aplicarea în practică a acestor măsuri, **inginerul șef**, care este reprezentantul statului în cooperativă, are în față un larg câmp de activitate. El are sarcina de a ajuta consiliul de conducere și, în special, pe președintele să aducă la îndeplinire sarcinile încredințate de adunarea generală. Fiind, totodată, membru al consiliului de conducere, inginerul șef poate fi ales de adunarea generală în funcția de vicepreședinte. Acest lucru îi va întări autoritatea, legându-l direct de interesele

cooperativei. În același timp, inginerul șef face parte din aparatul direcției agricole județene, fiind direct subordonat acestui organ, singurul de la care poate primi dispoziții tehnice de specialitate.

În rîndul multiplelor atribuții ale inginerului șef, un loc important îl ocupă acela de a răspunde, împreună cu președintele și cu întregul consiliu de conducere, în fața adunării generale, a organelor județene de partid și de stat, de realizarea producției și veniturilor planificate. Mijlocul principal prin care el atinge acest obiectiv, îl constituie urmărirea felului în care se aplică măsurile tehnico-economice stabilite de direcțiile agricole, ale căror dispoziții, pe această linie, sînt obligatorii pentru cooperativă, ele reprezentînd măsuri în sprijinul realizării propriilor sarcini.

Avînd în subordine — prin împuternicirea dată de consiliul de conducere — pe toți specialiștii din unitate, cu studii superioare și medii, sau chiar cooperatorii cu funcții tehnice (brigadierii), inginerul șef îi sprijină, îi îndrumă și îi controlează. El îi ajută pe șefii de fermă, de sectoare, de brigadă, să-și întocmească planurile de producție, programul de lucrări zilnice, să-și organizeze activitatea practică, sta-

bilește împreună cu ei fluxurile tehnologice în fiecare sector de activitate.

Purtînd răspunderea aplicării tehnologiei de producție în cooperativă, inginerul șef se îngrijește de asigurarea semințelor și a materialului săditor, de procurarea și folosirea rațională a îngrășămintelor, de executarea la timp a tratamentelor zooveterinare și fitopatologice. El se va preocupa permanent de crearea condițiilor care să permită aplicarea tehnologiilor noi recomandate de cercetarea științifică și de experiența unităților agricole frunțase.

Din împuternicirea consiliului de conducere, inginerul șef răspunde și de exploatarea mijloacelor mecanice — ale cooperativei și a celor aflate în dotarea secției de mecanizare. Împreună cu șeful secției de mecanizare și cu inginerul coordonator din I.M.A. el stabilește necesarul de utilaje pentru dotarea secției, calculează nevoile de mijloace de lucru și de transport pentru fiecare campanie agricolă și pe fiecare săptămînă. Totodată, el are, prin împuternicirea conducerii I.M.A., autoritate directă asupra tractoristilor, iar din partea consiliului de conducere al cooperativei este șeful comisiei de recepție a lucrărilor executate de aceștia.

Obligații deosebite îi revin inginerului șef în direcția folosirii corespunzătoare a terenului agricol, a extinderii arabilului, trecerii acestuia de la categorii inferioare la categorii superioare de folosință, întocmind un program concret de activitate în acest sens și mobilizînd consiliul de conducere pentru stabilirea sarcinilor și antrenarea tuturor cooperativilor la îndeplinirea lui.

Răspunzînd direct de activitatea tehnică pentru îndeplinirea planului de producție al cooperativei, inginerul șef răspunde, în egală măsură, și de realizarea sarcinilor economico-financiare ale cooperativei. În noua etapă aceste două răspunderi nu se mai pot separa,

(Continuarea în pagina a 3 a)

AGRICULTURA

Săptăminal de știință și practică agro-silvică, editat sub egida Ministerului Agriculturii și Silviculturii și Uniunii Sindicatelor din întreprinderile și instituțiile agricole și silvice.

NR. 3

Joi 22 ianuarie 1970

SUMAR

• **PREOCUPĂRI LA ZILELE SPECIALIȘTILOR LEGUMICULTORI** (pag. 5)

• **La Stațiunea experimentală Livada: RECORD REPUBLICAN ÎN PRODUCȚIA DE LAPTE** (pag. 6)

• **Vă informăm despre: MODUL CUM SE CONSTRUIEȘTE O ÎNGRĂȘĂTORIE „PE GRATARE” PENTRU MIEI** (pag. 7)

• **APA—REZERVOR DE ENERGIE ȘI VIAȚĂ. S-O FOLOSIM JUDICIOS!** (pag. 8)

• **NOI REGLEMENTĂRI ÎN SPRIJINUL GOSPODĂRII RAȚIONALE A PĂDURILOR** (pag. 9)

• **În învățămîntul agrozootehnic: SE UTILIZEAZĂ CU MAXIMĂ EFICIENȚĂ MATERIALUL DIDACTIC?** (pag. 10)

• **CÎND MOARTEA VINE „ÎN BUCLĂ”** (pag. 11)

• **DIALOG CU CITITORII** (pag. 13)

• **CALEIDOSCOP** (pag. 14)

• **DOCUMENTAR EXTERN** (pag. 15)

• **AGRICULTURA PE GLOB** (pag. 16)

COLEGIUL DE REDACȚIE

Ing. Emilian ALBULESCU (secretar general de redacție); Dr. ing. Octavian CARARE; Ing. Vasile CIAUSU (redactor șef); Ing. Sonia DIRADURIAN; Ing. Eugen GRIGORESCU; Ing. Nicolae MANTZ; Dr. ing. Dumitru MARCHIDAN; Dr. ing. Teodor MARIAN; Ing. Ioan MOLDOVAN, membru corespondent al Academiei de științe agricole și silvice; Prof. dr. Mircea MOȚOC, membru corespondent al Academiei R.S. România; Ing. Tiberiu MUREȘAN, membru titular al Academiei de științe agricole și silvice; Ing. Lucian ROȘCA; Ing. Constantin TANASE; Conf. ing. Vasile TEMIȘAN, membru corespondent al Academiei de științe agricole și silvice; Ing. Ion TEȘU; Ina. Ion TOMA; Prof. dr. Sergiu VREJBA.

Abonamentele se fac la oficiile și agențiile poștale, prin factorii postali și difuzorii procentuali.

Comenzile pentru publicitate se primesc la redacție (București — 33, Piața Științei nr. 1).

Tiparul: Combinatul poligrafic „Casa Științei”.

40 000

B L O C - N O T E S

INSTALAȚII PENTRU COMPLEXELE AVICOLE

La uzina „Tehnometal” din Timișoara au fost asimilate pentru producția de serie baterii pentru complexe de creștere industrială a păsărilor. Prevăzute cu sisteme proprii de alimentare cu hrană și apă, aceste instalații pot deservi hale avicole cu o capacitate de 12 000 de găini, creind condiții optime pentru sporirea producției de ouă și pentru ridicarea eficienței economice a tehnologiei de întreținere a păsărilor.

Primele instalații de acest fel, destinate complexului avicol al întreprinderii agricole de stat Orțișoara, vor fi montate chiar în acest trimestru.

LA EXPORT

Printre recențele livrări efectuate de către întreprinderea „Auto-Tractor” se numără și 330 de tractoare din tipurile U-650, U-651, U-500 și U-400 care au fost expediate în Cipru, Franța, Iran și Olanda.

Sute de semănători pentru plante prășitoare și cultivate purtate au fost exportate, de asemenea, de curind, în R. D. Germană, Ungaria și Uniunea Sovietică.

LA AȘA MUNCA...

Ni se semnalează că pe lângă activitatea pilduitoare a multor specialiști din sectorul zootehnic al cooperativei agricole din județul Alba, trebuie inserată la capitolul deficiențe și comportarea unor medici veterinari care dau dovadă de comoditate și lipsă de interes pentru apărarea sănătății animalelor. Este vorba de medicii veterinari Augustin Marian de la circumscripția din Rădești, Mihai Cibău de la Ciugud (Alba Iulia) și Cornel Longa de la Doștat, care se deplasează mult prea rar în unități, uneori numai la „invitația” direcției agricole județene. În cazul altor neglijențe (e vorba de medicii veterinari Nicolae Radu și Nicolae Orășteanu de la circumscripțiile din Mihalț și, respectiv, Blaj) direcția agricolă județeană a trebuit să dea chiar unele sancțiuni.

Rezultatele în producție, firește, în asemenea cazuri nu sînt greu de bănuț. Ce-ar fi dacă și ciștișurile unor astfel de specialiști ar fi corespunzătoare eforturilor?

BRACONAJ

Vînătorului Petru Todor din Harghita ia venit gust să „ochiască” urși. Și, într-adevăr, a nimerit unul în pădurile din împrejurimi. Dar cum n-avea autorizație în acest sens din partea AJVPS Harghita, a trebuit să plătească o amendă de 3 500 de lei, confiscându-i-se totodată arma și... trofeul. Alți doi vînători, Tivadar Szabo și Gavril Kolecs din comuna Merești, județul Harghita, au împușcat iepuri în această perioadă de interdicție. Au fost amendați și ei cu cite 750 lei. La fel a pățit și Iacob Somovot din Simonești. Ca urmare, cei patru braconieri nu mai sînt... vînători!

PRIN ASOCIERE INTERCOOPERATISTA

În județul Mehedinți au fost date în folosință anul trecut îngrășătorii de taurine la C.A.P. Pătule II, Oprisor, Devesel și „Aurora-Cujmir. În acest an, creșterea și îngrășarea porcinelor în numeroase cooperative agricole se va desfășura în cadrul unor complexe organizate prin asocieri intercooperatiste. Zilele acestea a și început popularizarea primelor grajduri de la Gîrla Mare și Gorneni, luindu-se totodată măsuri pentru asigurarea furajelor necesare.

De asemenea, vor fi îngrășate în cadrul unor asemenea asocieri intercooperatiste 5 000 de berbecuți destinați exportului, la cooperativele din Gvardeni și Cioroboreni. În sfîrșit, la Direcția agricolă județeană este pe cale de a fi definitivat un studiu cu

privire la concentrarea stupilor de albine în 3 mari zone — Gruia, Salcia și Strehaia — unde se vor organiza ferme apicole cu cite 1 000 de stupi, asigurate cu baza materială corespunzătoare și cadre de specialitate.

CÎND VA FI GATA CONSTRUCȚIA ?

În vecinătatea Stațiunii experimentale horti-viticole Greaca, județul Ilfov, a început în primăvara trecută o construcție necesară modernizării procesului de vinificație și un depozit de 200 vagoane de vin.

Pină luna aceasta au fost executate 36 de cisterne din beton armat, de cite 2,5 vagoane fiecare, și o alta de 10 vagoane, necesare omogenizării diferitelor sorturi de vin. S-a ridicat și zidăria hălei ce va adăposti cisternele, urmînd să se aplice acoperișul.

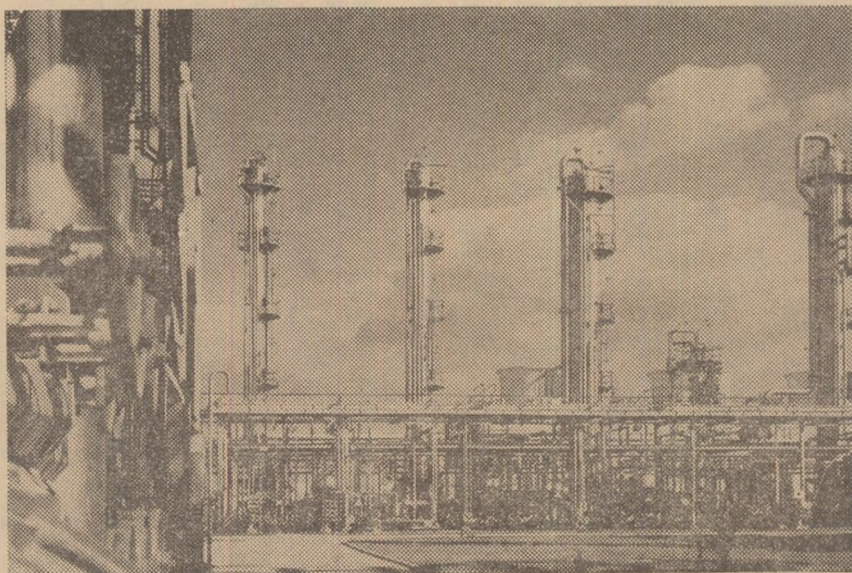
Dar lucrările respective au stagnat

deoarece nu a fost încă... verificat de către proiectant (I.P.I.A.) prototipul unei carcase de oțel-beton, astfel încît nu se poate începe turnarea prefabricatelor necesare. N-au sosit pe șantier de altfel, nici cele 15 pane pentru susținerea acoperișului, comandate la întreprinderea de prefabricate Galați.

Și iarna trece, acum vine și primăvara cînd se încheie un an de la începerea lucrărilor...

FAZANI ÎN ȚARA LAPUȘULUI

Da la Ghimpați din Muntenia au fost aduși de curind și puși în libertate în pădurea Pietrișului, din Țara Lăpușului, 50 de fazani bine dezvoltăți. Prin grija silvicultorilor de aici se va îmbogăți astfel fondul de vînătoare al județului Maramureș cu specii valoroase de păsări. De remarcat e faptul că în Maramureș au mai fost colonizați cu succes fazani și în altă pădure, cea de la Lăpușel.

Imagine parțială a Combinatului petrochimic Pitești, unitate unde începînd din acest an se va produce atrazinul, erbicid în concentrație de 80 la sută.

INSTANTANEU

Librărie mică, cerințe mari

O librărie micuță, cît un raion al unei unități de acest gen de pe o arteră principală a Capitalei. Și, totuși, cîtă vînzare! În fiecare minut apar cîte doi-trei tineri grăbiți. Unul cere două caiete, altul un pix, altcineva, cîteva sute de coale albe de hirtie...

Petre Stanciu, din anul I Horticultură, are nevoie de niște dosare simple, își exprimă necazul că momentan nu găsește decît din cele „cu șină”; Ion Sima, din anul V Agrotehnică, caută o carte despre îngrășăminte chimice, dar zăbind expuse „Cultura porumbului” și „Irigarea culturilor legumicole” începe să le răsfoiască. Alți cîțiva studenți de la Horticultură — Gabriela Gheorghie, Valentin Miron — au venit să cumpere niște cursuri.

E vorba de librăria ce funcționează în holul principal al Institutului agronomic „N. Bălcescu” din București.

— În general, studenții sînt buni cumpărători de carte?

— Firește, ne răspunde Ana Cîrca, responsabilă librăriei. Îndeosebi în zilele cînd se primesc bursele este chiar

aglomerație. Intîmpinăm însă destule greutăți cu unele cursuri ce apar la Editura didactică și pedagogică. Iată, „Legumicultura” de Ion Maier a fost recomandată studenților de multă vreme, asigurîndu-i că în „2-3 zile se va găsi la librăria institutului”. Dar, din decembrie 1968, deși ne-am interesat tot timpul, n-am primit lucrarea respectivă. O altă carte, „Produse fitofarmaceutice”, apărută în Editura Ceres, de asemenea recomandată studenților și care circulă în librăriile din exterior de multă vreme, aici n-a avut... timp să sosească. Din alte lucrări, ca „Ciuperca proaspătă” ni se trimite extrem de puține exemplare.

Concluzia ce se impune nu e greu de tras...

Intr-adevăr, credem că cineva de la Centrala cărții ar putea să facă o vizită în problema respectivă și la Institutul agronomic „N. Bălcescu” din Capitală.

A. IANCU

BULETIN AGROMETEOROLOGIC

În perioada 13 — 17 ianuarie, vremea s-a menținut umedă și relativ călduroasă, temperaturile zilnice depășind cu 1° la 10° mediile plurianuale. Precipitații slabe sub formă de ploaie au devenit mai abundente și s-au generalizat. Local a fost ceață. În ultimele două zile ale intervalului vremea s-a răcit, iar precipitațiile s-au transformat în lapoviță și ninsoare. Vîntul a suflat potrivit, cu intensificări temporare, local spulberînd zăpada la sfîrșitul intervalului. Cantită-

țile de apă provenite din precipitații au fost, în general, cuprinse între 10 și 30 mm: cantități mai reduse (între 1 și 10 mm) au căzut în Dobrogea și estul Bărăganului, pe cînd în bazinul Argeșului și local în Transilvania și nordul Moldovei au totalizat 30—50 mm.

Iernarea culturilor de toamnă decurge în general satisfăcător.

TIMPUL PROBABIL PENTRU INTERVALUL 23—31 ianuarie 1970. Vreme în curs de încălzire ușoară și treptată, începînd din vestul țării. Cerul va fi mai mult acoperit, exceptînd nordul țării, unde la mijlocul intervalului va deveni variabil. Vor cădea precipitații sub formă de lapoviță și ninsoare și local sub formă de ploaie. Vîntul va sufla slab pină la potrivit. Temperaturile minime vor fi cuprinse între —3° la —2°, iar maximele între —5° la 5°. Ceață locală.

ÎN ACTUALITATE

ACȚIUNI URGENTE IN LEGUMICULTURĂ

Deși din punct de vedere meteorologic ne aflăm în plină iarnă, legumicultura este un sector de intensă activitate. O serie de lucrări și acțiuni, încadrate în termene calendaristice foarte precise, trebuie încheiate sau urgentate în această săptămână pentru a deveni, astfel, posibilă, obținerea la timp a legumelor timpurii, în cantitățile planificate.

Ridicarea semințelor de legume timpurii trebuie încheiată în câteva zile, de către toate unitățile. Semințele au fost repartizate și asigurate în cantitățile necesare dar, în cele mai multe județe, printre care se numără Arad, Argeș, Botoșani, Brăila, Galați, Dolj, Ialomița, Teleorman, Timiș etc., la întreprinderile Agrosem se află încă neridicate însemnate cantități de sămânță de varză timpurie, conopidă, gulioare și tomate hibride.

Construirea de răsadnițe noi se desfășoară nesatisfăcător în toată țara, dar mai ales în județele Arad, Ialomița, Teleorman. Solarile noi au fost terminate numai în județul Bacău și se află într-un stadiu avansat de construcție în județul Dolj (67 la sută). În rest, lucrările se desfășoară lent, pe țara fiind realizat în proporție de numai 22 la sută. În ritm necorespunzător se execută și reparațiile la răsadnițele și solarile vechi. O cauză principală a acestor rămăneri în urmă o constituie și faptul că unitățile cooperatiste neglijează ridicarea materialelor necesare deși în multe județe există, în stoc, însemnate cantități de rame de răsadnițe, prefabricate din beton, folii de polietilenă. Impulsionarea tuturor acestor acțiuni este absolut necesară.

Nu mai suferă nici o întârziere nici terminarea plantărilor în sere, acțiunea fiind rămasă în urmă în județele Teleorman, Brăila, Arad, Timiș. E necesară, de asemenea, urgentarea însămînțării în răsadnițe pentru obținerea de răsaduri, lucrare care a început numai în puține județe, precum și plantarea în răsadnițe a culturilor forțate, pe suprafețe cât mai mari.

În același timp, în fiecare unitate agricolă se va acorda o atenție deosebită verificării stării de vegetație a culturilor de legume-verdețuri, pentru a se putea interveni, la timp, atunci când se semnaleză polci, bălțiri de apă etc.

În fiecare județ, „ferestrele iernii” trebuie folosite pentru însămînțarea suprafețelor stabilite, în vederea asigurării unor producții de legume cât mai timpurii.

În unii ani, condițiile de iernare sînt grele chiar și pentru culturile de griu normal dezvoltate. Cu atît mai mult ne putem aștepta la situații dificile în actualul an agricol, cînd, din cauza secetei extrem de prelungite din toamnă, griul a intrat în general slab dezvoltat în iarnă, fără să-și poată forma un sistem radical puternic și fără să poată percuta în mod normal perioada de călire.

În Moldova centrală și de nord, griul a răsărit și a intrat bine dezvoltat în iarnă numai pe luncile rîurilor Siret, Suceava și Moldova. În această zonă, la începutul iernii griul era răsărit pe 15—25 la sută din suprafețele însămînțate, iar pe 25—40 la sută din aceste suprafețe era parțial răsărit. În sudul Moldovei, în Dobrogea și Bărăgan, proporția suprafețelor pe care griul nu a răsărit pînă la jumătatea lunii noiembrie a fost de 30—50 la sută, pe restul suprafețelor răsărirea fiind parțială. În vestul Munteniei și în Oltenia procentele respective se ridicau la 50—70.

În Transilvania, răsărirea griului la intrarea în iarnă era bună și foarte bună, la peste 50 la sută din suprafețe.

Situația cea mai bună a culturilor de griu putea fi întilnită la sfîrșitul toamnei în vestul țării, unde griul a răsărit bine pe aproximativ 70 la sută din suprafață. Evoluția favorabilă a vremii de la sfîrșitul lunii noiembrie a determinat o ameliorare pronunțată a culturilor în toate zonele.

În decursul lunilor decembrie și ianuarie, solul nu a înghețat decît pe o adîncime redusă, de 2—4 cm. În aceste condiții, la I.C.C.P.T.-Fundulea au fost făcute o serie de sondaje în cîmp, constatîndu-se că boabele de griu sînt, în prezent, aproape în totalitate germinate dar nerăsărite. Colțul are 2—4 cm, uncori este mai mare, și aspectul său este normal. Rădăcinile au 4—6 cm lungime și prezintă numeroși peri absorbantîi. Pe suprafețele irigate în toamnă, griul se prezintă normal,

fiind la această dată bine înfrățit.

În concluzie, rezultă că vegetația griului este mai slabă în Moldova, Dobrogea și în cîmpia Dunării și se prezintă bine sau foarte bine în Transilvania și vestul țării. Pornind de la aceste situații, considerăm util să precizăm măsurile ce trebuie luate, imediat sau în viitorul apropiat, în vederea ajutării culturilor.

Aplicarea suplimentară a îngrășămintelor. Se știe că, în timpul iernii, în cazul unor cantități mari de precipitații, azotul poate fi levigat în

unde griul a intrat slab dezvoltat în iarnă — chiar dacă s-au aplicat îngrășăminte din toamnă — trebuie să intervenim mai energic, cu doze de 100—150 kg azotat de amoniu la ha. Pe suprafețele neîngrășate din toamnă se vor aplica 250—350 kg de azotat de amoniu sau chiar mai mult. Doza totală de azot (toamna + primăvara) se va stabili în funcție de cantitatea de precipitații din iarnă mărindu-se în cazul unor precipitații bogate, de peste 200—250 mm, în perioada octombrie—ianuarie.

Soiul Bezostai 1 răs-

pornind din porțiunile cele mai joase ale terenului, spre a permite scurgerea apei într-un șanț din marginea tarlalei, într-o altă depresiune de pe tarla învecinată neînsămînțată etc. Rigolele vor fi verificate periodic, spre a preveni inundarea lor.

Combaterea efectului descăltării plantelor. Fenomenul se observă în special la culturile de griu slab dezvoltate, cu un sistem radical redus, fapt ce trebuie reținut pentru condițiile din acest an. Cînd el are loc, este necesar să tăvălugim tarlalele respective cu tăvălugul neted, de îndată ce putem ieși la cîmp cu tractorul.

Grăpatul semănturilor.

Experiențele institutului nostru efectuate în anii 1967—1968, arată că, în condițiile unor ani normali, efectuarea în primăvară a lucrărilor de îngrijire la griu cu grapa cu colți reglabili, cu grapa stelată sau cu sapa rotativă nu aduce nici un spor de recoltă. Dimpotrivă, lucrînd cu grapa cu colți reglabili sau cu grapa stelată au fost obținute scăderi de producție ce au ajuns pînă la 258 kg/ha, aceste scăderi fiind mai accentuate cînd lucrarea s-a aplicat prea devreme. Sapa rotativă a influențat cel mai puțin producția, indiferent de epoca de aplicare. În această primăvară, grăparea semănturilor cu grapa cu colți reglabili sau cu grapa stelată va fi deci cu desăvîrșire oprită. Numai în cazuri speciale, cînd o eventuală crustă groasă ar împiedica vegetația normală a griului se va încerca să se lucreze cu sapa rotativă cu dinții întorși în sens invers și cu o viteză mai redusă. După efectuarea unor grăpări de încercare pe suprafețe reduse, specialiștii vor urmări cu cea mai mare atenție eficacitatea și oportunitatea acestei lucrări. Nu se vor grăbi niciodată suprafețele pe care griul a suferit de descăltare.

Ing. T. MUREȘAN
directorul
Institutului de cercetări
pentru cereale
și plante tehnice
Fundulea

I.C.C.P.T. FUNDULEA RECOMANDĂ:

Atenție deosebită culturilor de griu!

straturile mai adînci ale solului odată cu infiltrarea apei. În condițiile specifice ale acestui an, pierderile de azot în această perioadă sînt cu atît mai mari cu cît terenul este mai slab acoperit cu plante. La desprindere solul fiind umed și rece, intensitatea procesului de nitrificare este slabă și, ca atare, aportul natural de hrană azotată solubilă este foarte mic.

Rezultă deci că, în acest an, fertilizarea cu azot a suprafețelor ocupate de griu trebuie să constituie o preocupare de bază pentru perioada ce urmează.

Culturile de griu intrate în iarnă bine răsărite, înrădăcinate și înfrățite, ce urmează după plante bune premergătoare (în special leguminoase pentru boabe) și cărora li s-au aplicat îngrășăminte în toamnă au nevoie de o îngrășare suplimentară moderată, cu 75—100 kg azotat de amoniu la hectar. Pe majoritatea suprafețelor însă,

punde foarte bîne la îngrășarea suplimentară cu azot datorită rezistenței sale mari la cădere și capacității de a valorifica bine doze mari de îngrășăminte. Rezultate similare se obțin și cu soiul Skorospelka 3. La soiul Triumph, care are o rezistență mai scăzută la cădere și valorifică ceva mai slab îngrășămintele, se vor aplica doze mai reduse.

Pe terenurile în pantă se va evita administrarea îngrășămintelor pe zăpadă intrucît ele pot fi pierdute prin topirea acestora și scurgerea apei. Îngrășămintele cu azot pot fi administrate și în timpul iernii. Atît la aplicarea lor cu avionul cît și în cazul aplicării cu MIC-ul sau alte mijloace trebuie avută o deosebită grijă pentru răs-pîndirea îngrășămintelor cît mai uniformă.

Scurgerea apei din porțiunile joase ale terenului se face într-un timp foarte scurt, deoarece griul nu suportă multă vreme bălțirea. Se vor săpa rigole

FUNCȚII DE MAXIMĂ IMPORTANTĂ

(Urmare din pag. 1)

ele imbinîndu-se și condiționîndu-se reciproc. Apare, astfel, deosebit de necesară strînsa colaborare între inginerul șef și contabilul șef al cooperativei. Elaborînd, împreună cu acesta, proiectul planului anual și al celui de perspectivă, el trebuie să urmărească ridicarea veniturilor unității și, pe această cale, întărirea proprietății obștești, creșterea veniturilor cooperativilor.

Dar, colaborarea între acești doi factori de răspundere trebuie menținută tot timpul anului. Ei au astfel obligația să analizeze mersul activității de producție și economice, lunar și ori de cite ori cere conducerea cooperativei. Inginerului șef i se cere să cunoască permanent nu numai producția realizată, dar și cea valorificată sau în curs de realizare, cheltuielile efectuate pentru obținerea ei, veniturile obținute și nevoile de cheltuieli pentru etapa următoare. Numai pe baza acestor date economice el va putea stabili măsurile necesare pentru reducerea cheltuielilor și realizarea, în final, a planurilor anuale.

Inginerul șef este, deci, dator să urmărească permanent ca activitatea de producție să atingă un înalt grad de rentabilitate. În acest scop, o primă acțiune la care este chemat să-și aducă principală contribuție — împreună cu ceilalți specialiști din unitate și cu colectivul de sprijin județean — o reprezintă lucrarea de profilare a cooperativei pe principiul specializării și concentrării producției. Elaborarea ei implică, în primul rînd, o

profundă analiză a fiecărei activități agricole desfășurate în cooperativă, pentru stabilirea aceluia pentru care există condiții și care au asigurată eficiența economică. Pornind de la această analiză, inginerul șef va întocmi și conduce programul de realizare a profilului stabilit, acțiune care necesită 1—2 și chiar mai mulți ani. Ea se materializează prin încadrarea treptată, realistă, a planurilor anuale în coordonatele acțiunii de profilare. Va trebui, deci, asigurată o concordanță deplină între planurile anuale și de perspectivă și programul de rentabilitate și profilare a unității pentru ca acestea să se susțină reciproc și să se realizeze concomitent.

Pe baza profilului stabilit unității și a sarcinilor de perspectivă, inginerul șef propune consiliului de conducere obiectivele de investiții necesare pentru creșterea capacităților de producție, precum și soluțiile constructive și tehnologice cele mai economice. Odată cu aprobarea investiției, el stabilește împreună cu președintele execuția și pregătirea ei pentru exploatare.

O importantă atribuție a inginerului șef este și aceea de a conduce activitatea de normare, pe care o realizează cu ajutorul unui colectiv format din cooperatori și specialiști din unitate. Rezultatul acestei activități constituie — după aprobarea adunării generale — un element de bază al organizării muncii și al retribuiri.

Un obiectiv central al activității în acest an și în anul ce vine îl constituie organizarea și funcționarea, în toate cooperativele care au condiții, a fermelor de creștere a animalelor și a celor horticoale.

Pînă acum au și luat ființă 700 de ferme legumicole și sînt în curs de înființare numeroase ferme zootehnice. Rezultatele pe care aceste subunități economice le vor obține depind în cel mai înalt grad de competența celui care le conduce, a șefului de fermă. Este de dorit ca acesta să fie un specialist cu pregătire superioară; în lipsă, conducerea fermelor se poate încredința și cadrelor tehnice cu pregătire medie, toți șefii de fermă trebuind să aibă experiența și autoritatea profesională, cu temeinice cunoștințe tehnice și economice. În fermele cu activitate mai complexă, mai mari sau mai răspîndite, el poate avea 1—2 ajutoare, care trebuie să lucreze efectiv, să aibă sarcini și răspunderi precise în îndeplinirea procesului de producție și economic al fermei.

Răspînzînd de folosirea eficientă a mijloacelor de bază cu care este dotată ferma, șeful de fermă este obligat să le utilizeze cu maximum de eficiență economică. Trebuie precizat că șeful fermei zootehnice, care crește taurine, are și obligația folosirii terenului necesar producerii furajelor fibroase, suculente și masa verde, activate pe care de la o anumită suprafață în sus o poate încredința unui ajutor.

O primă acțiune în care sînt în prezent angrenați șefii de fermă este întocmirea planului de producție și economic al fermei — pe care după examinarea în adunarea generală a cooperativilor din fermă, aceștia îl prezintă și îl susțin pentru aprobare în fața consiliului de conducere. După aprobare, el face parte integrantă din planul cooperativei. Odată aprobat, el trebuie să aibă stabilitate și, ca atare, nu mai poate fi modificat decît cu acordul șefului de fermă și al adunării cooperativilor din fermă.

În munca sa, șeful de fermă trebuie să îmbine, de la început, ca și inginerul șef, preocupările pentru organizarea producției și a muncii, pentru introducerea tehnologiilor noi, cu cele pentru realizarea indicilor economici.

În preocupările sale trebuie să intre deci atît creșterea producției cît și reducerea cheltuielilor și majorarea venitului net. De aceea, împreună cu ajutorul său, economistul, șeful de fermă ține o evidență zilnică a tuturor cheltuielilor efectuate pe culturi și categorii de activități. Tot el răspunde de realizarea sarcinilor de livrare a produselor conform graficelor stabilite de consiliul de conducere și urmărite de inginerul șef și șeful contabil al cooperativei.

Analizînd, săptămînal, activitatea fermei și prezentînd lunar rezultatele de producție și economice, în fața adunării cooperativilor din fermă și a consiliului de conducere, șeful de fermă asigură mobilizarea cooperativilor la îndeplinirea sarcinilor. În acest mod se creează, totodată, posibilitatea inițierii unor acțiuni operative în vederea remedierii eventualelor neajunsuri.

Subordonat inginerului șef, șeful de fermă întocmește, împreună cu acesta, săptămînal, programul lucrărilor în legătură cu activitatea cooperativei, corelîndu-l cu cel al sectorului mecanic și al celorlalte ferme și sectoare din cooperativă. Orice indicație sau sarcină către fermă se poate transmite numai prin șeful acesteia.

Adunările generale în curs de desfășurare, în prezent, în cooperativele agricole vor dezbate, desigur, toate problemele legate de înfăptuirea amplului program stabilit de conducerea partidului privind dezvoltarea agriculturii cooperative. Pentru îndeplinirea hotărîrilor ce se vor lua în aceste adunări, va trebui depusă o stăruitoare activitate pentru ca, de la început, să se asigure toate condițiile obținerii rezultatelor preconizate. Angrenați în aceste importante acțiuni, specialiștii din cooperativele agricole sînt chemați să facă față cu cinste noilor răspunderi pe care le au, încredințate acordate, să depună toate eforturile pentru o finalizare satisfăcătoare a întregii lor activități.

CONSULTAȚII

SECȚIA DE MECANIZARE ȘI ATRIBUȚIILE EI

In aceste zile, în cooperativele agricole are loc organizarea secțiilor de mecanizare cu caracter permanent. La câteva din numeroasele întrebări adresate revistei în legătură cu activitatea acestor secții, răspunde, în cele ce urmează, tovarășul ing. Nicolae BOLOGAN, director general în Ministerul Agriculturii și Silviculturii.

— Care sînt atribuțiile secției de mecanizare ?

— Aceste secții se organizează și funcționează ca sector mecanic al cooperativei. Prin urmare, execută pentru aceasta, contra cost, lucrări mecanice în sectorul producției vegetale, lucrări de introducere a mecanizării în fermele zootehnice, reparații și întrețineri la mașinile și instalațiile din cooperativă etc. Obligații speciale revin secțiilor de mecanizare din cooperativele care dețin amenajări pentru irigații. Ele au obligația de a asigura buna funcționare a utilajelor pentru irigații în tot sezonul de lucru, de a efectua reparațiile necesare și de a executa o serie de lucrări de întreținere (nivelări anuale, refaceri și curățiri de canale etc.) pe suprafețele amenajate de cooperativă.

— Ce utilaje folosesc secțiile de mecanizare ?

— Ele se dotează cu tractoare, mașini agricole și utilaje de atelier, în raport cu volumul de lucrări solicitat de cooperativă, cu respectarea perioadelor optime de execuție a lucrărilor. Totodată, secția va putea folosi, cu acordul cooperativei, și mijloacele mecanice din proprietatea acesteia. Cînd, pentru executarea unor lucrări se folosește atelierul, utilajele și forța de muncă din cooperativă, valoarea contribuției cooperativei (manoperă, materiale etc.) nu va fi cuprinsă în costul lucrărilor efectuate.

— Se poate realiza o specializare în cadrul secției ?

— Este chiar necesară. La cooperativele agricole care au dezvoltat anumite sectoare — legumicol, viticol, pomicol, irigații etc. — în cadrul secțiilor se pot constitui grupe de tractoare și mașini, cu caracter permanent, specializate în executarea de lucrări cu acest specific.

— Cine deservește secția ?

— Mecanizatorii. Pe lângă exploatarea tractoarelor și utilajului agricol, ei trebuie să poată executa și diverse lucrări de atelier. Conducerea I.M.A. și conducerea cooperativei întocmesc, în funcție de volumul lucrărilor mecanice curente, un program de pregătire a mecanizatorilor în cel puțin încă o meserie (sudor, fierar, electrician, curălar, tinichigiu) ținînd seama de aptitudinile și dorințele fiecăruia. Acest program se va realiza încă de pe acum, în timpul iernii, prin calificări la locul de muncă și va continua în fiecare an în perioadele cu activitate mai redusă în câmp.

— Ce relații se stabilesc între secția de mecanizare și cooperativă ?

— Secția răspunde în fața consiliului de conducere al cooperativei de executarea lucrărilor la timp și în condiții calitativ superioare. Ea își desfășoară activitatea pe baza contractului încheiat între I.M.A. și cooperativă. Noul tip de contract, intrat în vigoare de la 1 ianuarie a.c., mărește considerabil răspunderile secției.

În cursul anului, secția execută lucrări contractate pe baza comenzilor date de cooperativă prin „programul de lucru săptămînal”, întocmit în fiecare vineri de către inginerul șef al cooperativei, cu acordul consiliului de conducere. În acest program se înscriu lucrările săptămîinii respective, eșalonate pe zile, mijloacele mecanice și forța de muncă necesare, indicîndu-se totodată utilajele disponibile sau cele care sînt necesare în plus, al căror număr se comunică simbăta inginerului coordonator din I.M.A. Pe baza acestor comunicări, întreprinderile de mecanizare pot efectua, prin inginerul coordonator, mișcări temporare de utilaje, cu acordul cooperativei respective, pentru ajutoarea altor unități.

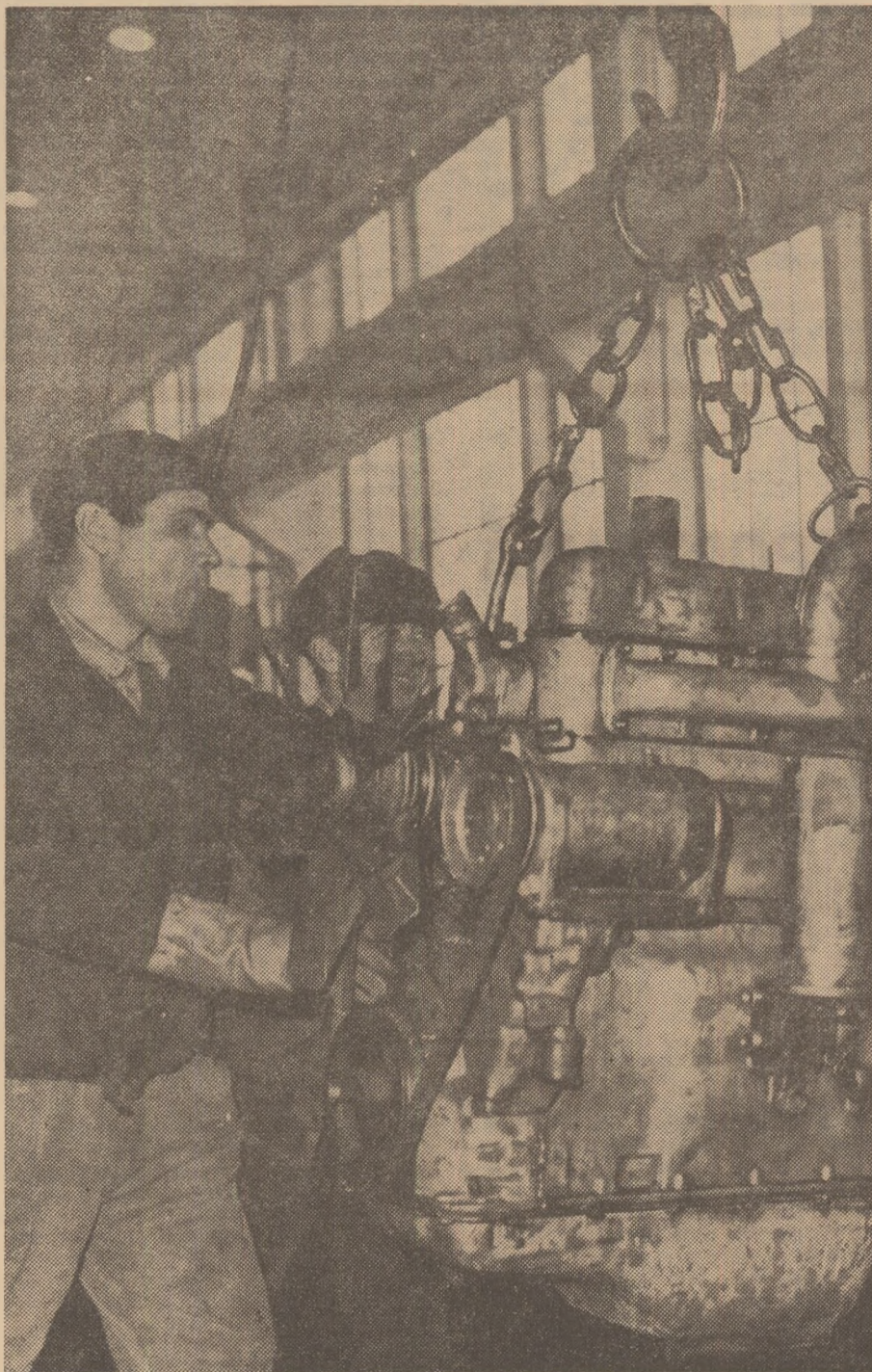
le anului în raport cu gradul de realizare a planului de lucrări al secției de mecanizare, stabilit pentru cooperativă.

La rîndul lor, întreprinderile pentru mecanizarea agriculturii coordonează, îndrumă și controlează întreaga activitate a secțiilor, răspunzînd de realizarea planului de lucrări, a veniturilor și cheltuielilor prevăzute, asigurînd în acest scop dotarea necesară, aprovizionarea cu carburanți și piese de schimb, în colaborare cu conducerea cooperativei.

— Secția poate executa lucrări și în afara cooperativei ?

— Numai după satisfacerea nevoilor cooperativei. În asemenea situații, secția de mecanizare poate și trebuie să angajeze și să execute lucrări agricole, reparații, transporturi, diverse prestații și altor unități agricole, organizații socialiste, precum și populației, cu utilajele și forța de muncă disponibile. Dacă totuși, în anumite perioade mecanizatorii nu pot fi folosiți, inginerul șef va analiza împreună cu conducerea cooperativei posibilitatea utilizării lor la alte activități în cooperativă. În acest caz, în afara minimului garantat, ei vor primi o plată suplimentară de la cooperativă în raport cu activitatea depusă și ținîndu-se seama de sistemul de retribuție din C.A.P. Mecanizatorii care refuză să execute lucrări la care au fost repartizați de conducerea cooperativei nu vor mai primi minimul garantat din partea I.M.A. Secția de mecanizare trebuie să asigure, astfel, pe toate căile, îndeplinirea planurilor de producție și economice, utilizînd la întreaga lor capacitate utilajele și forța de muncă pe care le are în dotare.

N.R. În cadrul acestei rubrici, vom continua să răspundem la întrebările cititorilor în legătură cu problemele economice și de organizare a producției și să publicăm articole de îndrumare pe aceste teme. În numărul viitor vor fi tratate aspecte ale relațiilor care se creează în noua etapă în cooperativele agricole, între fermă, complexe, sectoare și conducerea unității.

La I.M.A. Urziceni, județul Ilfov, se acordă o deosebită grijă calității reparațiilor.

Foto : N. RUSU

NOUTĂȚI

O MAȘINA DE ÎMPRAȘTIAI GUNOI, DE MARE CAPACITATE

În cadrul acțiunii de extindere a gamei de utilaje agricole unitățile de producție vor fi dotate anul acesta cu o mașină de împrăștiat gunoi de grajd de mare capacitate. Ea este destinată împrăștiării gunoiului, proaspăt sau fermentat, atât în cultura mare cât și în legumicultură. Mașina va lucra în agregat cu tractorul pe roți de 65 CP. Agregatul are o productivitate de 1,7 ha/schimb, pentru norma de 20 t/ha și pentru o distanță de transport de 2 km. La o normă de 70 t/ha și pentru o distanță de transport de 2 km, productivitatea agregatului este de 0,5 ha pe schimb.

O VIESPE ÎMPOTRIVA BUHAI VERZEI

Cercetătorii din domeniul protecției plantelor acordă, în ultimul timp, o atenție deosebită mijloacelor de combatere biologică, în rîndul cărora utilizarea zoofagilor (paraziți și prădători) ocupă un rol important. În anul trecut a fost folosită cu multă eficiență combaterea biologică a buhăi verzei (*Mamestra brassicae*) prin răspîndirea în culturile atacate a unei viespi parazite — *Trichogramma evanescens* — înmulțită în prealabil în condiții de laborator la I.C.P.P. În acest scop, în culturile de varză din comuna Slobozia, județul Dimbovița, au fost lansați, în patru etape, cîte 60 000 de adulți ai acestui zoofag, în perioada depunerii ouălor de către buha verzei. Acest lucru a determinat o micșorare a densității dăunătorului sub limita critică de dăunare, obținîndu-se o producție normală de varză. În același timp, în culturile atacate, unde nu s-au efectuat lansări, producția de varză a fost compromisă din cauza atacului buhăi, în proporție de 90—95 la sută.

În prezent, în laboratoarele institutului se cercetează o nouă metodă de combatere a păianjenilor dăunători în culturile de legume din sere, folosindu-se populații de acarienii sterilizați în prealabil prin iradiere, în vederea lansării lor periodice în culturile atacate. Se obține, astfel, micșorarea progresivă a atacului prin sterilizarea întregii populații dăunătoare.

NOI HIBRIZI DE PĂR

Cei 5 hibridi de păr obținuți nu de mult la Stațiunea experimentală Cluj justifică speranțele realizatorilor, dînd producții de fructe mari și de calitate. Este vorba de hibridii 17—1/2—13; 1—2—12; 16—18—7; 20—66 și 138—28—41 realizați din multiple încrucișări, ale căror fructe sînt rezistente la boli și favorizează consumul într-o perioadă mai mare. Fructele noilor hibridi se coc eșalonat în august, septembrie, decembrie, unele putînd fi păstrate în condiții obișnuite pînă în februarie.

AMELIORAREA SOLURILOR SALINIZATE

Dobrogea, zonă cu mari suprafețe irigate, a constituit obiect de studiu în vederea găsirii unor metode eficiente de combaterea fenomenelor de sărăturare secundară a solului. Cercetările au fost făcute pe malul stîng al canalului Carasu, teren cu exces de umiditate, urmărindu-se comportarea diferitelor tipuri de materiale de drenaj: piatră spartă, fascine de stuf sau nuiele, tuburi din ceramică etc., comparativ cu drenajul prin canale deschise. S-a constatat că cel mai bun efect drenant l-au avut tuburile de argilă arsă: într-o perioadă de numai un an și jumătate, gradul de mineralizare a scăzut de trei ori. Alegerea acestui material în lucrările de ameliorare permite luarea mai rapidă a solurilor salinizate secundar, o scurtare semnificativă a timpului de recuperare a investițiilor.

Acțiune de sezon de mare însemnătate, pregătirea răsadnițelor în vederea însămînțării legumelor se află pe prim plan și la cooperativa agricolă din Ceacu, județul Mehedinți.

Foto : C. NEGOIȚA

PREOCUPĂRI LA ZILE SPECIALIȘTILOR LEGUMICULTORI

Activitatea de pregătire a viitoarei producții de legume este în plină desfășurare. Realizarea la timp a producției de legume timpurii cere, din partea întregului colectiv care răspunde de acest sector, eforturi susținute. Cu ocazia unei vizite întreprinse recent la cooperativa agricolă din Ceacu, județul lalomița, am luat cunoștință de câteva acțiuni menite să asigure o bază materială solidă producției de legume a acestui an. Explicațiile și amănunțele le-am primit de la tovarășul inginer horticol Nicolae DINU.

— În anul 1970 vom cultiva cu legume 190 ha în ogor propriu și 77 de hectare în culturi succesive. Pentru a se asigura o exploatare mai rațională a acestei suprafețe, consiliul de conducere al cooperativei a dispus înființarea a două ferme legumicole: una de 100 ha și alta de 90 ha. În ambele ferme s-a executat din vreme transportul gunoiiului de grajd în câmp și depozitarea lui pe platforme pentru preîncălzire. Întrucât gunoiul era prea umed l-am amestecat cu paie de grâu. Mrașița este depozitată lângă cele 3 hectare de solar și acoperită cu gunoi de grajd pentru a nu îngheța. Răsadnițele pentru repicat sînt pregătite (săpate, curățate, dezinfectate). Ramele sînt revizuite și bune pentru montat. În solarii s-au făcut încă din toamnă arăturile, iar în ultima parte a anului trecut s-au revizuit și reparat scheletul și ramele pentru polietilenă.

Sarcinile legumicultorilor de la Ceacu sînt însă mult mai mari. Discuția purtată a relevat faptul că, din suprafața de 190 ha de grădină pe 72 ha se cultivă legume de 14 ani în continuu. „Organizînd o rotație judicioasă a legumelor, ne spunea cu această ocazie ing. Dinu, s-a hotărît ca în primăvară să cultivăm pe suprafața amintită mazare de grădină, care va ajuta la acumularea azotului în sol. În al doilea ciclu, fasolea va lua locul mazării. Paralel se va aplica o îngrășare diferențiată în vederea ridicării fertilității și refacerii structurii solului. În preajma terenului ocupat cu legume se află circa 40 ha cu lucernă complet irigată, care în viitor ne va permite o rotație mai bună a diverselor plante.

O altă problemă care se impune a fi rezolvată este irigarea terenului prin braze lungi de circa 100 m. Și asta începînd chiar cu anul 1970. Actualul mod de irigare pe care îl practicăm, cu braze de 30—40 m, nu permite mecanizarea și duce la irosirea unui mare volum de forță de muncă”.

Cei doi ingineri legumicultori de la Ceacu — Mariana și Nicolae Dinu — se ocupă cu seriozitate și pricepere de activitatea în legumicultură, care se anunță, încă de la început, rentabilă. Preocuparea pentru rentabilizarea sectorului legumicol reiese și din faptul că, la ora actuală, s-au și întreprins

acțiuni pentru pregătirea unor trufandale. Salata, de exemplu, semănată din vreme și repicată în răsadnițe, are 4—5 frunze destul de mari. Și alte legume, cum ar fi ardeii iute, castraveții și ridichiile de lună, prin apariția lor timpurie vor contribui la rentabilizarea fermei. Pentru a se folosi cît mai intens terenul, pe o bună parte din suprafață, în solarii, castraveții se vor cultiva intercalat cu ridichi de lună. Pregătiri deosebite se fac în unitate și pentru introducerea și extinderea mecanizării în legumicultură.

Acestea sînt cîteva aspecte privind preocupările actuale ale unui inginer dintr-o fermă legumicolă a unei cooperative agricole de producție. Atribuțiile și sarcinile care stau la început de drum în fața lucrătorilor din aceste ferme sînt multiple. În îndeplinirea lor, inginerii legumicultori vor trebui să pună în joc întreaga lor pricepere și experiență. În instruirile desfășurate în ultimele două săptămîni la Mangalia, la care au luat parte toți inginerii din fermele legumicole cooperatiste, și în care s-a pus accent atît pe problemele organizatorice cît și pe cele tehnice și economice constituie, fără îndoială, un ajutor prețios în munca celor ce activează în acest important sector al agriculturii. Este necesar ca acțiunile inițiate cu acest prilej să se concretizeze în cantități cît mai mari de produse legumicole, de calitate superioară.

C. STĂNESCU

MAȘINA DE SORTAT CASTRAVEȚI

La întreprinderea agricolă de stat Pecica, județul Arad, există o preocupare susținută pentru reducerea eforturilor fizice și creșterea productivității muncii. În acest scop au fost realizate diferite mașini și dispozitive de mică mecanizare, între care se află și mașina de sortat castraveți (vezi fotografia).

Ideea construirii unei

asemenia mașini a apărut anul trecut, cînd unitatea noastră a avut în cultură 95 ha cu castraveți. Achiziționarea unei mașini de sortat, absolut necesară, ar fi costat 30 000 lei. Prin confecționarea ei în atelierele sectorului me-

MICA MECANIZARE

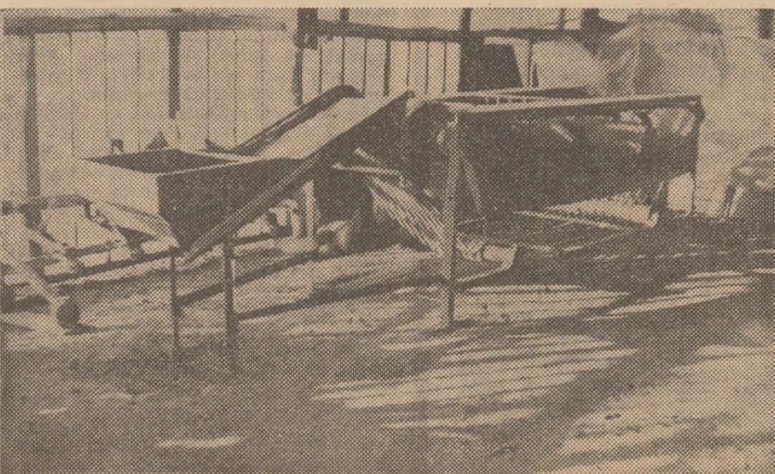
canic nu s-au cheltuit însă decît 7 000 lei.

Mașina respectivă este acționată de un motor electric de 1,1 kW. Bazată pe principiul orificiilor divergente, partea activă, avînd o lungime de 3 m, se compune din 12 curele trapezoidale de 7 100 mm, dispuse pe 4 cilindri de conducere, din aluminiu. Pe acești cilindri, dintre care unul este motric, sînt practicate șanțuri pe care sînt conduse curelele în așa fel încît între ele se realizează distanțe de

1 cm pînă la 6 cm. La partea superioară, curelele fug pe piese profilate din tablă de 0,5 mm, care permit funcționarea lor liniștită în partea activă. Despărțiturile mobile, care delimitează porțiunile de colectare pe categorii, dau posibilitatea unei alegeri precise a castraveților, după dimensiunile ce se încadrează într-o anumită categorie. Alimentarea mașinii se face dintr-un buncăr, cu ajutorul unei benzi transportoare.

Mașina este deservită de 4—5 muncitori, productivitatea ei fiind de 1 000 kg pe oră și realizînd sortarea castraveților pe patru categorii, după grosime, de la 1 la 6 cm. Prin utilizarea ei s-au obținut rezultate mulțumitoare, creîndu-se posibilitatea de a valorifica recolta de castraveți în termenul optim.

Ing. Mircea BOGDAN de la I.A.S. Pecica, județul Arad

Mașină de sortat castraveți realizată la I.A.S. Pecica.

AGENDĂ FITOSANITARĂ

Combaterea nematodului bulbilor în culturile de ceapă și usturoi

În ultimul timp, și la noi în țară s-au semnalat atacuri destul de puternice și pe suprafețe destul de mari ale nematodului *Ditylenchus dipsaci*, în culturile de usturoi și ceapă. Primele simptome ale atacului apar în luna mai, evoluînd rapid în cursul lunii iunie. Plantele infestate puternic sînt distruse prin putrezire în sol, iar la cele care supraviețuiesc căteii sau bulbi sînt deformați și pleșiți și au o valoare alimentară și comercială scăzută.

Parazitul ierneză în toate stadiile de dezvoltare (ouă, larvă sau adult) în bulbi sau tulpinele plantelor cultivate și spontane. Primăvara larvele migrează în sol, grupîndu-se, la început, în jurul plantelor răsărite și pătrunzînd, apoi, în țesuturile plantei, în bulbi sau rădăcini, prin orificiile naturale sau rani, dizolvînd pereții celulelor cu ajutorul unor secreții ale tubului digestiv. După cîteva zile, țesuturile, din zona de pătrundere și localizare a nematozilor sînt distruse și putrezesc.

Infestarea cepei și usturoiului cu acest nematod se poate face prin sol sau prin sămînță. De aceea, reușita unei culturi pe un sol infestat sau suspect de a fi infestat depinde, în mare măsură, de felul în care se organizează și se aplică metodele și procedeele de prevenire și combatere a dăunătorului.

Pe terenurile unde se constată prezența nematodului se va introduce un asolament de 3—4 ani. Sămînța de ceapă sau usturoi trebuie să provină din terenuri neinfestate.

Materialul săditor (arpagicul, căpățînile de usturoi) se sortează înainte de plantare. La semînțe se vor efectua — cu mare atenție, pentru a nu se afecta facultatea germinativă — tratamente termice. Ele constau din introducerea semințelor în apă caldă, la o temperatură de 18—20° C, timp de o oră și apoi, timp de 5—10 minute, la 45—50° C.

Cele mai eficiente măsuri de combatere sînt tratamentele chimice aplicate la sol, la sfîrșitul iernii sau începutul primăverii, cînd la adîncimea de 15 cm temperatura este de 6—7° C și după o prealabilă arătură și o afinare a terenului. Rezultate bune se pot obține cu D.D. (diclorpropan-diclorpropan) în doză de 350 l/ha, D.B.E. (dibrom-etan) în doză de 350 l/ha și Vapam (metil-ditio-carbamat de sodiu) în doză de 1 000 l/ha. Primele două produse se aplică cu ajutorul pal-injectorului, la o adîncime de 20 cm și la interval de 30 cm, în chinz. În cazul folosirii produsului Vapam, după administrare, solul se udă cu apă, 15—20 l/mp. După aproximativ trei săptămîni de la aplicarea tratamentului, solul se va aerisi iar plantarea se va efectua după 5—7 zile.

Pentru o mai bună reușită a tratamentelor chimice la sol este nevoie ca dezinfectarea acestuia să fie completată cu dezinfecția bulbilor, acțiune prin care se împiedică răspîndirea nematodului și pe alte terenuri, unde atacul nu a fost încă semnalat.

Em. ROMĂȘCU
Institutul de cercetări pentru protecția plantelor

LA STAȚIUNEA EXPERIMENTALĂ LIVADA:

RECORD REPUBLICAN
ÎN PRODUCȚIA DE LAPTE

În nr. 8 (333) din 19 iunie 1969, revista „Agricultura” a inserat în paginile sale, în cadrul concursului „Cea mai importantă realizare în agricultură”, și articolul „Un nou record republican în producția de lapte”, semnat de ing. Aurel Lăpușan, director, și ing. Dumitru Șerban, cercetător la Stațiunea experimentală Livada. În acest articol se semnală faptul că de la vaca Fugara matricol 465 din rasa Brună de Maramureș, în lactația a V-a s-a realizat o producție de 8 521 litri de lapte. Recent, autorii articolului ne-au furnizat date suplimentare în legătură cu „autoarea” recordului anunțat.

Incheindu-și lactația a V-a, de 305 zile — ne informează cercetătorii de la Stațiunea experimentală Livada, județul Satu-Mare — vaca Fugara a realizat o producție de 10 567 litri de lapte, recalculat după normele STAS, de 3,5 la sută grăsime.

Care este „istoria” „Fugarei”? După o lactație neîntreruptă de 900 de zile, datorită unei sterilități temporare, această vacă își menținea producția zilnică de 12 litri de lapte chiar cu 3 luni înainte de fătare. Analizându-i-se pedigreeul s-a constatat că fondul genetic al animalului „promitea” rezultate deosebite. Astfel, mama Fugarei, vaca Golia 15, în lactația a VII-a a dat o producție de 5238 litri de lapte cu 3,6 la sută grăsime; fiica Fugarei, Egalata 856, în lactația a III-a a dat 4 907 litri, cu 3,87 la sută grăsime; două surori, după mamă, ale Fugarei au dat, de asemenea, în prima lactație producții superioare de lapte, cu un procent de gră-

sime de 3,6-4,3 la sută. Că este vorba de un exemplar deosebit o demonstrează și constatarea următoare: în lactația record, după 140 de zile, producția ei zilnică era de 24,5 litri de lapte; în lactația în curs, tot după 140 de zile, vaca Fugara produce zilnic 29,5 litri de lap-

**10 567 litri lapte STAS
în 305 zile de lactație**

te cu 4,2-4,3 la sută grăsime — dovadă certă că există posibilități să-și bată recordul amintit.

Descendentă dintr-o familie valoroasă, Fugara demonstrează calități excepționale, fapt pentru care, prin urmașii ei, va putea juca un rol deosebit

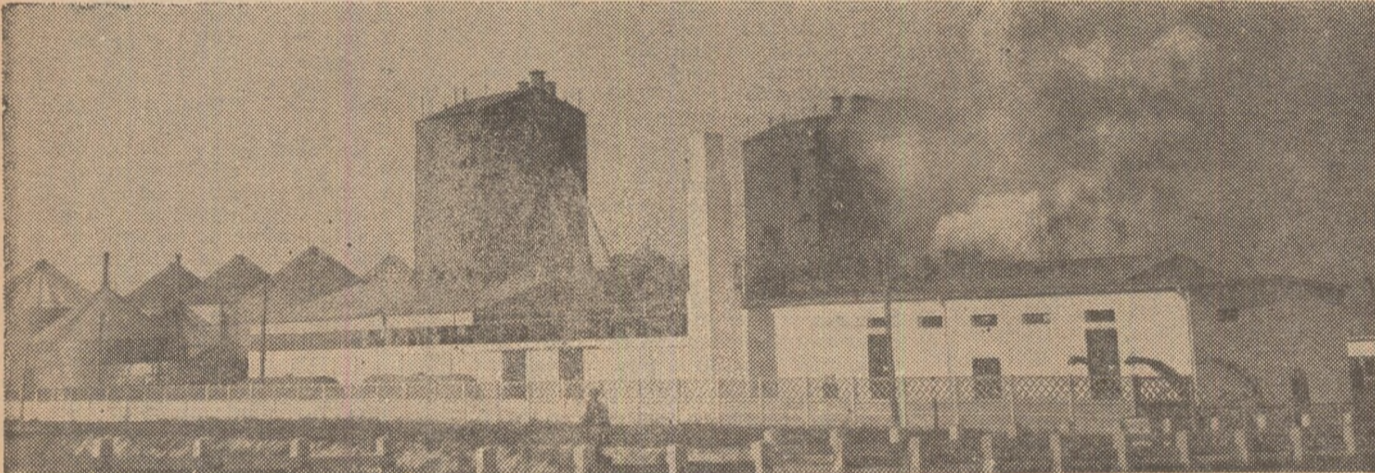
în ameliorarea rasei. O situație similară s-a înregistrat și în cazul vacii Sultana, care, prin cei cinci fii și opt fiice ale sale a exercitat o influență considerabilă asupra calităților rasei Jersey.

De la Fugara s-au obținut până în prezent două fiice și doi fii: tăurașul matricol 8207, născut în 1968, de la care la vârsta de 15-17 luni au fost însămânțate artificial 130 de vaci pentru testarea timpurie și tăurașul matricol 9213, născut în 1969, provenit din împerecherea Fugarei cu un taur testat ca ameliorator. Ambii tăurași au dovedit, până acum calități remarcabile sub aspectul intensității de creștere: primul 580 kg la vârsta de 17 luni, al doilea 140 kg la 3 luni.

Pentru menținerea „în formă” a Fugarei, după fătare i s-a aplicat un regim alimentar special: 300-350 g amestec de concentrate pentru fiecare litru de lapte, sfeclă semizaharată și porumb siloz, morcovi, fin de lucernă, săruri minerale etc.

În perioadele de vîrf, cînd producția ajungea la 38-40 litri, ea a fost mulșă de 4 ori pe zi. După fătare, monta fecundă a fost realizată la al patrulea ciclu de călduri cu cel mai valoros taur al Stațiunii — Iordan, matricol 126867, testat ca ameliorator al producției de lapte, grăsime și carne. Înțarcarea s-a făcut cu aceleași măsuri de precauție, întrucît chiar la sfîrșitul lactației ea mai producea zilnic 17-18 litri de lapte.

Cazul vacii Fugara, ca și celelalte rezultate obținute în procesul de ameliorare a rasei Brune de Maramureș demonstrează încă o dată că potențialul biologic al acestei rase este nebănuț de mare, că în condiții normale de furajare și îngrijire Bruna noastră poate concura cu succes cu orice rasă provenită din import.

Aspect al fabricii de uscat furaje verzi de la Bădălan

VĂ PREZENTĂM

STAȚIA DE USCAT FURAJE
VERZI A I.A.S. BĂDĂLAN

Mai bine de 2000 de hectare din incinta îndiguită a Brateșului de Jos au fost superior valorificate prin cultivare cu lucernă. Așa cum ne arăta ing. Vasile Popa, directorul I.A.S. Bădălan, județul Galați, în condiții mai puțin favorabile, ca cele ale anului trecut, pe întreaga suprafață, neirigată, producția de masă verde s-a ridicat la peste 42 tone la hectar. Cantități imense din acest furaj de calitate superioară s-ar fi irosit, fără îndoială, dacă, pe lângă celelalte utilități, întreprinderea nu ar fi fost dotată cu o modernă stație de uscat furaje verzi.

De fapt, în industria furajelor combinate, făina de lucernă joacă un rol deosebit de important. Pe plan mondial, făina de lucernă, preparată în granule, a devenit pășuna păstrată sub formă concentrată, comercializându-se în cantități imense, la prețuri egale sau chiar superioare grului. Granularea, așa cum de fapt am constatat și la I.A.S. Bădălan, deschide perspectiva mecanizării complete a tuturor operațiilor, de la recoltare și pînă la distribuția în rația animalelor, cu o reducere considerabilă a cheltuielilor ocazionale de volum mare de muncă și transporturi în cazul folosirii metodelor clasice de recoltare,

uscare și depozitare. Față de 50 kg, cît cîntărește 1 mc de lucernă, sau 160 kg atunci cînd finul este balotat, 1 mc de granule ajunge pînă la 600 kg. În plus prețul de cost al tonei de proteină brută, în cazul lucernei granulate, ajunge la 5 000 lei, comparativ cu 5 700 lei la sroturile de soia, 27 000 lei la laptele praf, 9 350 lei la făina de pește etc. Care este deci drumul pe care îl străbate planta de la recoltare pînă la forma de granule sau făină?

Concomitent cu recoltarea, lucerna verde este tocată, cu ajutorul combinelelor autopropulsate sau tractate, și încărcată în camioane basculante. În cel mult o oră, lucerna ajunge, sub această formă, la stație. Aci, din buncărul de alimentare își începe „metamorfoza”, care-i va micșora volumul și-i va mări valoarea. O bandă transportoare cu uniformizator de debit o dă în primire unui elevator care o introduce în „purgatoriu” — toba de uscare în care aerul cald atinge temperatura de 900—1000°C. După circa 3 minute, timp în care lucerna este deshidratată pînă la umiditatea de 8—10 la sută, ea este împinsă spre moară cu ajutorul unui ventilator. Cu ajutorul unui alt ventilator, făina de lucernă este transportată spre buncărul

granulatorului. Aici aburul și melasa li schimbă înfățișarea, transformînd-o în granule. În continuare, operațiile se simplifică. Răcirea, drumul spre cîntar, ambalarea în saci, cusutul și stivuirea lor, toate aceste operațiuni sînt aproape integral mecanizate.

Trecînd prin toate fazele tehnologice amintite, lucerna își concentrează principi nutritivi odată cu deshidratarea. Dacă, de pildă, finul de lucernă conține 9,5 la sută proteină brută, granulele din făină de lucernă își sporesc conținutul în această substanță pînă la 22 la sută.

Norma teoretică de prelucrare este de circa 1 250 kg de lucernă pe oră. Ea oscilează însă în funcție de o serie de factori, în mare parte obiectivi.

Discuțiile purtate cu directorul întreprinderii, cu tehnologul șef ing. Sergiu VASILIU, cu șeful stației ing. Petruche LEPADATU, urmărirea îndeaproape a desfășurării fluxului tehnologic, ne-a dat prilejul să constatăm că „metamorfoza” lucernei nu și-a epuizat resursele sporirii eficienței. Din calculele efectuate reiese că, față de transportul în vrac, prin ambalarea în saci se cheltuiesc în plus circa 280 lei la тона de furaj. Generalizarea

metodei „în vrac” presupune însă utilizarea stației cu mijloace corespunzătoare de transport și depozitare în containere de mare capacitate — 7—8 tone — care să fie încărcate în stație și descărcate la beneficiar.

Condițiile favorabile culturii lucernei în cadrul I.A.S. Bădălan ar permite extinderea acestei plante valoroase pe o suprafață și mai mare. Din păcate însă actualele linii ale stației nu fac față nici măcar disponibilităților existente de masă verde. În plus, continuitatea procesului de producție este mult stîngherită de lipsa totală a unor piese de schimb deosebit de utile.

Defecțiunile tehnice survenite — ne relatat interlocutorii — remedierea lor cu posibilități locale ne „mîncîcă” cel puțin 20—25 la sută din timpul în care stația ar trebui să producă.

Și, cum stația de uscare a furajelor verzi din cadrul I.A.S. Bădălan nu reprezintă o realizare singulară, fluxul tehnologic și specificul producției fiind comune și celorlalte stații construite în ultimii ani, fără îndoială că unele din deficiențele semnalate se amplifică la proporțiile respective.

R. LUCIAN

AGENDĂ
VETERINARĂEpidermita
exudativă
a purceilor

Boala ce se întâlnește la purceii sugari în vîrstă de 4—5 săptămîni, sau înțărcați, epidermita exudativă se caracterizează, clinic, prin formarea unui strat gros, untos, rău mirositor pe întreaga suprafață a corpului sau limitat, numai la cîteva zone. Leziunea principală este o epidermită seropurulentă, însoțită de hiperplazia straturilor epiteliale și invadarea purulentă a dermului, mai ales baza foliculilor piloși.

Boala evoluează sub forma acută și produce mortalități însemnate. Semnele clinice, în afară de exudatul cutanat, se traduc prin inapetență, stare de deshidratare, după care urmează moartea.

Purceii care supraviețuiesc rămîn în urmă cu creșterea, nu realizează sporul în greutate și devin neeconomici. Infecțiile secundare cu diferiți germeni patogeni, accentuează gravitatea bolii și determină o mortalitate ridicată. În forma subacută se constată prezența, pe piele, a unor zone mici, acoperite cu exudat cutanat, care în mai puțin de două săptămîni se usucă și dispar complet, fără repercusiuni grave asupra ritmului de creștere a purceilor.

Boala nu este însoțită de prurit, chiar dacă suprafața pielii este acoperită în întregime cu exudat. Acest aspect trebuie reținut pentru a o diferenția de rîia sarcopitică.

La autopsia purceilor morți, se constată leziuni cutanate mai mult sau mai puțin întinse, deslipirea unghiilor, mai ales a suprafeței plantare, hipertrofia ganglionilor limfatici superficiali. Adeseori, datorită intervenției unor germeni secundari, se mai întîlnesc pneumonii, pleurite, peritonite, artrite, etc. După unii autori agentul etiologic primar al bolii ar fi un micrococ Gram-pozitiv, denumit *Micrococcus hyicus*. Din contra, alții susțin că boala ar fi produsă de un agent infecțios, filtrabil, a cărei acțiune este favorizată de intervenția unor anumite tulpini de stafilococ. Există cercetări care arată că din exudatul recoltat de la purceii bolnavi s-a izolat o floră bacteriană variată, reprezentată îndeosebi prin streptococi hemolitici, *Corynebacterium pyogenes*, stafilococi, micrococi etc. Dintre germeni izolați, o semnificație deosebită în producerea bolii se atribuie unor tulpini de stafilococi — *Staphylococcus hyicus* sau epidermitis, căci cu acest germen s-a reprodus în mod experimental boala.

Nu există îndoieli în ceea ce privește natura infecțioasă și contagioasă a epidermitei exudative. Boala poate fi transmisă prin contact, prin scarificare sau inoculare parenterală cu material infectat — suspensie de raclaj cutanat — recoltat de la purcei cu forma acută.

Sursa de infecție pentru purceii sugari este scoafa purtătoare de stafilococi la nivelul pielii sau al căilor respiratorii superioare. Infecția printre purceii înțărcați în îngrășătorii apare și se răspîndește în urma sau ca o consecință a aglomerării animalelor care provin de la diferite scoafe din crescătorii contaminate. În felul acesta, boala apărută la purceii sugari este vehiculată și transmisă prin purceii vindecați, care rămîn purtători de germeni și au aspect clinic sănătos.

În mod practic, nu există un tratament eficace. Rezultate satisfăcătoare se pot obține cu ajutorul antibioticelor cu spectru larg, active față de germeni Gram-pozitivi. Terapia antibiotică ar putea da rezultate, fie pe cale parenterală, fie prin aplicarea externă a antibioticului sub formă de pomadă sau unguent dacă nu intervin alți germeni, care complică evoluția.

Prevenirea epidermitei exudative se bazează pe aplicarea strictă a măsurilor sanitare-veterinare de profilaxie, privind achiziționarea și introducerea animalelor în unitățile de creștere și îngrășare a porcilor (certificat sanitar-veterinar, carantină, dezinfecție etc). Acest lucru se impune cu atît mai mult cu cît — așa cum s-a arătat — terapia nu dă rezultate satisfăcătoare în combaterea bolii.

Dr. Teodor BUGEAC
Laboratorul de control
științific al produselor
biologice și medicamentose
de uz veterinar.

**SOLICITAȚI DE MAI MULTE UNITĂȚI AGRICOLE,
VĂ INFORMĂM DESPRE**

MODUL CUM SE CONSTRUIEȘTE O ÎNGRĂȘĂTORIE „PE GRĂTARE” PENTRU MIEI

Valoarea hrănitore, calitățile dietetice și gustative ale cărnii de miel, îngrășat în condiții de stabulație, au făcut ca, în ultimii ani, pe piața mondială, acest produs să intre în competiție cu celelalte sortimente de carne.

Și în țara noastră efectivele mari de ovine, crescute în unitățile agricole socialiste, creează o bază materială certă pentru dezvoltarea acestei rentabile activități zootehnice: îngrășarea mieilor. Că așa stau lucrurile o dovedește experiența unor întreprinderi agricole de stat și cooperative agricole de producție, care încă de acum câțiva ani și-au organizat îngrășătorii de miei. Un exemplu concludent îl oferă I.A.S. Giurgiu, care în 1968 a îngrășat 22.130 de berbecuți, realizând un beneficiu net de peste 1,5 milioane de lei. În anul următor, numărul berbecuților îngrășați aici s-a ridicat la aproape 45.000, iar beneficiile la circa 2 milioane. Rezultate asemănătoare a înregistrat și I.A.S. Grabăț, județul Timiș, care în anul trecut a îngrășat 24.300 berbecuți, obținând un beneficiu net de 1.834.000 de lei.

Printre metodele folosite de diferite unități, în funcție de condițiile specifice locale și posibilitățile materiale, tehnologia creșterii și îngrășării mieilor „pe grătare” s-a dovedit una dintre cele mai eficiente. De fapt această tehnologie stă la baza rezultatelor bune obținute în cadrul I.A.S. Giurgiu și I.A.S. Grabăț.

Folosind experiența acestor unități, un colectiv de specialiști din cadrul atelierului de proiectare al Trustului zonal I.A.S. Timișoara a elaborat un tip de proiect pe care, orientativ, îl prezentăm cititorilor noștri, în dorința de a le furniza elementele de bază în legătură cu soluția constructivă.

În funcție de mărimea unității, de disponibilul de miei destinați îngrășării și de materialele de construcție, fiecare unitate, prin specialiștii săi, poate lua legătură nemijlocit cu direcția agricolă județeană care dispune de detaliu în acest sens.

Așa cum s-a mai arătat, numărul boxelor și, respectiv, al adăposturilor, este determinat de numărul de miei destinați îngrășării. Se apreciază însă că cele mai corespunzătoare îngrășătorii sînt cele cu capacitatea de peste 30.000 de locuri, avantajele acestora fiind multiple, atât din punct de vedere tehnico-organizatoric cît și economic. Este bine să se cunoască însă că, respectînd normativul de 3,8 miei, în medie pe toată perioada de îngrășare, pe mp, fiecare boxă, cu o suprafață utilă de 24 mp (6m x 4 m), poate adăposti circa 91 de berbecuți.

Se recomandă ca adăposturile să fie amplasate la marginea drumurilor disponibile, paralel cu axa lor longitudinală, astfel încît furajarea cu ajutorul remorcii tehnologice să se poată face direct la iesle. Pentru aceasta este necesară respectarea unei cote de 1,10 m între partea superioară a drumului și marginea superioară a ieslei. În cazul construirii adăposturilor lângă drumuri existente, această cotă se poate realiza prin efectuarea unei săpături, corespunzătoare ca dimensiune, în zona de sub iesle.

Fundațiile adăposturilor sînt executate din beton, în care sînt încastrați stîlpii de susținere a grinzilor. Pe aceste grinzi sînt așezate panourile de pardoseală (grătarele) din tablă expandată sau alte materiale. Grătarul permite eliminarea, prin cădere, a întregii cantități de gunoi, fără a mai necesita vreo intervenție manuală sau mecanică.

Pereții despărțitori ai boxelor, demontabili, la fel ca și pereții din fața și spatele boxelor, sînt confec-

ționați din plase de sîrmă montate pe cadre metalice sau din lemn. Ieslele, și ele demontabile, se confecționează din scinduri geluite, și dacă este posibil, căptușite cu tablă pentru a fi mai durabile. Se preconizează confecționarea unor iesle din material plastic.

Adăpătorile, realizate din tablă zincată, una pentru fiecare două boxe, sînt plasate pe latura opusă ieslei și au debitul reglat de un robinet prevăzut cu plutitor, de tipul adăpătorilor cu nivel constant. Rețelele de alimentare cu apă, se recomandă a fi îngropate în pămînt pentru a fi ferite de îngheț. Din aceleași motive conductele exterioare ale adăpătorilor este bine să fie prevăzute cu robinete de scurgere care să permită golirea lor, după folosire.

După posibilități, adăposturile se învelesc cu plăci ondulate de azboci-

ment sau alte materiale. Pardoseala — grătarele — este așezată la înălțimea minimă de 0,80 m față de suprafața terenului, pentru a permite depozitarea gunoii pe boată perioada de îngrășare. Pentru scurgerea apelor pluviale de pe drumuri și din zona de sub boxe, terenului de sub adăposturi i se va asigura o pantă de scurgere de cel puțin 2—3 la sută, dinspre drum spre partea posterioară a adăpostului, unde se sapă și un șanț longitudinal pentru colectarea și scurgerea apelor.

Eficiența economică a investiției este nemijlocit legată de alegerea amplasamentului. Se preferă zone cu posibilități de asigurare a furajelor de F.C.N.-uri pe căi de acces bune și scurte, unități care au asigurate drumuri, rețele de apă și electrice. Investiția se poate realiza la o valoare mai redusă și într-un timp mai scurt, folosind ca elemente de construcție materiale nedirijate ca, de pildă: traverse din stejar, impregnate, recuperate de la lucrări de căi ferate, bune pentru fundații în locul betonului armat, șină de decovil, propusă la casare de către șantiere, țevi negre rebutate sau lemn de construcție rurală, ca elemente ale scheletului de rezistență, panouri prefabricate din lemn de tipul celor folosite la construirea păulelor de porumb, foi de tablă ștanțată de la Uzinele de reparații, pentru pardoseli etc. Folosind asemenea soluții, la I.A.S. Grabăț, prin beneficiile realizate valoarea investiției a fost recuperată integral din primul an.

Paralel cu realizarea unor asemenea tipuri de adăposturi se impune luarea măsurilor necesare pentru prevenirea incendiilor.

Ne propunem ca în numerele următoare să revenim cu o suită de articole privind tehnologiile optime de creștere și furajare a mieilor destinați îngrășării, relevînd experiența și realizările obținute în cele mai bune unități din țară, care și-au organizat asemenea îngrășătorii.

Ing. Lucian ROȘCA

PLEDOARIE PENTRU O METODĂ EFICIENTĂ:

Însămînțarea artificială la păsări

În creșterea păsărilor pentru reproducție, practicarea însămînțării artificiale permite organizarea testării genitorilor după calitatea descendenților mult mai rapid și mai eficient decît prin imperecherea obișnuită în cotețe de familie. Totodată, în fermele de înmulțire, care urmăresc, în principal, producerea de ouă pentru incubatoare, pentru pui broiler sau găini ouătoare, se pot exploata mult mai intens femelele din linii cunoscute și masculii testați, procurați din fermele de selecție.

Prin folosirea însămînțării artificiale în fermele de selecție și înmulțire chiar în cazul sistemului de întreținere la sol, investițiile pentru cotețele de familie compartimentate și amenajate în acest scop se reduc considerabil, iar spațiul de adăpostire, cu investiții mai mici, se utilizează mai rațional.

Importanța folosirii însămînțării artificiale crește considerabil în sistemul de creștere în baterii, tot mai mult folosit pe scară mondială, atît în fermele de exploatare pentru producția de ouă pentru consum cît și în cele de selecție și înmulțire. Avînd în vedere extinderea acestui sistem și în țara noastră, considerăm ca deosebit de oportună introducerea și generalizarea însămînțării artificiale la păsări.

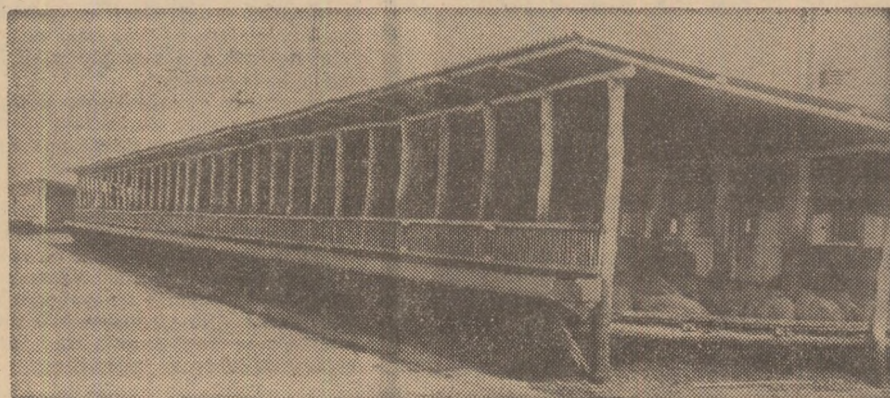
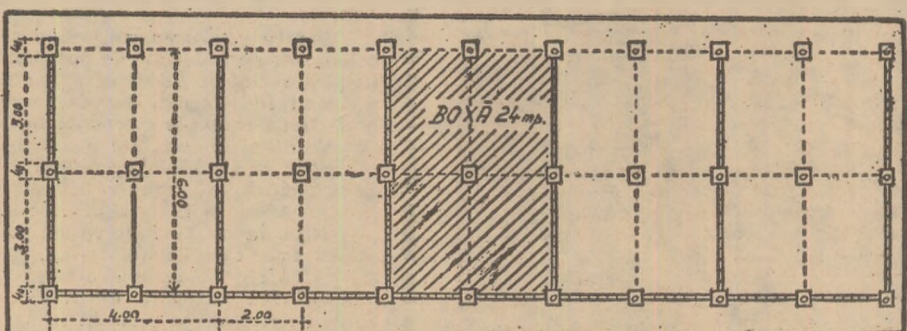
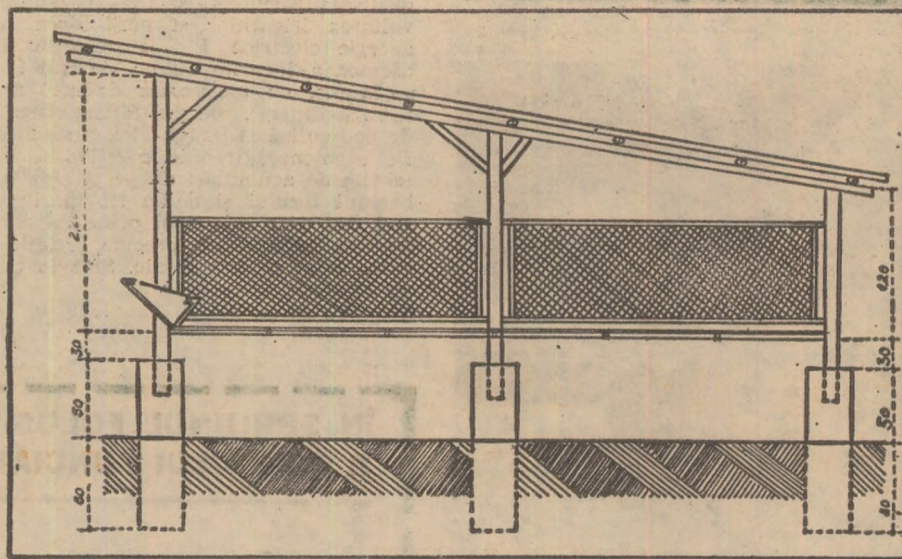
O latură foarte importantă a practicării însămînțării artificiale o constituie folosirea mai economică a spațiului de adăpostire, prin exploatarea mai rațională a reproducătorilor masculi. Astfel unui mascul în cazul imperecherii naturale, i se repartizează 10 femele, acest număr mărindu-se prin practicarea însămînțării artificiale cu material seminal brut la 30 și cu material seminal diluat, la peste 100. Rezultă deci că, în cazul folosirii însămînțării artificiale cu material seminal brut se scot din circuit un număr de 200 de cocoși, iar prin folosirea materialului seminal diluat, 270 de cocoși la un efectiv de 3.000 găini. Aceasta ar permite exploatarea mai economică a spațiului de cazare prin popularea lui cu un număr corespunzător de găini de reproducție.

Făcînd un calcul estimativ al beneficiului obținut, în cazul folosirii acestor două sisteme de însămînțări artificiale, din experiența noastră reiese că doi operatori pot executa însămînțarea artificială, cu un ritm de două găini pe minut, la 500 de femele pe zi, revenînd pe săptămînă 3.000 de femele.

În cazul însămînțării cu material seminal brut, la 3.000 găini se folosesc numai 100 de cocoși, restul spațiului afectat pentru cei încă 200 de cocoși necesari, în cazul imperecherii naturale, putînd fi folosit pentru găini de reproducție. Or, aceste 200 de găini la o producție medie anuală de 210 ouă, ar putea asigura în plus 42.000 de ouă, obținute fără efectuarea unor cheltuieli suplimentare. Valoric, aceasta înseamnă sporirea veniturilor cu cel puțin încă 42.000 lei. Și cum, anual, cheltuielile cu însămînțările artificiale pentru cei doi operatori se ridică la circa 24.000 de lei, înseamnă că din venitul realizat de la cele 200 de găini, pe lângă acoperirea cheltuielilor ocazionale de introducerea însămînțării artificiale mai rămîne un beneficiu de 18.000 lei. Folosind materialul seminal diluat, care permite ca numărul de cocoși înlocuiți să crească la 270, beneficiul ajunge la 33.000 lei.

Raportînd aceste calcule la un efectiv de 100.000 găini ouătoare, rezultă că s-ar putea realiza un beneficiu anual de peste 1.000.000 lei.

Dr. ing. C. VLAD
inginer șef
la S.C.R.C.S.A.

Aspect al îngrășătoriei de miei din cadrul I.A.S. Giurgiu

Element indispensabil vieții omului, plantelor și animalelor, apa este, în același timp, și o materie primă pentru industrie, sursă de energie, cale de circulație etc. Puține sînt resursele care au o întrebuințare atît de multilaterală ca acest produs al naturii.

Apă nu este un element static, ci se află într-o continuă mișcare, cu mari variații cantitative, în timp, mai ales în funcție de condițiile meteorologice. Datorită permanenței curgerii, același volum de apă poate fi folosit, succesiv, și uneori chiar simultan, de mai mulți beneficiari, în scopuri diferite. Pe de altă parte, apa este supusă influențelor repetate ale diferitelor activități social-economice, care-i modifică regimul și calitatea. De aici rezultă necesitatea ca ea să fie gospodărită în așa fel, încît folosințele să nu se stînjenească reciproc, asigurîndu-se în ansamblu o eficiență maximă.

În țara noastră, procesul rapid de industrializare, dezvoltarea intensivă a agriculturii și creșterea nivelului de trai al populației au făcut ca într-o perioadă relativ scurtă problema gospodăririi cît mai chibzuite a tuturor surselor de apă să capete o importanță deosebită. Dacă înainte de 23 august 1944, datorită dezvoltării reduse a forțelor de producție, asigurarea debitelor de apă necesare economiei se putea face fără dificultăți, în momentul de față este necesar un amplu program de măsuri și lucrări de amenajare și exploatare a apelor.

Resursele de apă ale rîurilor noastre interioare au fost estimate la un volum mediu anual de 33,6 miliarde m³. Pentru o apreciere corectă a potențialului real al resurselor de apă trebuie să se aibă însă în vedere că regimul hidrologic al rîurilor țării se caracterizează printr-o mare variabilitate în timp. Astfel, raportul între debitele minime zilnice ale cursurilor de apă și cele medii anuale variază între 15—30 la sută în zonele de munte, cu precipitații bogate, și între 1—5 la sută în zonele de deal și cîmpie, deficitar în umiditate. În sudul și estul țării, ca urmare a cliimei accentuat continentală, scurgerea minimă medie lunară se produce în august, adică tocmai în perioada cînd cerințele de apă pentru irigații sînt maxime. În vestul țării si-

APA — rezervor de energie și viață. S-o folosim judicios!

tuația este ceva mai bună, ca urmare a influenței climatului umed — oceanic.

Rezervele de apă subterane, mai puțin cunoscute, nu pot furniza decît debite reduse în anumite zone ale țării, volumul anual fiind estimat la circa 7 miliarde m³.

Citeva cifre comparative

Ținînd seama de debitele minime ce trebuie lăstate în albiile cursurilor de apă — pentru menținerea scurgerii salubre — și de pierderile inerente de exploatare, cantitățile de apă care pot fi utilizate, în regim neamenajat, la asigurarea de 80 la sută, se apreciază astăzi la circa 150 m³/s, adică aproape 5 miliarde m³ pe an.

Înainte de cel de-al doilea război mondial, din cauza slabei dezvoltări industriale, a caracterului fărîmițat și inapoierei tehnice a agriculturii, precum și nivelului de trai scăzut al mării majorități a populației, resursele de apă ale țării au fost utilizate în măsură neînsemnată. Citeva cifre sînt în această privință edificatoare. Volumul de apă folosit anual era — înainte de 1944 — de circa 0,8 miliarde de m³. Din totalul localităților urbane numai 25 la sută dispuneau de instalații centralizate de alimentare cu apă. Puterea instalată a tuturor uzinelor hidroelectrice, luate la un loc, nu depășea 50 MW (de 4 ori mai mică decît a hidrocentralei „V. I. Lenin” de pe Bistrița). Din totalul suprafeței agricole a țării

numai 18 800 ha erau irigate. La nivelul general scăzut de valorificare a resurselor naturale existente se adăuga și lipsa de preocupare pentru stăvilirea efectelor dăunătoare ale apelor.

Odată cu construirea societății socialiste s-au produs schimbări fundamentale și în domeniul economiei apelor. Astfel, volumul de apă utilizat anual s-a dublat în perioada șesenalului (de la 3 miliarde m³ în anul 1960 la 6,1 miliarde m³ în 1965).

Pe baza datelor de care dispunem se constată că volumul de apă utilizat continuă să crească într-un ritm rapid cî estimîndu-se la peste 10 miliarde m³ în anul 1970. Asigurarea debitelor necesare nu mai este posibilă numai din resursele naturale ale cursurilor de apă.

Noi lacuri de acumulare și derivații artificiale

Pentru satisfacerea cerințelor crescînde de apă a fost necesar să se treacă la realizarea unor importante lacuri de acumulare și derivații. Dintre acestea au fost date în funcțiune, în ultimii ani, cele de la „Izvorul Muntelui”, pe Bistrița, cu un volum de 1 230 mil. m³, care valorifică potențialul hidroenergetic al acestui riu și va permite irigarea a circa 300 000 ha în Bărăganul de Nord; „Vidraru”, pe Argeș (465 mil. m³) precum și derivațiile din Topolog și Rîu Doamnei, la care se adaugă acum sistemul de acumulare Bascov-Pitești, impus de asigurarea apei pentru orașele și zonele industriale București și Pitești, de dezvoltarea irigațiilor și producerea de energie electrică. Pot fi amintite, de asemenea, lacurile Teliuc, pe rîul Cerna-Mureș, cu un volum de 43,6 mil. m³, „Strimtori”, pe rîul Firiza, sistemul de acumulare „Birzava-Timiș” și altele. De asemenea, trebuie menționate sistemele de acumulare de pe Bahlui, din bazinul Ierului și de la Rovinari pe rîul Jiu, care au ca rol principal combaterea inundațiilor, precum și satisfacerea unor cerințe locale. Sînt în curs de execuție, urmînd a fi date în exploatare în următorii ani, lacurile de acumulare și derivațiile: „Vidra”,

pe rîul Lotru, „Paltinul”, pe rîul Dof-tana, „Poiana Uzului”, în bazinul Tro-tuș, destinat alimentării cu apă a orașelor și industriilor de pe Valea Tro-tușului, „Valea cu Pești”, Gilău, Tarnița etc.

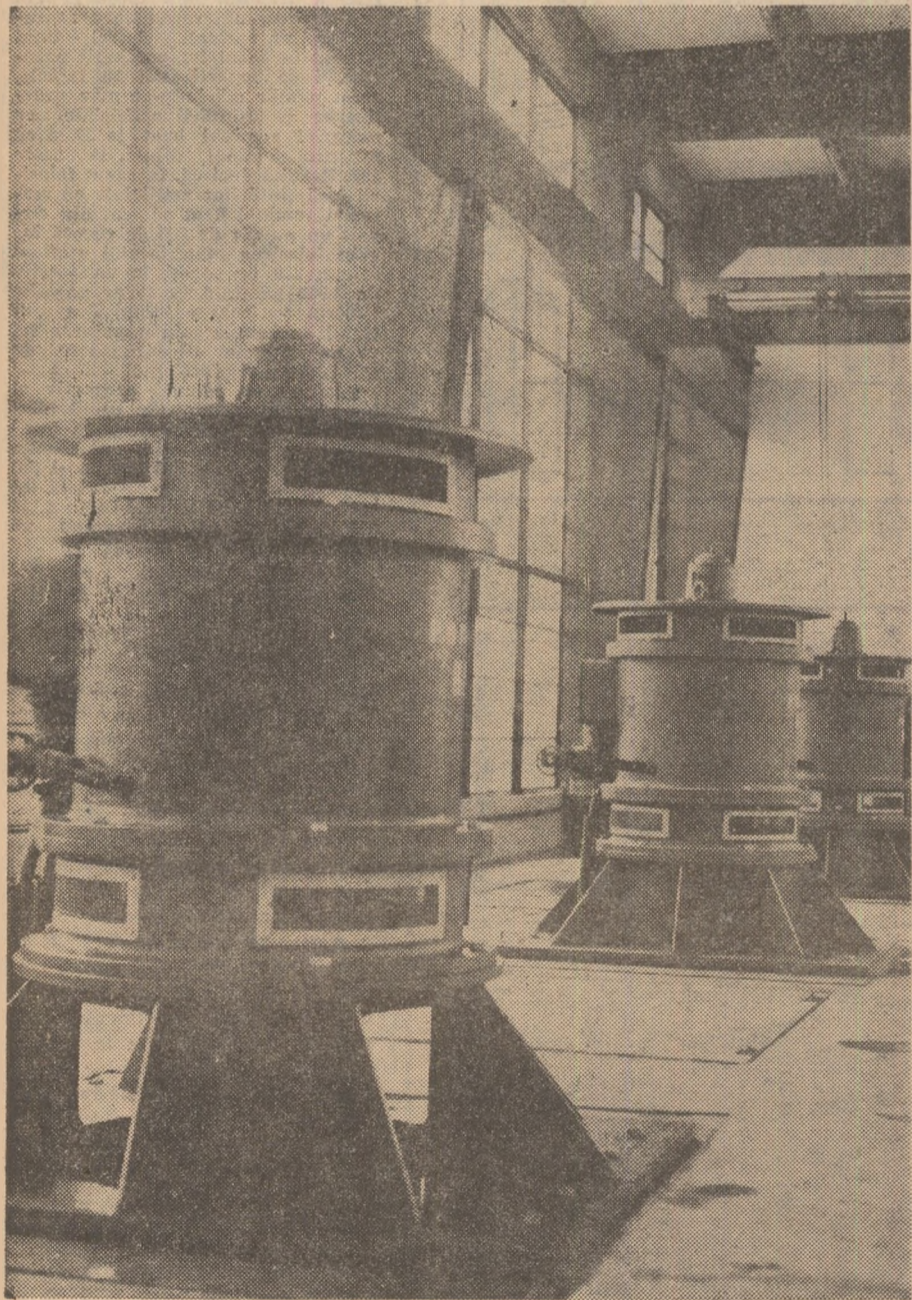
Dezvoltarea, în continuare, a economiei naționale va conduce și la creșterea importantă a volumului de apă utilizat, care se apreciază la circa 20 miliarde m³ în 1975 și la peste 25 miliarde m³ în 1980. Satisfacerea acestor cerințe va impune realizarea unor noi acumulări și derivații, în paralel cu intensificarea raționalizării consumurilor de apă și cu aplicarea măsurilor pentru protecția calitativă și cantitativă a acesteia.

Stăpînirea și utilizarea eficientă a tuturor resurselor

Pentru a răspunde nevoilor crescînde, specialiștii au în vedere măsurile menite să ducă la utilizarea în scopuri multiple și în condiții optime a resurselor de apă și a lucrărilor de gospodărire a acestora; se pune accentul pe satisfacerea coordonată a tuturor cerințelor, în ordinea importanței lor, printr-o planificare corespunzătoare a exploatării resurselor. Totodată, se urmărește punerea în valoare a potențialelor economice ale resurselor de apă, prin lucrări de amenajări etapizate, astfel concepute încît să permită stăpînirea și utilizarea apelor, în ansamblul lor, sub toate aspectele. Combaterea acțiunilor distructive ale apelor, pe terenurile inundabile, erodate sau suferînd de exces de umiditate, pentru punerea lor în valoare în scopuri multiple și mai ales pentru agricultură, constituie un alt obiectiv principal. Aceași importanță se acordă și protecției resurselor prin stricta reglementare a condițiilor de evacuare a apelor uzate, gospodărirea rațională a fondului funciar și forestier, și menținerea unui regim favorabil al scurgerii în albi.

În concluzie, se poate afirma că la noi — ca de altfel și pe plan mondial — utilizarea cît mai rațională a apelor trebuie să ocupe un loc din ce în ce mai important în diverse domenii de activitate. Asigurarea cantităților necesare, la timpul și locul potrivit, și a calității corespunzătoare a apelor, cere însă realizarea unor costisitoare lucrări hidrotehnice. Din această cauză, paralel cu dezvoltarea economiei, și deci a cerințelor, se impun măsuri cît mai bine gîndite pentru stăpînirea și utilizarea eficientă a tuturor resurselor de apă, importantă bogăție a țării noastre.

Ing. Ovidiu BLAGA
din Departamentul îmbunătățirilor
funciare și gospodăririi apelor

Produse ale uzinei „Aversa” din Capitală, pompele pentru irigații și desecări sînt montate în multe stații moderne de pe recentele amenajări hidroameliorative. În fotografie: aspect de la stația de pompare Greaca, județul Ilfov.

Foto: A. EMILIAN

ÎN SPRIJINUL FOLOSIRII RAȚIONALE A FONDULUI FUNCJAR

PE CÎND CREMATORII PENTRU ARDEREA REZIDUURILOR COLECTATE DIN ORAȘE?

Pentru păstrarea curățeniei orașelor, după cum se știe, zilnic autocamioanele întreprinderilor de gospodărie comunală colectează și transportă cantități apreciabile de diverse reziduuri. Unde sînt transportate și depozitate acestea? În cele mai multe cazuri la marginea orașelor, pe terenuri fertile. Iată cîteva exemple elocvente în această privință.

Reziduurile colectate din Brașov sînt transportate și depozitate pe un teren plan, în imediata apropiere a culturilor de cartofi și sfeclă ale cooperativei agricole din comuna Sinpetru. Iată ce ne-a declarat inginerul cooperativei, Alexandru BĂNULESCU: „Stivele de reziduuri sînt atît de mari încît șoferii de la întreprinderea de gospodărie comunală a Brașovului se feresc să mai urce cu autocamioanele. Așa că, descarcă reziduurile alături, ocupînd noi suprafețe din terenul agricol al cooperativei noastre. Ba, mai mult, cînd bate vîntul, resturile de hîrtii și țesături sînt împrăștiate peste culturile agricole, creîndu-se greutăți în executarea lucrărilor de întreținere, fapt care duce la diminuarea producției”.

La Codlea, reziduurile colectate din oraș sînt depozitate pe un teren unde, în mod obișnuit se obțin producții de peste două vagoane cartofi la hectar, teren aflat nu departe de grădina de legume a cooperativei din localitate. Dacă cele circa 5—6 hectare ocupate cu diverse reziduuri ar fi redede circuitului agricol, aici s-ar putea obține anual 10—12 vagoane cartofi sau 12—15 vagoane de morcovi.

Exemple asemănătoare pot fi date și din alte orașe. Realitatea este că zeci și chiar sute de hectare de teren fertil sînt scoase din circuitul agricol, fiind ocupate cu reziduurile transportate din orașe. De pe aceste terenuri, dacă vor fi redede circuitului agricol, se vor obține importante cantități de produse agroalimentare, care vor contribui la o mai bună aprovizionare a populației din mediul urban.

Pe bună dreptate se pune întrebarea: cum pot fi redede agriculturii aceste terenuri și ce trebuie făcut cu reziduurile colectate din orașe?

Răspunsul este unul singur: să se treacă neîntîrziat la studierea posibilităților de construire de crematorii pentru arderea tuturor reziduurilor colectate. Investițiile efectuate în acest scop vor fi amortizate într-un timp scurt, deoarece pe lângă avantajele redării circuitului agricol a unor suprafețe apreciabile de teren se pot obține cantități mari de îngrășăminte potasice.

I. BRAGHEȘ

Instrucțiunile amintite care au intrat în vigoare de la data de 1 ianuarie, anul curent, corespund în măsură mai mare actualei structuri a silviculturii, în scopul realizării sarcinilor trasate atât acestui sector al economiei naționale, cât și celui de exploatare a pădurilor, de documentele de partid și de stat. Nu este cazul să facem o enumerare amănunțită a diferitelor capitole și articole din instrucțiuni. Cert este faptul că ele reglementează cu mai multă claritate condițiile în care se execută controlul exploațiilor, precum și măsurile ce trebuie luate în cazul nerespectării regulilor tehnice de buna gospodărire a pădurilor.

În ceea ce privește **amplasarea masei lemnoase**, s-a prevăzut ca atât pentru produsele principale cât și pentru cele secundare, operațiunea respectivă să se facă ținându-se seama de prevederile studiilor de perspectivă și ale amenajamentelor, în raport cu necesitățile culturale ale arboretelor, condițiile de exploatare și transport, rolul funcțional al pădurilor și sarcinile de ridicare a producției și productivității muncii.

Ideea de bază este ca volumul de masă lemnoasă ce se amplasează anual, pentru a fi exploatat, să reprezinte posibilitatea prevăzută în amenajamentele silvice, pentru a se elimina despădurirea unor suprafețe mari din bazine forestiere accesibile; totodată se urmărește imbinarea mai judicioasă a tăierilor în pădurile mature, cu cele de îngrijire în pădurile tinere.

În ceea ce privește fixarea locului de unde urmează să fie exploatat materialul lemnos, aceasta constituie o operație mai pretențioasă, în această fază hotărându-se, de fapt, soarta atât a arboretului existent, cât și a celui viitor. De aceea, socotim necesar ca la alegerea unităților amenajate în care se amplasează masa lemnoasă să se țină seama de o serie de considerente, printre care se numără și cele de ordin economico-organizatoric. Astfel, materialul lemnos trebuie să corespundă, ca specie și calitate, cerințelor impuse de indicatorii de plan repartizați. Nu sînt admise compensările între foioase și rășinoase, între fag și stejar etc. Este necesar, de asemenea, ca unitățile amenajate să fie accesibile, aflându-se, față de instalațiile de transport, la o distanță de maximum doi km, pentru produsele principale, și de 15 km pentru cele secundare. Se va ține seama să nu se amplaseze, la o gură de exploatare, o masă lemnoasă prea mare, care să depășească capacitatea maximă a instalațiilor de transport.

Se cunoaște că la amplasarea masei lemnoase asigurarea unor măsuri silviculturale adecvate este hotărîtoare; acestea diferă în funcție de specie și, mai precis, de tipurile de pădure, de tratament și de tăieri, de starea arboretelor și originea lor. Este nevoie deci să se țină seama de legătura ce există între toți factorii amintiți; în felul acesta se poate îndeplini și o altă prevedere a instrucțiunilor nr. 380/1969, și

ÎN ATENȚIA SILVICULTORILOR!

NOI REGLEMENTĂRI ÎN SPRIJINUL GOSPODĂRII RAȚIONALE A PĂDURILOR

- INSTRUCȚIUNILE NR. 380/1969 AU INTRAT ÎN VIGOARE DE LA DATA DE 1 IANUARIE A.C.
- MASURI MENITE SĂ CONTRIBUIE LA REGENERAREA PĂDURILOR
- COLABORARE CÎT MAI STRINSA ÎNTRE ORGANELE SILVICE ȘI CELE DE EXPLOATARE

La Plenara C.C. al P.C.R. din decembrie 1969, s-a pus un accent deosebit pe măsurile cerute de gospodărirea mai rațională a fondului forestier, subliniindu-se necesitatea înlăturării cu desăvîrșire a practicii de a exploata pădurile tinere și a abordării, în viitor, și a zonelor greu accesibile. Noile instrucțiuni ale Ministerului Agriculturii și Silviculturii (nr. 380/1969) privind termenele, modalitățile și epocile de tăiere, scoatere și transport ale materialului lemnos din păduri, vin în sprijinul acestor importante sarcini. Ce aduc nou aceste instrucțiuni? Care sînt principalele prevederi menite să contribuie la o mai bună valorificare a masei lemnoase? La aceste întrebări ne-a răs-puns dr. ing. Octavian CĂRARE, din Departamentul silviculturii.

anume asigurarea unei eșalonări continue a tăierilor, în tot timpul anului.

Unele aspecte noi se prevăd și în legătură cu **punerea în valoare a masei lemnoase**; se insistă asupra necesității verificării corectitudinii recoltării datelor și prelucrării lor, deoarece, spre deosebire de vechile instrucțiuni, nu se mai admite regularizarea masei lemnoase, practică ce putea genera multe nereguli în gestionarea acestui principal produs al pădurilor. În cazul unor eventuale greșeli comise cu prilejul verificării actelor de punere în valoare a lemnului, se vor lua măsuri disciplinare, întărindu-se astfel răspunderea în relațiile dintre sectorul silvic și cel de exploatare.

Noile instrucțiuni au rezolvat și **problema accesibilității produselor accidentale**, punindu-se capăt unor discuții uneori interminabile, care se purtau cu prilejul contractării parchetelor. Prin reglementările în vigoare se va evita refuzarea lor, în cazul depășirii limitelor fixate, creîndu-se posibilitatea ca materialele să fie din timp dirijate către alți beneficiari. Pentru produsele accidentale au fost stabilite trei categorii: ușoare, grele și foarte grele, ținându-se seama de panta terenului, configurația acestuia, distanța de scos, volumul de material ce trebuie pus în valoare. În situația în care condițiile existente depășesc limitele fixate la categoria „foarte grele”, predarea parchetelor către unitățile de exploatare se face numai cu consimțămîntul acestora. În rest, toată masa lemnoasă este îndreptată spre unitățile de exploatare, care vor trebui să organizeze astfel activitatea încît să evite deprecierea materialului sau prejudicierea arboretelor.

Este cazul, credem, să amintim, și de o serie de aspecte legate de **activitatea de exploatare**, care condiționează regenerarea naturală a pădurilor. Există instrucțiuni precise în ceea ce pri-

vește epocile, durata de tăiere și scotul materialului lemnos. Bineînțeles că încadrarea diferitelor situații care se pot ivi pe teren, în limitele corecte stabilite, este o măsură care nu poate fi cuprinsă în totalitate, în articolele de instrucțiuni. Experiența demonstrează că încadrarea în mod mecanic a parchetelor, în anumite termene, aduce prejudicii serioase pădurilor sau greutate în activitatea unităților de exploatare. Iată un exemplu. Uneori s-au încadrat la prima tăiere unele suprafețe regenerare, parcurse cu această lucrare, despre care la reamenajare nu s-a mai amintit nimic; s-a dat indicația să se scoată, prin două tăieri, tot materialul, arătîndu-se chiar și procentul în care trebuie efectuată fiecare extragere. Nu odată, fără să se con-

troleze bine terenul s-au autorizat tăieri fără restricții, prin aceasta stînjindu-se în foarte mare măsură regenerarea naturală a pădurilor. Iată de ce este necesar ca specialiștii să stabilească cu discernămint, cu multă precizie, în funcție de condițiile locale, epocile de tăiere, scoatere și transport ale materialului lemnos.

În noile instrucțiuni s-au menținut, în continuare, **reguli pentru exploatarea și scosul lemnului**, pentru a se evita deprecierea și declasarea materialului sau stînjirea regenerării naturale.

În concluzie, instrucțiunile în vigoare au menirea să contribuie mai mult la sporirea cantitativă și calitativă a producției de masă lemnoasă, la mai buna gospodărire a pădurilor.

Unul din obiectivele mult solicitate în aceste zile de iarnă: Cabana Postăvaru.

Foto: Gh. VINȚILA

PE PRUNDIȘURILE ALBIEI MAJORE A RÎULUI TÎRGULUI

CULTURI SILVICE VALOROASE

În silvicultură, una din sarcinile principale o constituie mărirea suprafețelor fondului forestier prin introducerea în producție a tuturor terenurilor dezgolite sau a acelor pe care s-au instalat arborete slab productive, necorespunzătoare din punct de vedere stațional.

O categorie de astfel de terenuri o constituie prundișurile din albiile majore ale râurilor. Se știe că cele mai multe râuri din țara noastră au, de o parte și de alta a albiei minore, suprafețe pe care sînt depozitate pietrișuri cu bolovanii, în amestec cu nisip. Aceste suprafețe sînt inundate de fiecare dată cînd vin apele mari (viituri și revărsări), producîndu-se uneori pagube însemnate și pe terenurile învecinate.

Pe albiile râurilor există condiții prielnice dezvoltării vegetației; este vorba, în mare, de surplusul de umezeală în sol și în aer, de timpul răcoros din vară, acestea fiind cîteva din principalele elemente microclimatice favorabile care merită a fi folosite. Pe de altă parte, apele mari transportă însemnate cantități de aluviuni solide, care dacă întilnesc mici obstacole în cale se depun pe suprafețele peste care trec. În urma depozitării acestor aluviuni, nivelul suprafețelor din apropierea albiei minore crește, fapt care nu va mai permite revărsarea apelor pe suprafețele învecinate; totodată, depozitele de pietrișuri vor fi acoperite cu straturi de aluviuni, arînd calitățile nutritive

- CONDIȚII PRIELNICE DEZVOLTĂRII VEGETAȚIEI
- CE DEMONSTRĂZĂ EXPERIMENTARILE ÎNTREPRINSE PE RAZA COMUNEI MIHĂIEȘTI
- O ACȚIUNE CU POSIBILITĂȚI DE EXTINDERE

ve propice dezvoltării vegetației.

Pe albia râului Tîrgului există circa 500 ha ocupate de prundișuri, care se găsesc fie în patrimoniul agricol (ca pășuni neproductive sau slab productive), fie în raza pădurilor comunale, acoperite cu arborete (tufărișuri) de plop, salcie sau anin, de slabă productivitate. Cu cîteva ani în urmă, în cadrul unor experimentări făcute pe albia majoră a râului sus-amintit, în raza comunei Mihăiești, au fost instalate, de către Institutul de cercetări forestiere culturi silvice experimentale, pe circa un ha, cu plop euro-american, pin silvestru și anin negru. Înainte de a fi înființate aceste culturi, pe suprafețele respective erau tufărișuri de anin într-o porțiu-

ne pe care acum există arboret de plop euroamerican de 4 ani, cu diametrul de 12 cm și înălțimea de 12 m; într-o altă parte a suprafeței nu era decît pietriș pe care s-au făcut plantații cu plop euroamerican și pin silvestru. În cazul acestora din urmă, peste depozitele de pietriș s-au depus aluviuni fine, într-un strat de circa 20 cm, iar arboretul provenit din plantații are, în prezent, înălțimi de 4-6 m.

Datorită rezultatelor bune obținute în urma instalării acestor plantații experimentale, Consiliul popular al comunei Mihăiești, a inițiat plantarea unei suprafețe însemnate cu plop euroamerican, pe raza pădurii comunale Mihăiești, acțiune care a dat rezultate destul de bune.

Socotim necesar să se inițieze măsuri mai eficace de către organele locale, care au în proprietate terenuri ce se găsesc în albia majoră a râului Tîrgului, în scopul extinderii culturilor silvice pe aceste suprafețe. Se știe că pădurea constituie mijlocul cel mai eficient, de lungă durată, care necesită cheltuieli relativ mici pentru regularizarea cursurilor de apă.

Ing. M. DIACONU
I.C.S.P.S. — București

Un reprezentant gingaș al pădurilor noastre.

Foto: N. RUSU

ÎN ÎNVĂȚĂMÎNTUL AGRO-ZOOTEHNIC

Se utilizează cu maximă eficiență materialul didactic?

Peisaj alb. E vremea cind se fac planuri pentru lucrările agricole de primăvară, dar e și timpul de învățat. Fiindcă pretutindeni, în unitățile agricole socialiste este nevoie de mai multă specializare a oamenilor decît pînă acum.

La aproape două luni de la deschiderea noului an de învățămînt agro-zootehnic, am socotit că se pot face unele constatări care să contureze în ce măsură participarea la noua formă de instruire organizată în scopul ridicării calificării profesionale este corespunzătoare, cum răspund lectorii sarcinii de a transmite cursanților cunoștințele necesare, cum este folosit bogatul material didactic existent.

Anul acesta, în unitățile agricole ale județului Cluj a fost organizată 327 cercuri de aprofundarea cunoștințelor, la care s-au înscris 8126 de cursanți. Pentru toate cercurile, lectorii au fost instruiți la vreme, s-a dat indicația să se asigure un cit mai variat material intuitiv, s-a alcătuit un colectiv județean pentru îndrumarea și controlul învățămîntului compus din 29 de ingineri și medici veterinari.

Și de data aceasta filcul vechii zicale „Omul sfințește locul” s-a adevărit întocmai. În comunele unde comisiile de propagandă agricolă, conducerele unităților și lectorii au luat măsuri în vederea prezentării unor lecții atractive, strins legate de profilul producției, unde expunerile teoretice sînt împletite armonios cu demonstrații practice, rezultatele sînt bune și foarte bune. În I.M.A., ea cele din Cimpia Turzii sau Mihai Viteazu, în I.A.S. ca Poiana sau Cămarăși, cursanții participă cu interes la lecții. În astfel de unități se folosesc, ca material didactic organe de mașini, desene, mulaje.

Pentru nevoile cursanților de la cele cinci cercuri de aprofundarea cunoștințelor — ne-a spus inginerul șef **Dănilă ALUAȘU**, de la I.A.S. Gherla — am asigurat peste 250 de broșuri editate în 1969. La toate fermele, lectorii utilizează diferite instrumente de laborator. După nevoie, la unele lecții sînt prezentate diafilme sau se execută pe tablă desene, grafice, schițe.

Și în cooperative agricole cum sînt cele din Macău, Chiuești, Bobilna, Geaca, Mociu, Unguraș, prezența cursanților este bună, consemnînd astfel faptul că lectorii creează aici vii dialoguri cu „studentii” lor, utilizînd cu pricepere probe de sol și de semințe, aparataj din laboratoarele agricole, diafilme.

Trebuie notat însă că, din păcate, nu în toate I.M.A. și cooperativele agricole

există aceeași preocupare pentru buna pregătire a lecțiilor, pentru utilizarea ingenioasă a materialului didactic existent, pentru o strinsă legătură între conținutul teoretic și latura practică a problemelor.

Stăm de vorbă cu tov. **Gavril POP**, președintele comitetului sindicatului și cu ing. **Gheorghe IONĂȘ**, responsabilul cursului agromecanic de la I.M.A. Gherla.

— Cîte lecții s-au ținut pînă acum?
— Una singură, de către tehnicianul Ioan Nicoruț, ne răspunde tov. Ionăș.

Dar în întreprindere sînt nu mai puțin ca 6 ingineri... Probabil că aceștia și-au rezervat forțele pentru celelalte expuneri. Materialul didactic? Tablă de scris nu există. Un set voluminos de broșuri despre noile utilaje din I.M.A. stau „cumiți”, în vrafuri. Cîteva planșe spinzură îngălbenite pe la

RAID — ANCHETĂ ÎN JUDEȚUL CLUJ

atelierul mecanic. Aparatul de proiecție este folosit exclusiv (rareori) de către tehnicianul Octavian Ciceu pentru problemele de protecția muncii.

Popas la cooperativa agricolă Răscruți. La cercul legumicol, ing. Vasile Precup a ținut o singură lecție.

— Eu am ținut trei la cercul zootehnic, precizează inginerul **Marianti SINGEORZAN**.

Dar cu totul formal, adăugăm noi. Fără măcar o evidență a cursanților. Există aici un laborator agricol bine dotat, dar planșele, mulajele stau ascunse în rafturi prăfuite, pline de „urme” de șoareci. Ar fi și diafilme (inginerul le caută o vreme dar nu le găsește nici pe acestea) însă aparat de proiecție, nu.

La C.A.P. Mintiul Gherlei, inginerul **Ștefan MOLDOVAN** susține că a ținut trei lecții la cercul pentru cultura plantelor de cîmp.

— Care a fost ultima? întrebăm.

— Despre organizare...

Solicităm planul de lecții și constatăm că titlul respectiv ar fi trebuit să fie „Factorii de vegetație și lucrările solului”. Numeroase manuale ce ar putea fi utilizate zac într-un dulap. Tot aici, maldăre de planșe nedespachetate. Ingerul Moldovan ne arată un calet frumos cu evidența cursanților din... 1965! Ingerul zootehnist Ioan Ionescu a ținut aici două lecții. Bineînțeles, fără nici un fel de material didactic. Există unele mulaje frumoase de ani-

male, dar... sînt împrumutate profesorului de științe naturale de la școală.

La C.A.P. Bunești stăm de vorbă cu tov. **Laurențiu POP**, instructor al U.J.C.A.P. Cluj, care răspunde de șapte cooperative. N-a participat la nici o lecție, știe că s-au ținut cîte două-trei expuneri, dar fără planșe, fără diafilme, fără table de scris.

Cum se vede, un mare semn de întrebare constituie în momentul de față neutilizarea materialului didactic asigurat atît de Casa agronomului din Cluj (care a repartizat în anii trecuți zeci de truse, sute de diafilme, broșuri, planșe, mulaje etc.) cît și de către cooperativele agricole, din fondurile proprii. De ce nu este conservat și întreținut cum se cuvine, de ce nu se folosește acest prețios material la lecții, în toate unitățile? Unii președinți și unii specialiști, cum sînt cei din cooperativele Livada, Bunești, Coasta sau Buza țin închise materialele în dulapuri sau în cămări, supuse degradării. Pe alocuri, unii lectori susțin că unitățile ar voi să procure mulaje, diafilme, termometre, planșe, dar... nu găsesc.

— Nu e adevărat, ne-a spus tov. **Valeriu MUNTEANU**, șeful serviciului de aprovizionare și desfacere de la Întreprinderea județeană de aprovizionare a cooperativei. Dispunem de tot felul de materiale didactice, dar de doi ani nici o cooperativă n-a venit să le solicite...

Poate că unitățile nu cunosc adresa din Cluj a acestei întreprinderi. Le-o furnizăm noi: Str. Traian nr. 42.

O altă problemă o constituie neutilizarea filmelor agricole. Înainte de deschiderea cursurilor, Casa agronomului a întocmit, împreună cu Întreprinderea cinematografică județeană, 46 de pachete de filme documentare cu durata de 50—60 minute, urmînd ca acestea să fie folosite îndeosebi în timpul iernii în sprijinul învățămîntului agrozotehnic. Dar pînă la 8 ianuarie 1970, în cooperativele agricole n-a fost prezentat măcar un film documentar.

— Ne-am deplasat către mijlocul lunii decembrie la toate cele 148 de C.A.P.-uri din județ, ne-a spus **Romulus TRITEANU**, directorul întreprinderii cinematografice județene Cluj. Conducerea unor cooperative ca cele din Livada, Sucutard, Vad, Recea, Cristur, Cuzdioara sau Gilău, deși aveau posibilități au refuzat să încheie contract pentru proiecții. Celelalte — în parte și din motive obiective — ne-au... amînat pentru luna ianuarie. Pînă acum, ce e drept, nu le-am mai bătut nici noi la ușă...

Concluzia? Credem că se impune de urgență ca, în primul rînd conducerea unităților și lectorii să inventarizeze cu toată exigența materialul didactic procurat — inclusiv numărul mare de broșuri livrate, să-l axeze pe tematica lecțiilor și să-l folosească cu toată priceperea. Experiența bună demonstrată că orice lecție în cadrul căreia se utilizează sugestiv diafilme, desene pe tablă, planșe, probe de semințe, de tulpini etc. este urmărită cu viu interes de către cursanți. Nu trebuie uitat nici un moment că atît conducerea cooperativei, cît și cooperativii însiși sînt interesați în cel mai înalt grad ca nivelul de cunoștințe să fie corespunzător noilor cerințe. Înființarea unor complexe economice intercooperatiste de producere a materialului săditor, de creșterea animalelor, de obținere a legumelor etc. ca și noua formă de retribuție a oamenilor impune o urgență specializată. Aceasta se poate obține în bune condiții în zilele de iarnă dacă se va acorda atenția cuvenită mijloacelor prin care lecțiile pot fi făcute atractive și interesante — și aceste mijloace sînt în primul rînd materialele didactice la care ne-am referit.

Ing. Petre CRISTEA
Al. RAICU

CĂRTI NOI

ÎN EDITURA

„CERES”

METISARI INDUSTRIALE LA PORCI

Lucrarea a apărut în colecția „În sprijinul specialiștilor din agricultură”. Autorii, A. Raita și I. Tolea, după ce expun factorii genetici care stau la baza încrucișărilor, descriu pe larg rasele folosite la încrucișări pentru producerea porcului de carne (rasele Duroc, Hampshire, Yorkshire, Chester-White, Pietrain, Wessex, Marele Negru).

În continuare, sînt înfățișate metodele de creștere în rasă curată și prin încrucișare, apoi metisările efectuate în fermele agricole de stat și rezultatele de producție obținute ca și practica metisărilor industriale în Franța, Marea Britanie, S.U.A., Belgia.

În lucrare este redat, de asemenea, programul acțiunii de selecție și încrucișări pentru ameliorarea porcilor în fermele I.A.S. (creșterea în rasă curată, încrucișarea industrială și în fermele de producție din sectorul gospodăresc).

În încheierea lucrării se menționează eficiența economică în producția de purceli, în reducerea perioadei de creștere și îngrijirea porcilor și diminuarea consumului specific de furaje.

CONDITIONAREA ȘI PASTRAREA PRODUSELOR AGRICOLE

Autori: inginerii N. Bucureșcu, I. Huștiu, S. Mureșan, prof. dr. doc. H. Slușanschi și ing. dr. Z. Stănescu.

Pe baza unei ample bibliografii, în lucrare se discută în primul rînd compoziția și însușirile semințelor insistîndu-se, între altele, asupra însușirilor lor morfologice, structurii anatomice și proprietăților fizice și chimice.

Celelalte capitole se ocupă de procesele fiziologice și biochimice din masele de semințe (maturizarea, respirația, încolțirea, încingerea, activitatea biologică a semințelor de buruieni, a microorganismelor și dăunătorilor animalii, longevitatea, spațiile de depozitare, curățirea, aerarea activă și uscarea semințelor).

Spații importante în cuprinsul lucrării sînt afectate problemelor dăunătorilor semințelor depozitate și combaterii lor, păstrării și determinării calității semințelor.

În partea a doua a cărții se insistă asupra modalității păstrării cartofilor, iar în ultimele capitole asupra păstrării semințelor și rădăcinilor de sfeclă de zahăr.

Lucrarea este completată cu numeroase desene, schițe, tabele și grafice.

GHIDUL ELEVULUI

Una dintre cele mai interesante cărți realizate de către Editura „CERES” este, fără îndoială „Ghidul elevului”, în realitate un almanah ce prezintă jocuri distractive, sfaturi practice, poezii, ghicitori, curiozități, cîntece, aforisme, fotografii în culori, date comemorative, anecdote, itinerare turistice.

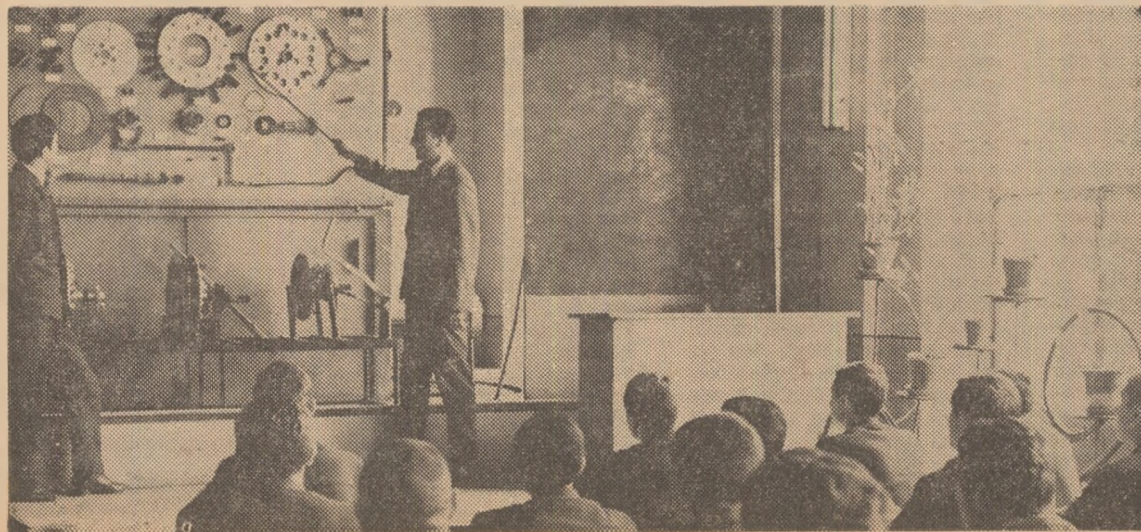
În plus, pentru toate săptămînille de școală „ghidul”, oferă „orare” în care pot fi completate problemele fiecărei zile.

În rezumat, o agendă utilă școlărilor și totodată instructivă.

ÎN EDITURA ENCICLOPEDICĂ ROMÂNĂ

CALATORIE PRIN LUMEA FLORILOR

După ce face o incursiune asupra problemei respective de-a lungul timpului, autoarea, Gabriela Doru, trece în revistă o serie de flori ce prezintă curiozități: frunze care „plîng”, altele care fac „febră”, curcubeul din jungla javaneză, masca roșie a begoniei, apoi arborii seculari ai Indiei și cauciacul brazilian, lupta „aricilor” vegetali cu arșița, smochinele indiene și livezile de cactuși. În partea a doua a cărții, autoarea se oprește asupra unor flori de o deosebită frumusețe, cultivate în mod obișnuit în grădini, cum sînt crinul, crizantema, zambilele, lălelele etc.

Folosirea unui bogat material didactic face lecția mai atractivă, mai accesibilă elevilor. În fotografie: aspect de la o oră de curs, la Centrul școlar agricol Craiova.

CÎND MOARTEA VINE „ÎN BUCLĂ”

La începutul lunii septembrie 1969, Inspectoratul pentru protecția muncii din județul Cluj consemna în mod amănunțit accidentul mortal înregistrat la I.M.A. Cluj, secția Deuș. Mecanizatorul Fabian Olteanu execută arături pe teren a cărui pantă era cuprinsă între 30—40 grade și care prezenta o porțiune abruptă în partea dreaptă, cu o adâncime de 8 m. În momentul cînd, din cauza pantei, tractorul s-a ridicat cu roțile din față, Fabian Olteanu, căutînd să iasă din această situație a virat... în prăpastie. După două rostogoliri, a urmat sfîrșitul tragic.

Cauzele acestui accident sînt, evident, multiple. Procesul-verbal sus-amintit enumeră cîteva din ele. În primul rînd, mecanizatorul lucrase pe terenul cu pricina fără ordinul de lucru ce trebuia eliberat de inginerul C.A.P. din Deuș și consemnat de șeful secției I.M.A. Deuș. Panta terenului era mult mai mare față de limita admisă. Zonele periculoase nu erau delimitate printr-o brazdă de control și de avertizare; nu erau marcate nici drumurile de acces la terenul respectiv. În sfîrșit, mișcarea efectuată de mecanizator, denumită în terminologia de specialitate „în buclă”, constituie în opinia anchetatorilor o cauză tot atît de evidentă care a provocat accidentul.

Deoarece întîmplarea m-a purtat nu de mult la I.M.A. Cluj, am încercat să aflu amănunte în legătură cu acest „caz”.

Stau de vorbă cu ing. Florian NICOLA, directorul întreprinderii. Constat că sînt o serie de elemente care pun într-o lumină nouă accidentul respectiv. Dar, să derulăm împreună evenimentele petrecute înaintea accidentului.

Cu aproape o săptămînă în urmă, Fabian Olteanu, împreună cu un alt mecanizator, a mai efectuat arături pe terenul în pantă amintit, deși nici de data aceea nu exista ordin de lucru, nu erau marcate drumurile de acces, nici brazda care să delimiteze locurile periculoase. Indrăzneala celor doi mecanizatori, prin jocul pur al întîmplării nu s-a soldat atunci cu accident. Reține însă atenția faptul că, după efectuarea lucrării, cei doi au avertizat atît conducerea C.A.P. Deuș (pe președintele Vasile Cadar și inginerul agronom Petre Socaciu) cît și pe șeful secției I.M.A. Deuș, Vasile Perșa, despre pericolul pe care-l prezintă panta. În urma acestui semnal de alarmă, forurile amintite au interzis continuarea arăturilor pe terenul respectiv.

Prin prisma celor arătate apare cu totul inexplicabil de ce la numai cîteva zile, Fabian Olteanu, după ce el însuși și-a dat seama de pericolul ce-l prezintă lucrul pe panta aceea, mai are — deși impropriu spus — curajul să termine lucrările de arătură acolo. El a

săvîrșit, firește, un act necugetat. Ce au făcut însă cei din jurul său pentru a-l împiedica? Nimic.

Cu alte cuvinte, într-un moment de necugetare (să admitem) un om se duce să... moară și nimeni din cei aflați lingă el nu-l oprește să facă acest lucru. Nimic și nimeni nu-i stă în cale. Stranie este această atitudine de pasivitate față de ce se întîmplă cu un om, cu subalternul sau colegul tău de muncă!

Moartea lui Fabian Olteanu reprezintă indiscutabil o irecuperabilă pierdere individuală. Nu mai puțin adevărat este faptul că încadrat în contextul social pierderea capătă semnificații și mai profunde. Pentru accidentul respectiv au fost sancționați directorul I.M.A., șeful secției de mecanizare, președintele și inginerul C.A.P. Deuș. Se pare însă că sancțiunile aplicate nu și-au atins nici pe departe scopul. De ce aceste din însăși optica cu care este privit accidentul de către conducerea I.M.A. Conform procesului-verbal întocmit de Inspectoratul pentru protecția muncii „cazul” trebuia analizat cu toți tractoriștii din întreprindere. Or, după cite aflăm, acest lucru s-a făcut numai cu șefii de secții, urmînd ca aceștia, la rîndul lor, să-i „prelucreze” pe mecanizatori. Nici celelalte prevederi din actul amintit se pare că n-au găsit o rezolvare mai bună (trasarea drumurilor de acces, a brazdelor de control, întocmirea unei schițe a terenurilor agricole de la C.A.P. Deuș, cu marcarea drumurilor de acces). Un scurt popas în atelierul de reparații din întreprindere, unele investigații printre mecanizatorii de aici, controlul fișelor de instructaj

privind protecția muncii, ca și o vizită ulterioară la consiliul județean Cluj al sindicatelor ne îndreptătesc să tragem concluzia că la I.M.A. Cluj, ca și în alte unități din județ protecția muncii nu este privită cu toată grija pe care o merită.

Din datele rezultate în urma unor analize efectuate de un comandament pentru protecția muncii, special întocmit pentru I.M.A., reiese că accidentele mortale cauzate din nerespectarea unor norme elementare de protecție nu sînt cazuri izolate. Să amintim, de pildă, că la 4 mai a fost înregistrat decesul lui Vasile Cîrcov, de la I.M.A. Bonțida (43 de ani, cu 5 copii, din care 3 minori); cauzele accidentului: efectuarea unor lucrări de discuire pe teren cu o pantă de 28 grade, fără ordin de lucru, cuplare incorectă a celor două tractoare care lucrau la discuit, lipsa brazdei de delimitare a locului periculos etc.

Într-o discuție avută cu tov. Ion RĂCHITĂ de la Consiliul județean Cluj al sindicatelor aflu că majoritatea accidentelor sînt datorate aceleiași neatenții a mecanizatorilor și nepăsării cu care conducerea I.M.A. tratează aceste norme elementare de protecția muncii. Este vorba îndeosebi de nemarcarea locurilor periculoase, neemiterea ordinelor de executare a lucrărilor (I.M.A. Dej, I.M.A. Bonțida, I.M.A. Cluj) și chiar neefectuarea instructajului cuvenit etc. (Fabian Olteanu nici nu avea la zi fișa cu instructajul privind protecția muncii). O atitudine de neînțeles manifestă conducerea I.M.A. și față de o altă problemă elementară, dar hotărîtoare în prevenirea accidentelor, și anume blocarea vitezelor 4 și 5 la tractoarele conduse de tineri mecanizatori. Este cazul I.M.A. Bonțida, Cîmpia Turzii și al altor întreprinderi ale căror conduceri neglijează această măsură.

La toate acestea se cuvine menționată insuficiența preocupare a organelor sindicale, care au datoria ca, împreună cu conducerea unităților, să asigure asemenea condiții încît să poată fi evitat orice pericol de accident.

Nicolae MARIȘ

De curînd, lașul universitar și-a îmbogățit zestrea edilitară cu un nou și modern complex studențesc.

O sală elegantă, mese, fotolii, cărți și ziare, cafele aburînd, oameni discutînd cu pasiune în orele lor libere...

Înființat în luna octombrie 1968, cu participarea a 22 de specialiști și tehnicieni, primul agro-club din țară, cel din comuna Chirnovi, județul Ilfov, numără acum, la începutul anului 1970, nu mai puțin ca 48 de membri.

Discuția noastră cu inginerul Ion Oancea, tehnologul șef al I.A.S. Chirnovi și, totodată, președintele clubului, este externă de instructivă (dacă ne gîndim că în numeroase localități din mediul rural — unde exemplul ar putea fi urmat — există în prezent laolaltă și I.A.S., și I.M.A., și stațiune experimentală, și C.A.P. — ceea ce presupune, firește, prezența unui mare număr de oameni din agricultură cu pregătire superioară și medie)

— Care au fost cele mai importante momente ale agro-clubului, în anul ce s-a încheiat de curînd?

— În primul rînd conferințele și demonstrațiile

practice pe teme de specialitate, cum a fost expunerea pe care ne-a făcut-o inginerul Tiberiu Mureșan, directorul I.C.C.P.T.-Fundulea, asupra utilizării celor mai potrivici hîbrizi de porumb în terenuri de luncă, urmată de experiențe comparative ale unor laboratoare din

rezului de la Fundulea, inginerul Andrei Melacrinos care, împreună cu profesorul doctor Constantin Chirilă de la Institutul agronomic „N. Bălcescu” din București ne-au arătat cum pot fi combătute eficient buruienile prin utilizarea erbicidelor, în cultura res-

cu dozele de îngurămintă etc. Acum, cînd avem mai mult răgaz ca în campaniile agricole, am trecut la interpretarea rezultatelor.

Inginerul Oancea ne-a relatat, totodată, că în scopul lărgirii ariei cunoștințelor moderne, în anul 1969 membrii agro-clubului s-au întîlnit cu multe alte personalități ale vieții noastre științifice — prof. Traian Marinescu de la Observatorul astronomic București, ing. dr. Toma Dragoș, directorul I.C.M.A. — cu scriitori și ziariști care au făcut expuneri pe teme de cultură și politică externă.

Demn de subliniat e faptul că, apreciînd utilitatea agro-clubului, unii specialiști din satele învecinate cu comuna Chirnovi — cum este inginerul Georgeta Bălan de la C.A.P. Greaca — și-au exprimat dorința să devină și ei membri ai acestui util organism consacrat continuei îmbogățiri a cunoștințelor.

I. ALEXANDRU

ÎNSEMNARE

AGROCLUBUL

institutul respectiv, aici, în comună.

Merită menționat, de asemenea, faptul că laboratorul de erbicide a montat, la rîndul-i, o serie de alte experiențe la porumb și floarea-soarelui.

Altceva: unitatea noastră e una din marile producătoare de orez ale țării, cultivînd în medie 1 500 de hectare anual. De aceea, l-am invitat cu alt prilej pe șeful laboratorului de cultura o-

activă. La experiențe au participat nu numai membrii agro-clubului, ci și toți maiștrii și vadagii celor 5 ferme ale noastre unde se cultivă orezul.

— Eficiența expunerilor?

— S-a dovedit cu prisosință. Fermele respective au inițiat felurile alte experiențe, ca de pildă cele în legătură cu modalitățile de însămînțare a orezului — între care și cu avionul —

BREVIAR JURIDIC

Drepturi ale angajaților remunerați pe bază de cote procentuale sau tarife

Se știe că în unele unități, pentru anumite perioade de timp, se angajează diferiți cetățeni care prestează servicii în schimbul unor remunerații. Acești cetățeni, retribuiți pe bază de cotă procentuală, sînt angajați în sensul codului muncii și beneficiază de toate drepturile prevăzute în legislația muncii pentru salariați, dacă îndeplinesc cumulativ următoarele condiții: desfășoară o activitate cu caracter permanent în care se justifică folosirea de angajați cu contracte de muncă pe durată nedeterminată, sînt supuși programului de lucru prevăzut pentru angajații retribuiți pe bază de salariu tarifar din activități similare sau îndeplinesc sarcini de desfacere, de achiziții, încasări sau prestații, în volum legal cu cel stabilit pentru angajații retribuiți pe bază de salariu tarifar din activități similare. O altă condiție este aceea ca respectivii lucrători, retribuiți pe bază de cotă procentuală, să fie supuși regulamentului de ordine interioară cu privire la angajarea și disciplina muncii, în unitatea în care sînt angajați.

Să vedem ce drepturi au angajații respectivi.

În primul rînd, lucrătorii retribuiți pe bază de cote procentuale beneficiază de dreptul la alocația de stat pentru copii, cu condiția ca remunerarea ce li se cuvine pentru activitatea depusă în luna respectivă să fie cel puțin egală cu salariul minim pe economie. De asemenea, deși sînt considerați angajați pe durată determinată, lor li se consideră activitatea ca vechime în muncă, în condițiile legii nr. 27/1966 și HCM nr. 252/1967, republicată în Buletinul Oficial nr. 17-18 din 1-februarie 1969, cu drept de pensie în cadrul asigurărilor sociale de stat. La calculul vechimii se însușează chiar perioadele izolate, mai ales în cazul activităților sezoniere, în care s-au prestat minimum 8 ore zilnic pentru o normă, sau 4 ore zilnic pentru o jumătate de normă, avînd o remunerație cel puțin egală cu salariul minim pe economie. Totodată, conform prevederilor art. 20 din legea nr. 26/1967, dacă se justifică o vechime neîntreruptă în muncă de cel puțin 11 luni, salariații respectivi pot primi concediu de odihnă, avînd dreptul și la concediu suplimentar pentru activitate prestată în condiții deosebite de muncă.

Fiînd asimilați cu angajații, cei plătiți cu cotă procentuală — remizieri cum li se mai spune — beneficiază și de ajutorul material în cadrul asigurărilor sociale de stat, ca un angajat pe durată determinată. Articolul 3 din Hotărîrea nr. 880/1965 a Consiliului de Miniștri și a Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România, bunăoară, prevede că angajații cu contracte de muncă pe durată determinată sau pentru o lucrare determinată (temporari sau sezonieri) au dreptul, în cazul pierderii temporare a capacității de muncă, din cauză de boală sau accidente, la ajutoare care se acordă pe o durată de cel mult 65 de zile lucrătoare în cursul unui an calendaristic. De remarcat că ei primesc aceste ajutoare numai dacă au o vechime în muncă de cel puțin 4 luni în ultimele 12 luni premergătoare concediului medical, sau de 10 luni în ultimii doi ani premergători concediului. În cazul în care incapacitatea de muncă se datorește unui accident în muncă, accident în legătură cu munca sau unei boli profesionale, ajutoarele se acordă pe toată durata incapacității, indiferent de vechimea în muncă. Menționăm, în sfîrșit, că angajații cu contracte de muncă pe durată determinată beneficiază și de ajutorul în caz de maternitate (sarcină și leuzie precum și îngrijirea copilului bolnav în vîrstă de pînă la 2 ani) dacă îndeplinesc condițiile de vechime în muncă arătate.

Vasile BRĂILOIU
consilier juridic șef

Din programul de radio și televiziune

pe săptămîna 25-31 ianuarie

RADIO

BULETIN DE ȘTIRI: Duminică: programul I: 6,00; 11,00; 17,00; 20,00; 24,00; 2,00; 4,00; programul II: 7,30; 14,00; 23,00; 0,55; programul III: 19,30. **În fiecare zi de lucru:** programul I: 5,00; 6,00; 9,00; 10,00; 11,00; 17,00; 18,00; 20,00; 24,00; 2,00; 4,00; programul II: 6,05; 12,00; 14,00; 21,00; 23,00; 0,55; programul III: 18,00.

Radio jurnal: Duminică: programul I: 7,00; 13,00; 22,00; **În fiecare zi de lucru:** 7,00; 13,00; 16,00; 22,00; programul II: 7,00; 16,00.

EMISIUNE PENTRU SATE

Duminică: programul I: Ora satului — 7,15. **În fiecare zi de lucru:** programul I: Jurnal ag. — 5,30; La ordinea zilei în agricultură — 19,20.

TEATRU LA MICROFON

DUMINICĂ: programul I: 21,00 — Premieră: „Bal la cartierul general” de Andrej Brycht.

LUNI: programul I: 20,45 — Premieră: „Aventura nocturnă”. Scenariu radiofonic de Manolă Auneanu.

MARȚI: programul III: 21,30 — „Mamouret” de Jean Sarment.

MIERCURI: programul II: 20,15 — Ciclu „Serii de comedie ale Teatrului radiofonic”. Prezintă Radu Beligan „Chirița în provincie” de Vasile Alecsandri.

VINERI: programul II: 9,45 — Matineu teatral „Strigoii” de Henrik Ibsen.

EMISIUNI MUZICALE

DUMINICĂ: Muzică populară: programul I: 7,45; 11,15; 13,30; 18,00; 20,10; 22,30; programul II: 15,00; 18,30. **Muzică ușoară și de dans:** programul I: 6,05; 8,10; 9,45; 13,15; 13,30; 14,00; 15,00; 18,50; 19,20; 20,25; 23,00; 0,03—5,00; programul II: 6,00; 8,00; 9,12; 13,35; 14,30; 15,45; 17,00; programul III: 19,35.

LUNI: Muzică populară: programul I: 5,05; 6,30; 10,05; 12,30; 13,45; 16,20; 17,30; 20,10; programul II: 6,10; 9,00; 11,10; 14,03. **Muzică ușoară și de dans:** programul I: 5,05; 6,05; 7,30; 8,30; 12,15; 13,22; 18,30; 20,25; 22,30; 0,03—5,00; programul II: 7,10; 11,30; 14,30; 17,00; 20,50; 22,00; programul III: 16,55.

MARȚI: Muzică populară: programul I: 5,05; 6,30; 10,05; 12,30; 13,45; 14,50; 16,20; 17,30; 20,10; programul II: 6,10; 9,00; 14,03; 16,45. **Muzică ușoară și de dans:** programul I: 5,05; 6,05; 7,30; 8,30; 10,50; 11,05; 12,00; 13,22; 14,00; 18,30; 20,25; 21,20; 21,35; 22,30; 0,03—5,00; programul II: 7,10; 11,20; 11,30; 15,30; 17,00; 21,40.

MIERCURI: Muzică populară: programul I: 5,05; 6,30; 10,05; 12,30; 13,45; 16,20; 17,30; 20,10; programul II: 6,10; 9,00; 12,15. **Muzică ușoară și de dans:** programul I: 5,05; 6,05; 7,30; 8,30; 11,05; 12,00; 13,22; 14,30; 20,25; 21,20; 21,25; 22,30; 23,00; 0,03—5,00; programul II: 7,10; 11,30; 14,30; 15,30; 17,00; 22,20; programul III: 16,50.

JOI: Muzică populară: programul I: 5,05; 6,30; 10,05; 12,30; 13,45; 14,50; 16,20; 20,10; 22,30; programul II: 6,00; 9,00; 10,50; 14,03. **Muzică ușoară și de dans:** programul I: 5,05; 6,05; 7,30; 8,30; 10,30; 11,05; 12,15; 13,22; 14,00; 18,03; 18,30; 20,25; 21,20; 21,35; 22,50; 23,10; 0,03—5,00; programul II: 7,10; 15,00; 22,15.

VINERI: Muzică populară: programul I: 5,05; 6,05; 10,05; 12,30; 13,45; 14,50; 17,35; 20,10; programul II: 6,10; 9,00. **Muzică ușoară și de dans:** programul I: 5,05; 6,30; 7,30; 8,30; 11,05; 12,15; 13,22; 14,00; 18,00; 20,25; 21,20; 21,35; 22,30; 0,03—3,00; programul II: 7,10; 11,35; 14,30; 17,00; programul III: 23,28.

SIMBĂTA: Muzică populară: programul I: 5,05; 6,30; 12,30; 20,10; programul II: 6,00; 9,00; 11,30; 13,00; 15,35; 17,20; 22,42. **Muzică ușoară și de dans:** programul I: 5,05; 6,05; 7,30; 8,30; 11,05; 12,15; 13,22; 15,00; 20,25; 21,20; 21,35; 22,20; 23,00; 0,03—6,00; programul II: 7,10; 10,30; 14,03; 17,30; programul III: 21,00.

TELEVIZIUNE

DUMINICĂ: Programul I: 8,15 — Deschiderea emisiunii. Consultații pentru elevi; 8,45 — Matineu duminical pentru copii și tineretul școlar; 10,15 — **ORA SATULUI Din cuprins:** ● Campania de primăvară bate la ușă. Sinteți pregătiți? ● Muncă și răsplătă. Noul sistem de retribuție și normare a muncii în C.A.P. — un stimulent pentru creșterea veniturilor personale și asigurarea progresului coo-

perativci ● „Lumini și umbre” — în activitatea căminului cultural ● Muzică populară; 11,15 — Concert simfonic; 12,00 — De strajă patriei; 12,35 — Emisiune în limba maghiară; 13,35 — Închiderea emisiunii de dimineață; 16,30 — Deschiderea emisiunii de după amiază. Film serial: „Rîul întunecat” (episodul II); 17,15 — Realitate ilustrată; 19,00 — **TELEJURNALUL DE SEARĂ**; 19,20 — Baschet masculin; 20,00 — „Musafirul necunoscut”. Un film de aventuri cu Victor Jary și Pamela Blake; 21,05 — Concertul speranțelor. Un gen de spectacol în care rolul principal îl joacă publicul spectator; 23,00 — **TELEJURNALUL DE NOAPTE**. Telesport: Cupa Mondială — Fotbal 1970 (II).

Programul II: 20,00 — Seară de teatru: „Gaițele” de N. Kirilescu; 21,50 — Prințul fericit — film balet, producție a studioului cinematografic „București”; 22,20 — Film serial: „Comisarul Maigret” — „Prietenul meu, inspectorul”.

LUNI: 18,00 — Deschiderea emisiunii. Consultații tehnice; 18,20 — Confruntări; 18,50 — Un interpret îndrăgit: Ion Bogza; 19,00 — **TELEJURNALUL DE SEARĂ**; 19,20 — Actualitatea în economie; 19,30 — Din lirica universală; 19,45 — Letopiseț Tudor din Vladimiri; 20,05 — Reflector; 20,15 — Film artistic: „Rio Bravo” (III); 21,05 — Steaua fără nume — emisiune concurs de muzică ușoară; 22,00 — Agenda politică; 22,10 — Intermezzo muzical; 22,20 — **TELEJURNALUL DE NOAPTE**; 22,35 — Scena.

MARȚI: 18,00 — Deschiderea emisiunii. Lumea copiilor: „Năzdrăvăniile lui Păcală” (I); 18,30 — Arta de a alege. Ancheta economică. Contractări comerț — industrie; 18,55 — Anunțuri — publicitate; 19,00 — **TELEJURNALUL DE SEARĂ**; 19,20 — La volan — emisiune pentru conducătorii auto; 19,30 — Ce știm și ce nu știm despre om? Emisiune de cultură științifică „Adolescentul, un necunoscut?”; 20,00 — Reflector; 20,10 — Anunțuri — publicitate; 20,15 — Seară de teatru: „Gloria” de Nicușor Constantinescu în regia autorului; 22,00 — **TELEJURNALUL DE NOAPTE**; 22,20 — Teleglob. Argentina; 22,45 — Muzicorama TV. Revista actualităților de muzică ușoară (II).

MIERCURI: 18,00 — Deschiderea emisiunii — Ex-terra '70. Emisiune-concurs pentru pionieri și școlari; 18,30 — Nuntă la români — episodul al III-lea; 19,00 — **TELEJURNALUL DE SEARĂ**; 19,20 — Actualitatea în economie; 19,30 — Tensiune în Bucegi. Reportaj despre munca echipelor de salvare în munți, recent înființate; 19,55 — Muzică ușoară pe teme folclorice; 20,15 — Telectinematoteca. „Electra”; 22,10 — **TELEJURNALUL DE NOAPTE**; 22,20 — Salonul literar al televiziunii.

JOI: Programul I: 17,30 — Deschiderea emisiunii. Emisiune în limba maghiară; 18,05 — Film serial „Aventura în munți” (IX) „Adresă conspirativă”; 18,35 — Mult e dulce și frumoasă... 19,00 — **TELEJURNALUL DE SEARĂ**; 19,20 — Hochei pe gheață. Repriza a III-a din finala competiției „Cupa orașului București”. Transmisune directă de la Galați; 20,00 — Reflector; 20,10 — Anunțuri — publicitate; 20,15 — Prim plan. Meteorologul Nicolae Topor; 20,45 — Stagiune lirică TV; 22,00 — **TELEJURNALUL DE NOAPTE**; 22,15 Actualități literare; 22,30 — Avanspremieră; 22,45 — Variații pe peliculă. Sammy Davies jr.

Programul II: 20,00 — Film pentru cineații. „FOCUL FATIDIC”; 22,00 — Miniaturi orchestrale; 22,10 — Film serial: „Răzbnătorii”. Reluarea episodului „Complotul subteran”.

VINERI: 17,00 — Deschiderea emisiunii. Consultații pentru elevi. Matematică (cl. VII-a); 17,30 — Consultații pentru elevi. Fizică (cl. XII-a); 18,00 — Lumea copiilor; 18,30 — Actualitatea în economie; 18,50 — Miniaturi coregrafice; 19,00 — **TELEJURNALUL DE SEARĂ**; 19,20 — Reflector; 19,30 — Mai aveți o întrebare? Emisiune de cultură științifică; 20,40 — Film artistic: „Un om teribil”. Comedie maghiară; 22,05 — **TELEJURNALUL DE NOAPTE**; 22,20 — Cadran. Emisiune de actualitate internațională.

SIMBĂTA: Programul I: 17,00 — Deschiderea emisiunii. Emisiunea în limba germană; 18,05 — Bună seara, fete! Bună seara, băieți!; 19,00 — **TELEJURNALUL DE SEARĂ**; 19,20 — Orchestra simfonică — film de desene animate; 19,30 — Reflector; 19,45 — Teleenciclopedia; 20,40 — Microavanspremieră; 20,45 — O oră cu Alfred Hitchcock: „O blondă periculoasă”; 21,35 — Tele-cine-recital nr. 2 (Interviziune); 22,35 — **TELEJURNALUL DE NOAPTE**. Telesport; 23,10 — Program de romane.

Programul II: 19,45 — Intermezzo muzical; 20,00 — Film artistic: „Furie”; 21,35 — Seară de poezie; 21,55 — Seara melomanului; 22,25 — Actualități literare.

Specialiști, cadre tehnice, lucrători din agricultură și silvicultură!

Reînnoiți-vă abonamentele pe anul 1970 la revista

„AGRICULTURA”

Săptămînal de știință și practică agro-silvică editat de Ministerul Agriculturii și Silviculturii și Uniunea Sindicatelor din întreprinderile și instituțiile agricole și silvice.

Abonamentele se pot face la toate oficiile și agențiile poștale, la factorii poștali și difuzorii procentuali.

Costul unui abonament este de 13 lei pe trimestru, 26 lei pe semestru și 52 lei pe an.

Preferatiți abonamentele pe termen lung!

OCOLUL SILVIC DĂRMĂNEȘTI, JUDEȚUL BACĂU
livrează
pe bază de contracte ferme araci STAS, rășinoase și foioase.

Informații la telefon 42 Dărmănești

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI SILVICULTURII

Direcția învățămînt, propagandă și personal

anunță

pe cei interesați că etapa III-a a concursului de manuale pentru școlile de specialitate din rețeaua ministerului, ce trebuia să se desfășoare începînd cu data de 1 martie 1970, nu se mai ține.

DIALOG CU CITITORII

PORTRETUL SĂPTĂMÎNII

Cine pătrunde azi în incinta I.M.A. Mihăilești, județul Buzău, va reține în mod sigur ritmul febril și entuziast al activității oamenilor la ateliere, remize, birouri, depozitul de carburanți etc. În mod sigur, de-a lungul zilei, la unul din aceste sectoare va fi întâlnit ing. Stanciu Trandafir, directorul I.M.A. Cum arăta unitatea respectivă la 1 august 1957 când a fost repartizat el aici? Numai 64 de tractoare și utilajele corespunzătoare. Lucrările erau îndrumate de un singur specialist. Cadrele de mecanizatori fluctuau. Pregătirea lor lasă mult de dorit. În prezent, I.M.A. Mihăilești dispune de 216 tractoare, 133 de combine, 150 de semănători de păioase și porumb, 104 remorci etc. În afară de numeroși tehnicieni, lucrările sînt îndrumate de 3 specialiști. La unele din cele 10 secții ce

deservesc 16 cooperative agricole, cu 26.000 de hectare, au fost construite ateliere, producțiile obținute sînt din an în an tot mai bune, planul valoric al unității a fost realizat și depășit.

Energic și perseverent, neîngăduit cu abaterile de la disciplină, dar dornic ca la treburi să existe oameni bine calificați și conștiințioși, directorul s-a străduit luni și ani de zile pentru a-i instrui pe tractoriști și mecanici.

Pe bună dreptate, comitetul sindicatului l-a situat în fruntea cărții de onoare — o realizare ce merită a fi urmată în toate unitățile — în care este înfățișată biografia celor mai merituoși lucrători ai I.M.A.-ului

I. ALEXE

Ion BOBE — Siliștea, județul Constanța :

Art. 19 al H.C.M. nr. 914/1968 prevede că salariții întreprinderilor unde s-a aplicat noul sistem de salarizare și care beneficiază de alocația de stat pentru copii, abonamente gratuite de transport sau alte drepturi ce se acordă în funcție de nivelul salariilor tarifare vor beneficia în continuare de aceste drepturi, chiar dacă în urma aplicării noulor salarii tarifare acestea depășesc plafoanele stabilite prin actele normative în vigoare

Medic veterinar Ion VULPE, Cimpulung, județul Argeș :

Sporul de 10—20 la sută la salariu s-a acordat pînă la 31 octombrie 1969 specialiștilor repartizați în localități unde se asigură mai greu permanentizarea cadrelor. Cu începere de la 1 noiembrie 1969, o dată cu aplicarea noului sistem de salarizare, nu se mai acordă acest spor.

Concediul de odihnă convenit pe anul 1969, în cazul în care acesta nu v-a fost compensat în bani la data cînd ați fost încorporat, vi se poate acorda la încheierea serviciului militar, dacă aceasta a avut loc înainte de 31 decembrie.

Durata concediului se stabilește în raport cu vechimea în muncă (la o vechime de 5 ani acordîndu-se un concediu de 15 zile lucrătoare, scăzîndu-se concediul corespunzător perioadei nelucrate, cît ați satisfăcut stagiul militar).

Pe lângă concediul de mai sus, vi se acordă și zilele de concediu corespunzător timpului lucrat în anul 1968, adică pentru perioada 1 martie — 31 decembrie.

Ing. Gheorghe TODEA — C.A.P. Săvișșin, județul Arad :

Stabilirea noului salariu de încadrare se face luîndu-se în calcul salariul din luna octombrie 1969, la care se adaugă cota de premiere, cota de corelare și cota de majorare — diferențiat, în funcție de vechimea, experiența, aportul adus de specialist și rezultatele obținute în muncă.

În cooperativele agricole în care există un singur specialist agricol care răspunde de toate sectoarele de activitate, acesta poate fi încadrat în funcția de inginer sau inginer șef (în cooperativele de gradul III) sau în funcția de inginer, inginer principal sau inginer șef (în cooperativele de gradul I și II). Pentru funcția de inginer principal la C.A.P. de gradul I și II este necesar un stagiu în specialitate de minimum 8 ani, iar pentru funcția de inginer șef, un stagiu de minimum 8 ani la C.A.P.-urile de gradul I și II și 5 ani la cele de gradul III.

Pentru orice alte relații suplimentare în legătură cu retribuirea inginerilor din C.A.P. vă rugăm să vă adresați direcției agricole județene.

Dumitru SAFTU — comuna Căscioarele, județul Ilfov :

Potrivit instrucțiunilor nr. 7000/1964 ale Ministerului Finanțelor, indemnizația de transferare prevăzută de Codul Muncii se calculează conform salariului mediu realizat de către angajat în ultimele 3 luni calendaristice anterioare datei dispoziției de transfer. Salariul transferat în altă localitate are dreptul la costul transportului prin rambursarea cheltuielilor în condițiile H.C.M. nr. 822/1959, iar cei transferați în altă localitate decît accia unde își au domiciliul, la un concediu plătit de 5 zile în vederea mutării familiei și gospodăriei.

Dumitru SURDUC — comuna Vînturi, județul Galați :

În vederea angajării definitive a unui salariat se poate acorda un termen de încercare care să nu fie mai mare de 6 zile pentru muncitori, 12 zile pentru funcționari și de 30 de zile pentru cei care urmează a fi angajați în funcții de răspundere, conform art. 14 din Codul Muncii. În perioada de încercare, cel care angajează are posibilitatea să verifice cunoștințele viitorului angajat. În cazul cînd candidatul nu este angajat, hotărîrile în vigoare prevăd obligativitatea de a i se plăti pentru timpul lucrat o sumă corespunzătoare salariului pentru funcția la care s-a candidat.

Dana ENESCU — Baia de Criș, județul Hunedoara :

Cuantumul ajutorului de sarcină și lăuzie, potrivit H.C.M. nr. 1356/1969, este de 94 la sută din salariul tarifar pentru angajatele care nasc cel de-al treilea copil și următorii, indiferent de vechimea lor neîntreruptă în timpul muncii.

CUM PĂZIȚI AVEREA OBȘTEASCĂ ?

„Paza bună trece primejdia rea”. Proverbe vechi, cu tîlc demn de reținut. De data aceasta e vorba de grija ce trebuie să se acorde în scopul prevenirii incendiilor.

Numai că în unele unități agricole se cam uită de zicala amintită. Iată, de curînd, la cooperativa agricolă Arborea, județul Suceava, a izbucnit un incendiu care a distrus bunuri în valoare de 30.000 lei. Cauza? Neglijența unui șofer care a folosit un chibrit spre a-și căuta o pîlnie în... depozitul de carburanți. Flăcările au cuprins, cum era și firesc, depozitul, apoi chiar sediul unității.

În timpul incendiului, oamenii n-au găsit la îndemînă măcar o scară pentru a izola acoperișul, nici o pompă de stingere a focului. Doar două găleți și un lîrdăcop; făcîndu-se economii de cîteva sute de lei, s-au mistuit astfel lucruri de zeci de mii, întrucît nu au existat mijloace cu care să se acționeze practic.

Concluzia? Gîndiți-vă cum păziți și în această privință averea obștească.

Octavian ZUSS

SEMNALE

ÎNAPOI LA LAMPĂ ?

Locuiesc în cătunul Gămănești, din satul Bălteni al comunei Conțești, județul Dimbovița.

Comuna este frumoasă, dispune, între altele, de o școală încăpătoare, reconstruită de curînd, de un cămin cultural spațios și bine întreținut. În aceste zile de iarnă, cooperatorii noștri doresc să participe în număr cît mai mare la acțiunile culturale întreprinse. Dar cum să ne deplasăm seara, pe străzi cufundate în beznă, fără lumină electrică ?

Rețeaua respectivă a fost introdusă încă din 1965, ce e drept. Dar iată că uneori, mai de „bătrînețe”, mai din alte cauze, se ivesc... imbolnăviri. Vreau să spun că becurile nu pot dura ani în șir.

Secretarul consiliului popular al comunei, Constantin Stoica, ne arată că se produc dese scurtcircuite, iar de la întreprinderea județeană de electrificare nu este trimis nimeni să controleze această situație, deși s-au făcut destule sesizări.

Disponem de un aparat cinematografic, dar tot din lipsă de curent electric nu funcționează. Și ce bine ne-ar prinde cîteva filme.

Dumitru DIMA

HEPATITA EPIDEMICĂ

Hepatita epidemică e considerată o boală infecto-contagioasă, care apare sporadic sau sub formă epidemică, datorită unui virus specific care pătrunde în organism pe cale digestivă și provoacă o boală generală a organismului. Afectează însă mai mult ficatul.

Agentul patogen al bolii este un virus care poate rezista la înghețări și dezghețări repetate, 30—60 minute la temperatura de 56 de grade, la uscăciune; nu e omorît prin dezinfectia în alcool a seringilor, asupra lui nu acționează nici un antibiotic sau chimioterapic. E distrus prin fierberea apei la 100°C, 5 minute și prin acțiunea razelor ultraviolete.

Hepatita poate fi de două feluri: cea cu virusul A, cunoscută sub numele de hepatită epidemică, sau boala lui Botkin și cea provocată de virusul B, denumită și hepatita de inoculare sau post-vaccinală, aceea care se transmite prin seringă. Transmiterea bolii se face prin contact direct, prin intermediul alimentelor (virusul poate fi vehiculat și de muște), prin apa de băut, pe cale respiratorie și, accidental, pe cale sanguină. Izvorul de virus este omul, boala transmițîndu-se prin bolnavii de hepatită cu icter, cei cu hepatită fără icter și de purtătorii de virus; este de reținut și faptul că la boală sînt receptivi mai ales copiii și adolescenții.

În afara perioadei de incubație, care durează în jurul a 30 de zile și care e asimptomatică, maladia evoluează în 3 perioade distincte. Cea de debut, prodromală, care impropriu a fost numită și preicterică (icterul nu e obligatoriu) durează cel mult 3—4 săptămîni și poate îmbrăca mai multe aspecte, după grupul de simptome care domină: uneori tulburări digestive — greață, vărsături, lipsă de apetit, constipație, senzație de greutate dureroasă în regiunea ficatului; alteori semnele unei false gripe — febră, curbură mus-

culară; alteori predomină simptomatologia nervoasă — insomnii, oboseală, stări de depresivitate psihică; în sfîrșit — mai rar — bolnavul a-cuză dureri musculare și osoase, colici abdominale, are erupții urticari-forme.

Perioada de stare (sau icterică) durează cam 14—28 zile și în afara altor multe semne, în acest stadiu, remarcăm la bolnavi apariția unei colorații icterice pe toată suprafața corpului, urmele se colorează și ele intens (ca berea neagră), scaunele se

AȚI ÎNTREBAT — VĂ RĂSPUNDEM :

decolorează, luînd un aspect cenușiu sau alb. Ficatul se mărește și e dureros la presiune și chiar la mișcare, uneori și splina se mărește discret; bolnavul se plînge de greață, vărsături, constipație, în gură simte un gust de „ficat crud”.

Urmează perioada de convalescență (sau post-icterică) lungă de 30—120 de zile, în care icterul dispăre și ficatul revine la dimensiunile lui normale.

Aplicarea tratamentului profilactic în hepatita epidemică este foarte importantă. Din această cauză, internarea bolnavilor cu hepatită epidemică în spital este obligatorie, iar persoanele care au venit în contact cu bolnavii sînt urmărite o perioadă de timp (30—60 de zile). Medicii urmăresc cu atenție depistarea corectă și deplină a tuturor formelor de infecție cu virusul hepatitei epidemică. Prin educația sanitară s-a impus aplicarea, în masă, a unor măsuri riguroase privind profilaxia hepatitei: măsuri de igienă alimentară, protecția surselor de apă, lupta contra muștelor, dezinfecția, prin fier-

berea seringelor și instrumentarului în unitățile spitalicești și ambulatorii. În perioadele de epidemii se urmărește creșterea rezistenței nespecifice a organismului prin: alimentație bogată în vitamine și protide, evitarea surmenajului fizic și intelectual, evitarea consumului de grăsimi și băuturi alcoolice.

Imunizarea cu gama-globuline (eficace numai în faza precoce, pentru că administrate mai tîrziu nu previn boala) s-a dovedit o metodă cu rezultate destul de bune. Spre a se evita mai ales hepatita de inoculare s-au luat unele măsuri profilactice: se exclud de la donare cei care au suferit de hepatită epidemică sau serică, cei care au primit — prin

transfuzii, sînge sau plasmă în ultimele 12 luni.

Cît privește tratamentul propriuzis al bolnavilor de hepatită epidemică, el este administrat cu multă atenție de către medicii secțiilor de contagioși și constă în repaus, aplicarea unui regim dietetic și tratament medicamentos. Repausul absolut la pat urmărește ameliorarea circulației hepatice; o alimentație bazată pe factorii protectori ai celulei hepatice și prevenirea infiltrației grase, prin folosirea unor cantități adecvate de proteine și de glucide, cu un conținut de 2.500 calorii în general și de 3.000 în convalescență, poate contribui din plin la vindecarea bolnavului. Se adaugă și tratamentul medicamentos: factorii lipotropi (metionina, colina) vitaminele — C, B complex, P, K, E, B12, — preparate de corticosteroidnal care favorizează metabolismul glucidelor, extractele de ficat, antibioticele, utile în tratamentul complicațiilor bacteriene, supra-adăugate.

Dr. Ion DUMITRESCU

CALE IDOSCOP

TEHNICA POPULARĂ

PRIMA CALE „FERATĂ”... DIN LEMN

Știm cu toții ce este astăzi o cale ferată. Traversele de lemn așezate pe un drum de pietriș susțin șinele de fier pe care circulă trenurile. Și-nele servesc la reducerea frecării dintre vehicul și drum, pentru ca trenul să meargă mai bine, mai repede.

Dar prima cale ferată nu a fost chiar „ferată”, ci mai degrabă „lemnnoasă”, deoarece șinele ei erau din lemn. În minele de aur de la Brad, s-au găsit șine de lemn datând din secolul al XIV-lea. Pe aceste șine

circula un vagonet minier de lemn, considerat primul vehicul purtat pe șine din istoria tehnicii mondiale. Folosirea vagonetului deplasabil pe șine a ușurat considerabil transportul anevoios al minereului care se făcea, în acele vremuri, în coșuri și saci.

Creație anonimă a meșterilor populari, acest vagonet trebuie să fi fost folosit în minele din Transilvania încă din primele veacuri ale mileniului nostru. Realizat în întregime din lemn, căruciorul este o construcție robustă care circula împins de muncitori pe șine de lemn.

„Căruciorul de la Brad” a stîrnit un asemenea interes încît a fost expus încă cu cîteva decenii în urmă la Muzeul Comunicațiilor din Berlin ca o piesă unică. Un model de mărime redusă al acestui vagonet poate fi văzut în secția „Minerit” a Muzeului tehnic din Parcul Libertății — București.

Fără cuvînte...

Desen de Nic. NICOLAESCU

PLANTELE SĂNĂTĂȚII

FORMELE SUB CARE SE FOLOSESC PLANTELE MEDICINALE

Folosirea plantelor medicinale în vindecarea diferitelor boli este o practică străveche. Ele au fost și rămîn niște nepuizabile izvoare de medicamente, datorită bogăției lor în enzime, vitamine și alte principii active, atît de necesare organismului uman.

Infuzia se prepară din plante mărunțite sau un amestec de plante mărunțite, care se umectează, în prealabil, cu trei părți de apă, într-un ceainic cu capac, unde se țin 5 minute. După aceea, se toarnă apă clocotită peste plante, se acoperă ceainicul și se lasă la cald, timp de 15—30 minute; apoi se filtrează, se îndulcește și se consumă. Infuzia se prepară mai mult din frunze și flori și mai rar din rădăcini, fructe și semințe.

Decoctul se obține prin fierberea plantelor amestecate în prealabil cu apă rece. Durata clocotirii este de 15 minute, după care se procedează la filtrarea produsului, îndulcirea lui după gust și consumarea cit mai fierbinte.

Maceratul sau plămădeala se obține cu apă la temperatura camerei. Vasule cu amestecurile de plante și apă se acoperă cu capace de lemn și se țin în cameră timp de 10—15 ore, după care conținutul se strecoară și se bea.

Este important de știut că la prepararea ceaiurilor medicinale trebuie folosite două linguri de plante bine sfărîmate la o jumătate de litru de apă.

Cataplasmale sau compresele cu plante medicinale se fac, de obicei, seara, înainte de culcare. Părțile de plante, bine mărunțite, se amestecă cu apă pină se obține un fel de pastă, care se întinde pe o bucată de tifon sau pinză curată care se indoiește și se aplică pe locul dureros.

Pregătirea compreselor se poate face atît cu apă caldă (muștar), cît și cu apă fierbinte (majoritatea plantelor).

Pulbera de plantă este obținută prin pisarea sau rîșnirea organelor plantei respective, după care se pune în apă și se bea.

Unguentele se obțin prin amestecarea organelor plantei, bine mărunțite, cu ulei comestibil. Vasul în care s-a făcut amestecul respectiv se introduce într-un alt vas mai mare, în care se află apă, după care se încălzește timp de 2—3 ore, dar fără ca apa să clocotească prea mult. Vasul este lăsat să se răcească pină la temperatura camerei, produsul se strecoară și se folosește după caz.

Tinctura se obține din organele plantei macerate, amestecate cu alcool și fermentate timp de 2—3 zile. Produsul, în funcție de planta din care provine, poate fi folosit fie prin taponarea părților bolnave, fie sub formă de picături, puse pe zahăr.

Inhalatiile se obțin fie din plantele medicinale aromatice, fie din uleiurile extrase din acestea.

Plantele sau uleiurile sînt puse într-un vas smălțuit sau de porțelan, peste care se toarnă apă fierbinte, care, prin intermediul vaporilor, va antrena uleiurile volatile și le va înlesni accesul în căile respiratorii.

Ing. Ion I. ROVENȚA

Din țiriitul greierilor se naște o... industrie

De cîte ori nu am ascultat, mai mult sau mai puțin atenți, trilarile nesfîrșite ale greierilor în nopțile de vară! Cu toate acestea, puțin știind cît de serioasă această insistență muzicală. Faptul a trecut neabăgat în seamă chiar de către oameni de știință, pină nu de mult. În cadrul unor experiențe efectuate la Institutul de entomologie din Anglia, s-a constatat, cu totul întimplător, că aceste insecte emit semnalele lor muzicale la anumite temperaturi atmosferice care variază între 19—32°C.

Plecînd de la acest amănunt, oamenii de știință au reușit, după experiențe repetate, să stabilească chiar și o formulă prin care se exprimă temperatura atmosferică în funcție de numărul trilarilor pe minut.

De sensibilitatea plăpîndelor insecte s-a ocupat mai îndepărtat o firmă, care și-a propus să „calibreze” greierii la anumite temperaturi, pentru ca apoi odată calibrați să fie folosiți în diverse scopuri în industrie.

Interesant este însuși modul de calibrare a greierilor (demn de notat este faptul că precizia temperaturii la care sînt calibrați atinge ±0,7°C). În principiu, ei sînt puși să parcurgă un mic canal în zig-zag, care este încălzit, în mod gradat, la diferite temperaturi. În momentul cînd greierul ajunge la temperatura sa încep să cînte și se oprește din mers. În acel moment, muncitorul după ce-i aplică două culori, care semnifică în codul internațional temperatura respectivă, „împacetează” mica insectă într-o mică capsulă de plastic pentru a fi expedită apoi pe calea acruului la beneficiar.

ȘI CĂMILA SE... MĂNÎNCĂ

Carnea de cămilă este foarte căutată în Africa și Asia. În lunile decembrie—ianuarie este sezonul de vîrf în comerțul cu acest aliment. În țările în care se consumă carnea „corăbiei deșertului” sînt sacrificate anual sute de mii de cămile. Aceasta a determinat și existența unor profesii specifice, crescătorii de cămile și ghizii specializați în conducerea caravelor prin pusturile de nisip, spre țările importatoare. Condițiile aspre de climă unesc, așa cum se vede în imaginea noastră animalele și omul printr-o legătură strînsă care nu încetează decît în clipa în care cel dintîi este sacrificat de cel de-a doilea.

ADEVĂRURI NOI DESPRE „GĂINA CEA PROASTĂ”

Adeseori, în vorbirea de toate zilele, sărmana găină folosește drept termen de comparație, prea puțin măgulitor, pentru a ilustra... lipsa de înțelepciune. Știri noi, sosite din diverse laboratoare ale lumii, în special din Uniunea Sovietică și Statele Unite, par să dezmințită, să zdruncine o credință (veche cit... găina), anume aceea că păsările nu ar putea sta alături de celelalte animale în privința inteligenței. Argumentul: la păsări, scoarța cerebrală — sediul funcțiilor psihice — este foarte redusă.

S-au făcut însă experiențe care au provocat mirare. Cînd a fost vorba de mai multe animale să aleagă un anumit panou îndărătul căruia se afla alimentul preferat, lucrurile au mers desul de ușor. Dar cînd panourile au fost inversate, situația s-a schimbat. Maimuța și ciinele au reușit cel mai bine, apoi șobolanul, și, în chip uimitor, la fel de bine ca el — porumbelul, iar corbul, coțofana și papagalul chiar mai bine!

În alte experiențe constînd în alegerea unor obiecte după forma lor, canarul a fost în stare să facă ceea ce pisica nu a putut.

Cu prilejul altor experiențe, găina a dat rezultate mai bune decît iepurele, iar corbul și coțofana s-au apropiat de cele obținute de ciine.

Firește, totul este abia un început. Studiul inteligenței animalelor are un cîmp de investigație extrem de larg. Cu toate acestea, de pe acum s-a putut stabili că, cel puțin unul dintre adevărurile de mult stabilite nu este tocmai valabil. E vorba despre faptul că, în timp ce inteligența mamiferelor depinde, într-adevăr, de gradul de dezvoltare a scoarței cerebrale, la păsări situația este alta. Scoarța lor cerebrală este extrem de redusă, deci nu poate asigura funcțiile psihice. În schimb, o altă formațiune, numită corpul striat, este foarte dezvoltată, iar la corb și papagal, de pildă, care au „performanțe” deosebite în materie de inteligență, el este mult dezvoltat.

Dar sediul inteligenței — fie că e vorba de animale sau de păsări — nu este o problemă nici pe departe rezolvată. Cu atît mai mult cu cît s-au făcut experiențe de grefare a țesutului cerebral de la un animal la altul, ceea ce a făcut ca inteligența „primitorilor” să crească brusc. Asemenea experiențe nu-l pot lăsa indiferent nici pe om!

De la lume adunate

CONSERVE DE... FLORI

Cel mai frumos cadou este și rămîne bucheta de flori. Păcat numai că prețul florilor crește vertiginos o dată cu sosirea anotimpului rece. Firma „Sumitomo” din Tokio a hotărît să conserve flori vii reunite în tradiționalele buchete cunoscute în Japonia sub denumirea de „Ikebana” și să le vîndă iarna la preț convenabil. O inițiativă gingașă, încercabilă.

CÎND TIGRUL FACE FEBRĂ...

Trebuie să avem mai multă mișă de tigri și mai ales de tigrii care locuiesc în grădini zoologice. Ca toți locuitorii marilor orașe, ei suferă de o mulțime de boli. În timp ce celorlalți orășeni le poți măsura temperatura foarte ușor, cu tigrul cum să procedezi? Biologii englezi recomandă următorul procedeu: orice ființă vie, deci și tigrul, emana raze infraroșii. Dacă dirigiți asupra pacientului obiectivul în care montezi termometrul special, poți măsura temperatura în timp de 2 secunde la o distanță de 33 m. ☉ distanță fără... pericole.

„DEGUSTAT ȘI DE TERMITE”

E posibil ca în curînd pe etichetele unor vinuri italiene, în afară de reprezentarea medaliilor obținute la diverse concursuri, să apară imprimată și inscripția „degustat de termită”. Cercetările entomologilor arată că termita cuibărite în pivnițele din Ancona a năpădit numai butoaiele cu vinuri de cea mai bună calitate.

„PLAPUMĂ” PENTRU PEȘTI

Pentru răcirea marilor centrale termice și atomice e nevoie de o mare cantitate de apă. Ce întrebare: în se poate da apoi încălzite? La centrala atomică din Hatterstone (Anglia) în enormele bazine cu apă folosită pentru răcire a fost introdus peștele marin cunoscut sub denumirea de „limba de mare”. În decurs de doi ani peștele a crescut în bazinele cu apă încălzită atît cît ar fi crescut în mare în decurs de patru ani. Iarna e frig și peștele crește mai încet. Pentru a micșora răcirea apei, bazinele au fost acoperite cu o „plapumă” formată din bile de material plastic, goale pe dinăuntru. Datorită acestei plăpumi în bazine se menține iarna o temperatură de +16°, adică cu 8° mai mult ca în marea... nacoaperită. Peștele acoperit cu plapuma din bile crește acum într-un timp și mai scurt, adică nu în doi ani, ci numai într-un an și jumătate.

TOTUL SE SCHIMBA

Faptul că în ultimul secol francezii au crescut în înălțime în medie cu 4,6 cm nu mai miră pe nimeni. Noi, pămînteni, totîi, fără excepție, creștem treptat în dimensiuni. În ultimul veac, din registrele în care se inscriu semnamentele recruților reies alte concluzii (cine le-ar putea explica?). Numărul recruților bruncii a scăzut în mod vizibil și a crescut în schimb numărul celor blonzi. În ce privește culoarea ochilor situația este alta; numărul recruților cu ochii negri s-a triplat.

ZIG-ZAG

• Într-un tramvai aglomerat, unul dintre călători, care stă pe scaun, își acoperă la un moment dat ochii cu mâna. Călătorul de lângă el îl întrebă:

— De ce v-ați acoperit ochii?
— Nu suport să văd o doamnă stînd în picioare în fața mea.

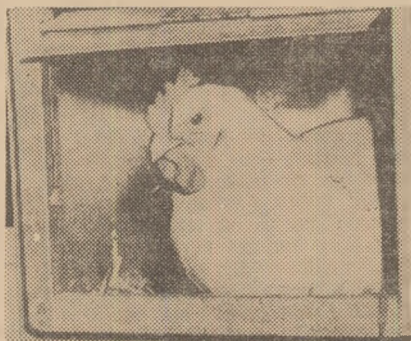
• O reclamă la un cîmîtir din America.
„Morminte clasa întâi, situație unică. Vederea splendidă la mare. Liniște desăvîrșită. Cine încearcă cîmîtirul nostru nu se îndură să-l mai părăsească.”

• La un spectacol, după ce un cîntăreț mediocru iese din scenă, un spectator, care pină atunci arunca-se în el cu mere stricte, a început să aplaude cu căldură.

— Pină acum ați aruncat cu mere, de ce aplaudați? îl întrebă vecinul.

— Ca să mai iasă o dată, pentru că mai am două mere.

DOCUMENTAR EXTERN

În hrana curcilor, turtele de rapiță nu sînt utilizabile. În schimb, găina va fi, probabil, pe deplin beneficiară a produsului.

DIN PRESA STRĂINĂ : „LE FIGARO AGRICOLE”

Turtele de rapiță în alimentația păsărilor

În anul 1962, Franța a produs 230 000 tone de rapiță, în 1964 au fost obținute 400 000 tone, iar în anii următori producția a fost și mai mare. Această evoluție se explică printr-o mai largă utilizare a uleiului de rapiță în alimentație și în industria chimică. În urma prelucrărilor industriale rămîn, ca subproduse, turtele de rapiță — cel puțin 160 000 tone pe an — la un preț destul de scăzut, ceea ce a trezit interesul aviculturilor.

Turtele de rapiță conțin peste 35 la sută proteine — cele de soia con-

țin circa 44 la sută — dar proteinele din rapiță revin mai ieftin. Acest avantaj este micșorat, într-o anumită măsură, de valoarea energetică scăzută a rapiței. Totuși, calculele realizate cu ajutorul ordinaroanelor au dus la rezultate foarte interesante. Ele au arătat că proteinele din rapiță au o compoziție excelentă, mai ales în ceea ce privește aminoacizii.

Printre dificultățile care au stat, pînă acum în calea folosirii turtelei de rapiță în alimentația păsărilor se află și prezența, în compoziția

lor, a unor produse toxice, care, în parte, au și fost eliminate. Problema constituie, în continuare, obiectul unor cercetări asidue, pentru a se înlătura substanțele nedorite fie pe cale genetică, fie pe cale tehnologică.

Numeroase experiențe au dovedit interesul pe care-l reprezintă rapița în alimentația broilerilor. Cînd sînt asociate cu alte produse care să le completeze în chip judicios, turtele de rapiță pot fi incluse în alimentația puilor în proporție de peste 20 la sută. S-a observat, cu prilejul acestor experiențe, întreprinse la Institutul național de cercetări agricole (INRA), că turtele de rapiță nu produc în organismul puilor grăsimi. Aceasta ar putea constitui, în viitor, o cale de reducere a excesului de grăsimi, reproșat uneori puilor puși în comerț.

În hrana găinilor, rapița ar putea constitui unica sursă de proteine. În ceea ce privește, însă, efectele alimentației cu turte de rapiță, asupra găinilor, părerile specialiștilor sînt foarte diferite. Unii o consideră stimulantă pentru capacitatea de ouare, alții dăunătoare. Se pare însă că o proporție de 5 la sută turte de rapiță în alimentația găinilor nu produce efecte nedorite.

Franța — scrie în încheierea articolului său Bernard Leclercq — importă cantități enorme de soia americană pentru industria de alimentație animală. Extinderea folosirii turtelei de rapiță ar trebui să permită țării noastre și altora limitarea acestor importuri. De aceea, este necesar ca țările producătoare de rapiță să întreprindă cercetări aprofundate asupra procedurilor de tratare și asupra utilizării lor în alimentație.

TRACTORUL BUN-LA-TOATE

Pentru cei ce cunosc mai puțin tractoarele, ca și pentru cei care le cunosc mai bine, articolul apărut recent în revista sovietică „Znanie-Sila”, din care reproducem cîteva fragmente, este deosebit de instructiv.

Ce știe să facă tractorul? — întreabă autorul articolului, Evghenii Tarkov, Erou al Muncii Socialiste. Știe să facă multe și nu numai ceea ce sîntem obișnuiți să facem, adică să are, să semene etc. Posibilitățile lui sînt mai felurite decît s-ar părea. Iată cîteva dintre ele.

Tractoristul țintește și trage cu pistolul în tractorul prăfuit după o zi de muncă. Din țeava pistolului țîșnește și izbește cu zgomot aripile tractorului un jet puternic de apă caldă. Și nimeni nu s-ar fi mirat dacă tractorul ar fi făcut „duș” în fața garajului sau în interiorul lui. Totul se petrece însă în cîmp, unde nu există robinet cu apă caldă. Scamatoria constă în pistolul construit de specialiștii Institutului de mecanizare și electrificare a agriculturii din Celeabinsk. Pistolul este racordat la două pompe de cauciuc: una este legată la țeava de eșapament, iar capătul celei de a doua pompe este cufundat într-o căldare cu apă sau în rîu, astfel încît pistolul lucrează ca un pulverizator. Amestecul de apă și gaze curăță rapid tractorul de noroiul lipit pe el. Se înțelege că tractorul poate face un asemenea duș nu numai pentru el însuși, dar și pentru alte mașini agricole.

Taurii trebuie plimbați. Rămînerea lor multă vreme în grajd fără mișcare are drept consecință slăbirea picioarelor, apariția unor boli. Dar e o adevărată problemă să scoți din grajd și să plimbi taurii renunțîți prin ferocitatea lor. Și deoarece s-a remarcat că aceste animale reacționează mult mai calm față de unele mașini ca față de om, încrederea taurilor în „frații” lor de oțel a fost folosită la Stațiunea zootehnică din Petropavlovsk. Aici taurii fac mișcare cu ajutorul tractorului. Tractorul remorchează un dispozitiv de care sînt legați taurii mai îndărătnici. Celelalte animale din cireadă îi urmează din... solidaritate. Conducînd tractorul cu ●

anumită viteză, tractoristul obligă animalele să se miște într-un anumit ritm.

Tractorul e o excelentă armă de luptă împotriva dăunătorilor. El poate pulveriza substanțe chimice toxice. În acest scop, e utilat cu un buncher cu conductă, prin care trec gazele de eșapament ale motorului. În conductă e făcut un orificiu. Tinzînd să iasă afară, gazele de eșapament antrenează praful toxic și-l împrăștie în cultură. Simultan, plantele capătă o cantitate sporită de bioxid de carbon, care intră în compoziția gazelor de eșapament.

Nu e deloc obligatoriu ca tractorul să aibă patru roți. Să facem un mic bilanț. Tractoare cu o singură roată se întîlnesc în viticul-

tură. Celelalte roți sînt înlocuite de picioare pliante, sînt folosite atunci cînd tractorul staționează. Tractoare cu două roți pentru grădinarit, avînd unul sau două picioare, sînt foarte răspîndite. Se înțelege că roțile sînt așezate alături, ca la cărucior și nu una în urma celeilalte, ca la bicicletă. Tractoare cu trei roți (două în față, una în spate) utilizate pe cîmpii nu prea întinse se folosesc în Anglia, unde au și fost construite. Există, însă, un tractor fără roți și fără șenile. E tractorul inventat de G. Kostenko. El se deplasează pe două șuruburi mari orizontale, rotative. Acest tractor are de îndeplinit o sarcină dublă — să se deplaseze și, în același timp, să are pămîntul.

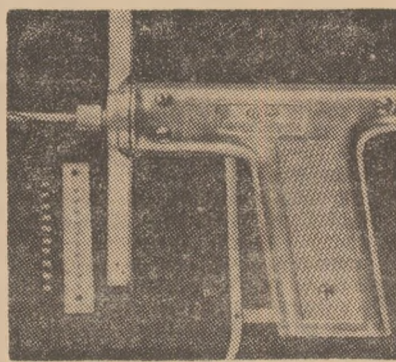
Stimulente cu... pistolul

Nu reprezintă o noutate faptul că o serie de plante furajere, cum ar fi trifoiul și lucerna, conțin substanțe stimulative, capabile să accelereze procesele de creștere a animalelor și să stimuleze dezvoltarea altor funcții vitale.

În ultima vreme, chimiștii se preocupă intens de extragerea acestor substanțe din plantele respective sau crearea lor pe cale sintetică, pentru a fi administrate animalelor.

Fitoestrogenii se pare că intrunesc o serie de calități care-i recomandă în furajarea animalelor. Ca antibiotici ei stimulează schimbul de albumină și sinteza albuminei în organismul animal. Dacă amînțim că la ora actuală se cunosc peste 300 de specii de plante care conțin substanțe estrogenice, ne putem da seama de perspectivele pe care le deschide folosirea lor pe scară largă în furajare.

Recent, un grup de cercetători sovietici au reușit să prepare un nou stimulator „Stimol 410”, experimentat pe un lot foarte mare de animale care inițial a fost aplicat sub epidermă cu ajutorul unui pis-

Pistolul cu ajutorul căruia pot fi implantați fitoestrogenii.

tolet-implantator. Au fost hrăniți la început tauri castrați, destinați îngrășării (100—150 mg. de animal). Vîrsta taurișilor era de 10—12 luni, iar greutatea de 215—220 kg. Durata alimentației a fost de 50—100 zile. Față de martorii, animalele care au primit „Stimol 410” au înregistrat o creștere cu 20—26 la sută mai mare. Acest spor a ținut 100 de zile. Nu au fost înregistrate efecte negative asupra sănătății animalelor iar calitatea cărnii la animalele sacrificate nu s-a deosebit de cea a taurișilor castrați, aflați în lotul control.

ORIZONTURI

CASTRAVEȚI CU RADACINI DE... DOVLEAC

Asemenea castraveți pot fi văzuți într-unul din colhozurile R.S.S. Moldovenești. Semințele de dovleac au fost introduse în același pămînt în care au fost plantate răsadurile de castraveți. Cînd semințele au încolțit plantele au fost „alvoite” unele pe celelalte, apoi au fost retezate rădăcinile castraveților și tulpinile dovleacului. În felul acesta răsadurile de castraveți s-au pomenit sădite pe rădăcinile dovleacului. Se știe că rădăcinile dovleacului sînt puternice și rezistă la secetă, la diverse boli și la acțiunea dăunătorilor. Datorită acestui procedeu recolta de castraveți s-a triplat.

ALBINELOR LE PLACE COBALTUL

Creșcătorii de albine bulgari au descoperit pe neașteptate că cobaltul contribuie la creșterea productivității albinelor. La un litru de sirop de zahăr ei au adăugat 8 miligrame de sulfat de cobalt și au supraalimentat cu acest amestec albinele. Spre sfîrșitul sezonului, familiile de albine hrănite în acest fel au dat o foarte mare cantitate de miere, la care creșcătorii nici nu s-au așteptat.

HIBRID DE FLOAREA-SOARELUI

Institutul național francez de cercetări agronomice a anunțat de curînd că a pus la punct un hibrid de floarea-soarelui, care va putea fi produs pe scară comercială adaptat la climatul francez. Randamentul său este cu 15 la sută mai mare decît acela al speciilor actualmente cultivate.

SEMANTOARE UNIVERSALA

În regiunea pămînturilor destelenite din Kazahstan a fost încercată cu succes o nouă semănătoare. Spre deosebire de cele existente, noua mașină poate pregăti solul pentru semănat și încorporează semințele și îngrășămintele minerale. În momentul de față, pentru asemenea operațiuni se folosesc mai multe tipuri de mașini agricole.

În 1970 vor fi livrate agriculturii 4 000 de semănători de acest tip.

PRAFUIITOR DE INGRĂȘĂMINTE

O firmă britanică a realizat un prăfuitor cu care se pot regla cantitățile de îngrășămintă încorporate.

El se compune din două bucăți înalte de 3 picioare și 4,5 toli (1 picior = 0,33 m; 1 tola = 25,4 mm). De aici, îngrășămintele granulată sînt trimise cu șnecuri în tuburi flexibile, duble, lungi de 20 picioare. Cantitățile excendente de îngrășămintă revin în bucăți cu ajutorul a două șnecuri cu cursă inversă. Capacitatea bucătelor este de 15 chintale, ceea ce permite îngrășarea a 80—100 acri pe zi. (1 acru = 0,4 ha). Viteza de prăfuire este reglată în limite ce variază de la 1 la 8 chintale pe acru. Toate subsamblele prăfuitorului se pot scoate ușor. El este acționat de tractor prin transmisie cu curea în care se folosesc rulmenți etanși, ceea ce face să nu mai fie necesară schimbarea lubrifiantului.

PROGRESE NOI ÎN HRANIREA PURCELOR

La o stațiune experimentală agricolă a Universității din statul Pennsylvania (S.U.A.) s-a efectuat un studiu din care a reieșit că hrănirea purcelor sugari cu iarbă recoltată de pe terenuri iniierbate are un efect favorabil asupra lor, deși nu constituie un mijloc pentru combaterea anemiei. S-a constatat, de asemenea, că purceii sugari care au căpătat din abundență o asemenea hrană în proporție de 2 la sută raportat la greutatea rației zilnice, se îmbolnăveau în medie cu 17 la sută mai rar de diaree decît purceii din grupa martor. Producția de masă verde — colectată de pe un teren iniierbat, care nu fusese folosit pentru pășunat timp de cinci ani — a fost păstrată în saci de polietilenă pentru a i se menține umiditatea, după care s-a dat în hrana purcelor.

PELICULA PENTRU ELEȘTEE

Firma „Scientific Fabricators” din Minneapolis produce folii din policlorură de vinil armată cu nailon dur cu care se acoperă fundul eleșteelor pentru a împiedica creșterea buruienilor. Această masă plastică nu lasă să treacă razele soarelui și ierburile pier. Pelicula este prevăzută cu orificii prin care ies gazele formate în urma putrezirii ierbii.

Pelicula este inofensivă pentru fauna acvatică.

AGRICULTURA PE GLOB

PESCUITUL MONDIAL ÎN COORDONATELE ACTIVITĂȚII F.A.O.

Potrivit datelor statistice publicate recent de către Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (F.A.O.), în anul 1968 — ultimul pentru care există date complete — s-a înregistrat un nou record în domeniul pescuitului mondial. Cantitatea de pește prins a fost de 64 000 000 tone, față de 60 700 000 tone în anul precedent. Din cantitatea de pește prins, numai 7 400 000 tone provine din apele interioare (riuri și lacuri), iar restul de 56 600 000 tone — din mări și oceane.

În ordinea importanței cantităților de pește prins de principalele țări în care pescuitul este dezvoltat Peru ocupă primul loc, cu 10 520 300 tone. Japonia ocupă locul al doilea cu 8 669 800 tone, iar U.R.S.S. se plasează pe locul al treilea, cu o cantitate de 6 082 000 tone.

Țările socialiste dețin 21,6 la sută din cantitatea totală de pește prins în anul 1968.

F.A.O. acordă o atenție deosebită problemelor pescuitului, deoarece această activitate se înscrie printre căile principale de acoperire a deficitului proteic existent astăzi în alimentația omenirii: acesta constituie unul din cele cinci domenii prioritare de concentrare a activității F.A.O.

Departamentul pescuitului și Comitetul pescuitului, create în cadrul F.A.O. încă din 1965 la recomandarea Adunării Generale a O.N.U., au următoarele obiective principale: evaluarea potențialului diferitelor stocuri de pește pe glob; orientarea dezvoltării operațiunilor actuale de pescuit, în special în zonele mai puțin exploatate; amenajarea rațională a stocurilor de pește exploatate în prezent în mod intensiv; dezvoltarea în continuare a pescuitului de pește mai mic și mai abundent și a altor animale marine.

Dezvoltarea pescuitului rămâne, desigur, o problemă esențialmente de resortul țărilor, însă F.A.O. are menirea să ofere o anumită asistență pe plan internațional.

În acest domeniu de activitate,

F.A.O. execută în prezent 42 de proiecte finanțate de către PNUD, în valoare de peste 100 milioane de dolari, utilizând un valoros corp de experți internaționali. În afară de acestea, F.A.O. mai execută 14 proiecte finanțate în cadrul Campaniei Mondiale Împotriva Foamei.

Problemele dezvoltării piscicultu-

FIȘIER

rii ocupă un loc important și în „Planul Indicativ Mondial” — lucrare elaborată recent de către F.A.O. Cu toate că de la a II-lea război mondial încoace producția de pește a crescut mai repede decât creșterea populației, atingând un ritm mediu anual de creștere de 7

la sută (producția mondială de pește s-a dublat) după estimările specialiștilor bogățiile mărilor, oceanelor și ale apelor interioare nu sînt exploatate nici măcar în proporții de 50 la sută.

Exploatarea în perspectivă a acestor resurse este condiționată de cererea pieței. Se apreciază că, pînă în 1985, cererea pentru consumul alimentar uman va atinge 69 milioane tone, iar cea pentru nutrețuri — 37,5 milioane tone, deci în total 107 milioane tone, față de 140 milioane tone potențialul estimat.

Aplicîndu-se o politică determinată s-ar putea satisface în întregime această cerere de consum alimentar uman atît în 1975, cît și în 1985. În acest scop, este necesar să se ia unele măsuri pentru accelerarea sporirii cantităților de pește prins. Printre aceste măsuri se preconizează înlocuirea metodelor și mijloacelor tradiționale de pescuit cu altele moderne, de mare randament.

Țara noastră, al cărui pescuit oceanic s-a dezvoltat relativ rapid în ultimul deceniu, urmărește cu interes măsurile preconizate pe plan internațional în privința sporirii producției de pește, atît în scopul îmbunătățirii alimentației umane cît și în scopuri industriale.

Eugen BUCIUMAN

secretarul

Comitetului Național F.A.O.

Pescuitul reprezintă actualmente o rezervă importantă de hrană pentru populația țărilor în curs de dezvoltare.

OPINII DESPRE PROBLEME CONTEMPORANE

Dezvoltarea: în folosul cui ?

Andrew Pearse, un sociolog englez care lucrează de două decenii în America Latină, în serviciul F.A.O. și al U.N.E.S.C.O., pregătește actualmente un vast studiu consacrat țărânilor latino-american. Nu de mult, revista „Ceres” a publicat un amplu articol pe aceeași temă, al amintitului sociolog, scriere din care am selecționat câteva pasaje mai semnificative.

De douăzeci de ani încoace, presiunea exercitată de lumea urbană industrializată asupra periferiei rurale s-a intensificat considerabil; mijloacele de comunicație și cele de transport, în primul rînd, s-au extins aducînd o incorporare treptată a țărânimii în societate în general. Țăranii sînt acum chemați să producă și să vîndă materiile prime produse. Pe această bază ei trebuie să cumpere mai multe mărfuri și servicii. Li se oferă, uneori, să muncească temporar în unele orașe. Ei sînt atrași către centrele comerciale unde pot vinde și cumpăra, unde se pot înscrie în organizații urbane care să le permită participarea la activitatea instituțiilor naționale. Își trimit copiii la școală, votează, participă la lucrările de repa-

rare a drumurilor către propriile lor așezări, fac parte din comitetele țărănești și desfășoară demonstrații politice etc. Asupra lor se exercită o puternică presiune din exterior. Drept consecință, s-au produs schimbări.

Prima dintre acestea, în ordine cronologică, o constituie dispariția unui anumit număr de activități locale, cum sînt producția meșteșugărească de țesături, cărămizi, saci, unelte simple. Explicația rezidă din faptul că mărfurile similare produse de industrie se vînd la un preț mult mai scăzut. Din această cauză, meșteșugarii sînt siliți să se întoarcă la munca agricolă.

Un alt fenomen îl constituie refuzul tinerilor de a duce în continuare existența primitivă a părinților. Ei vor să fie salariați.

Atunci cînd norocul și posibilitatea de a munci fac ca venitul țăranilor să crească, se mărește în mod implicit consumul, ceea ce poate duce la un nivel de viață mai ridicat. Dar, de cele mai multe ori, cel care cumpără produse agricole este același care vinde țăranului cele necesare traiului și care, în foarte multe cazuri, îi acordă și credite asupra recoltei viitoare. În aceste condiții sînt puține șanse ca țăranul, chiar atunci cînd are o posibilitate cît de mică, să facă vre-

o investiție în agricultură. El preferă să folosească eventualele beneficii pe care le obține făcînd investiții destinate promovării sociale a familiei sale, plătînd, de pildă, taxe de școlarizare. El pornește, conștient sau nu, de la premisa că trecerea de la economia naturală la economia de schimb — marea problemă a țărânimii latino-americane — necesită o mare desfășurare de cunoștințe tehnice și de utilaje.

În condițiile în care agricultura de subzistență dispăre greu, țărânimii Americii Latine trebuie stimulată să ia inițiativa în soluționarea celor mai importante probleme locale ale agriculturii.

Ceea ce se cere, în primul rînd, este stimularea interesului țăranilor pentru a participa la o producție pe scară mare, crearea condițiilor pentru introducerea tehnicii noi în producția agricolă. Toate acestea trebuie să ducă la creșterea producției agricole, și, în ultimă instanță, la dezvoltare, dar nu pe seama țăranului, ci în folosul lui. Este evident că dacă, după patru secole de aservire, țărânimii nu va reuși să găsească o cale și o acțiune comună nici una dintre politicile de dezvoltare propuse nu vor avantaja nici pe țăran și nici societatea, ci numai pe cei care caută mîna de lucru rurală ieftină.

CARNET ECONOMIC

INGRASAMINTE CHIMICE PENTRU AGRICULTURA R. P. UNGARE

Specialiștii maghiari au calculat că pentru anul în curs necesarul minim de îngrășăminte chimice se va cifra la circa 740 000 tone de substanță activă. Pînă în 1980 cantitatea de îngrășăminte chimice administrată ogoarelor se va mări, față de 1960, de cel puțin zece ori. Acest spor va avea loc în special între anii 1970—1975 cînd se va trece de la doze medii la doze ridicate. Rezultatul urmează a fi o creștere a producției agricole aproximativ cu 20 la sută față de anul în curs. Pentru 1975, se prevede o creștere a producției cu 50 la sută față de cea din 1965.

Pentru realizarea acestor obiective se preconizează sporirea producției de îngrășăminte. Astfel, numai pentru acest an producția totală de îngrășăminte se va cifra la 630 000 tone substanță activă (azot 440 000 t și fosfor 240 000 t). În 1975 urmează să se atingă 1 020 000 tone substanță activă, iar în 1980 la 1 360 000 t (azot 880 000 tone și fosfor 480 000 tone).

CREȘTEREA PRODUCȚIEI DE ULEI DE PALMIER

Producția de ulei de palmier a crescut în anul trecut cu o cincime, atingînd cifra record de 1,13 milioane tone, iar pentru anii viitori se prevede menținerea ritmului ascendent. În Malayezia, una din principalele țări producătoare, se prevede o creștere a producției de la 383 000 tone în 1970, la 920 000 tone în 1974, pentru a atinge 2 milioane tone în 1980.

O asemenea știre este intrucit-va alarmantă pentru țările africane producătoare de ulei de palmier (Nigeria, Congo (Brazzaville), Congo (Kinshasa), Coasta de Fildeș, Dahomey) și pentru care comercializarea acestui produs la prețuri avantajoase este extrem de importantă, reprezentînd una din principalele surse de devize, necesare dezvoltării economiei proprii. Pe de altă parte, ele au investit sume considerabile pentru intensificarea producției de ulei de palmier. Coasta de Fildeș, de pildă, a alocat acestei ramuri 16 miliarde franci.

PERSPECTIVELE PRODUCȚIEI MONDIALE DE ZAHĂR

Specialiștii Ministerului Agriculturii al S.U.A. apreciază că anul agricol 1969—1970 va marca un record în ce privește producția mondială de zahăr, care se va ridica la 79,4 milioane de tone.

POLONEZII CONSUMĂ MAI MULT CEAI

În ultimii ani, consumul de ceai a cunoscut o creștere masivă în Polonia. După cum arată statisticile, față de situația de acum 18 ani, cantitatea de ceai consumată pe locuitor a sporit de aproape șase ori. Cantitatea de ceai importată de Polonia în cursul anului 1968 s-a ridicat la 6 902 tone.

NOI ZONE CULTIVABILE ÎN U.R.S.S.

În Uniunea Sovietică se amenajează în prezent sisteme de irigație pe o suprafață de peste 3 milioane hectare. Un ritm deosebit de înalt în această ramură se înregistrează în regiunile Asiei Centrale, care chiar în timpul vieții actualei generații vor deveni zone cultivabile. Pustiul Karakum din Asia Centrală este străbătut în prezent de un canal cu o lungime de 845 km, cu ajutorul căruia sînt irigate 210 000 hectare. Planurile de perspectivă prevăd ca suprafața terenurilor irigate din Asia Centrală sovietică să se dubleze, ajungînd la circa 20 milioane hectare.